

รายงานวิจัย

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนภาษาจีนของผู้เรียน
สาขาวิเทศธุรกิจจีนและสาขาจีนศึกษา คณะวิเทศศึกษา
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตภูเก็ต

**Factors Affecting Learning Chinese of
International Business: China
and Chinese Studies Students
at the Faculty of International Studies, PSU, Phuket**

โดย

ดร. ศุภชัย แจ่มใจ

ได้รับทุนสนับสนุนจากคณะวิเทศศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
วิทยาเขตภูเก็ต ปีงบประมาณ 2552

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบคุณคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตภูเก็ต ผู้สนับสนุนงบประมาณการทำงานวิจัยนี้ และขอบคุณรองศาสตราจารย์ ดร. ประรณดา กาลเนากุล ซึ่งเป็นผู้ให้คำปรึกษาที่เป็นประโยชน์ต่อการการทำงานวิจัยด้วยความเต็มใจและเสียสละมาโดยตลอด นอกจากนี้ ต้องขอขอบคุณผู้ให้ข้อมูลการวิจัยด้านต่างๆ ที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม และให้สัมภาษณ์เป็นอย่างดี ประกอบไปด้วย ผู้ช่วยรองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ วิทยาเขตภูเก็ต ผู้บริหารคณะวิทยาศาสตร์ ผู้บริหารสถาบันขงจื้อ ผู้บริหารมหาวิทยาลัยจีนในโครงการศึกษาภาคเรียนฤดูร้อน ณ ประเทศจีนทั้ง 8 แห่ง ผู้สอนชาวไทย ผู้สอนชาวจีนที่คณะฯ ผู้สอนชาวจีนที่มหาวิทยาลัยจีน รวมไปถึงผู้เรียนสาขาวิศวกรรมกิจ (จีน) และสาขาจีนศึกษา คณะวิทยาศาสตร์ รหัส 50 รหัส 51 และรหัส 52 สุดท้าย ผู้วิจัยขอขอบคุณคณะกรรมการกองทุนการวิจัยทุกท่านที่ช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกการทำงานทุกขั้นตอน ตลอดจนคอยเป็นกำลังใจให้กับผู้วิจัย จนงานวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงอย่างสมบูรณ์ในที่สุด

ผู้วิจัย

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้ศึกษาปัจจัยด้านต่างๆ ที่ส่งผลต่อการเรียนภาษาจีนของผู้เรียนสาขาวิเทศธุรกิจจีน และสาขาจีนศึกษา คณะวิเทศศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตภูเก็ต ผู้วิจัยได้แบ่งกลุ่มเป้าหมายออกเป็น 3 กลุ่ม ประกอบไปด้วย ผู้บริหาร ผู้สอน และผู้เรียน โดยได้รวบรวมข้อมูลการจัดการศึกษาในภาคการเรียนที่ 3/2552 ทั้งที่คณะวิเทศศึกษา และที่มหาวิทยาลัยจีน ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการเรียนภาษาจีนของผู้เรียน ได้แก่ แนวโน้มการเพิ่มขึ้นของจำนวนผู้เรียนที่เรียนภาษาจีนจากระดับชั้นมัธยม ทำให้พื้นฐานความรู้ของผู้เรียนในชั้นเรียนแตกต่างกันมาก ปัญหาความยากของการเรียนภาษาจีนในทักษะด้านต่างๆ ปัญหาการจัดการศึกษาด้านเนื้อหา รายวิชา ภาษาจีนพื้นฐานในหลักสูตรและรูปแบบการจัดผู้สอนชาวไทยและผู้สอนชาวจีนที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับ รวมไปถึงระยะเวลาและจำนวนผู้เรียนต่อชั้นเรียนในการจัดการศึกษาที่มหาวิทยาลัยจีน ปัญหาการควบคุมคุณภาพของอาสาสมัครผู้สอนชาวจีนของสถาบันฯ และ การพัฒนาวิธีการศึกษาของผู้สอนชาวไทยในสาขาที่ขาดแคลน ปัจจัยเสริมการพัฒนาความสามารถทางภาษาจีนของผู้เรียนด้านอื่นๆ อันได้แก่ แรงจูงใจในการเรียน พฤติกรรมการเรียนและการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ภาษาจีนด้วยตนเอง จากปัจจัยทั้งหมดดังที่กล่าวมา ล้วนส่งผลต่อการพัฒนาความสามารถทางด้านภาษาจีนของผู้เรียนทั้งสิ้น จำเป็นที่คณะวิเทศศึกษาควรเร่งหาแนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาจีนของคณะฯ ให้มีประสิทธิภาพ ทั้งในส่วนการจัดการศึกษาในหลักสูตร การควบคุมคุณภาพการสอนทั้งการเรียนที่คณะฯ และการเรียนที่มหาวิทยาลัยในจีนให้ได้มาตรฐานเดียวกัน และการปรับเปลี่ยนทัศนคติและพฤติกรรมในการเรียนภาษาจีนที่ถูกต้องให้แก่ผู้เรียน

Abstract

Research aimed to study factors that affect learning Chinese of International Business focusing on China and Chinese Studies students at the Faculty of International Studies (FIS), PSU, Phuket. Subjects were categorized into 3 groups: administrators, lecturers and students. Data was collected during the third semester of the academic year 2009 at FIS and at universities in China. The results showed that many factors affecting learning Chinese of learners included differences of students' background knowledge, difficulties of learning Chinese in other skills, course content management of basic Chinese curriculum, teaching management of native Chinese and Thai teachers to appropriate groups of students, study periods, numbers of students in each class in universities in China, quality control of Chinese volunteers of Confucius Institute, educational background improvement of Thai teachers in inadequate fields, and supporting factors facilitating Chinese proficiency improvement of learners such as learning motivation, learning behavior and self-study in Chinese.

All the mentioned factors are a result of students' Chinese proficiency improvement. Thus, it is necessary for FIS to urgently find guidelines to render the teaching and learning of Chinese more effective in terms of curriculum and teaching quality control for the faculty and for universities in China to reach the same standard. In addition, attitude adjustment and Chinese learning behavior for learners should be taken into consideration.

สารบัญ

กิจกรรมประกาศ	i
บทคัดย่อ (ภาษาไทย)	ii
บทคัดย่อ (ภาษาอังกฤษ)	iii
สารบัญ	iv
สารบัญตาราง	vi
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย	4
1.3 ขอบเขตการวิจัย	4
1.4 กลุ่มเป้าหมาย	4
1.5 ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	5
1.6 นิยามคำศัพท์	5
บทที่ 2 ทบทวนวรรณกรรม	7
2.1 การเรียนการสอนภาษาต่างประเทศระดับอุดมศึกษาในภาคใต้	7
2.2 การเรียนการสอนภาษาจีนในประเทศไทยระดับอุดมศึกษา	7
2.3 การเรียนการสอนภาษาจีนในประเทศไทยระดับประถมและมัธยมศึกษา	9
บทที่ 3 ระเบียบวิธีการวิจัย	12
บทที่ 4 ผลการศึกษา	15
4.1 ข้อมูลผู้บริหาร	15
4.1.1 ข้อมูลผู้บริหารคณะวิทยาศาสตร์ศึกษา	15
4.1.2 ข้อมูลผู้บริหารสถาบันขงจื้อ	20
4.1.3 ข้อมูลผู้บริหารมหาวิทยาลัยในประเทศจีน	22
4.2 ข้อมูลผู้สอน	27
4.2.1 ข้อมูลทั่วไป	27
4.2.2 ปัญหาและอุปสรรคในการสอน	34
4.2.3 ความคิดเห็นของผู้สอนต่อพฤติกรรมการเรียนของผู้เรียน	38
4.3 ข้อมูลผู้เรียน	40
4.3.1 ข้อมูลทั่วไป	41
4.3.2 ความคิดเห็นต่อรูปแบบการจัดการศึกษา	45

4.3.3	ความคิดเห็นต่อผู้สอน	47
4.3.4	แรงจูงใจในการเลือกสาขาที่ศึกษา	49
4.3.5	พฤติกรรมการเรียนและการศึกษาค้นคว้าความรู้เพิ่มเติมด้วยตนเอง	51
4.3.6	โอกาสในการทำกิจกรรมส่งเสริมการใช้ภาษาจีน	53
4.3.7	ปัญหาการเรียนภาษาจีน	55
4.3.8	ความคิดเห็นเพิ่มเติมต่อการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน ของคณะวิทยาศาสตร์ศึกษา	60
บทที่ 5	สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	65
5.1	สรุปผลการวิจัย	65
5.1.1	ผู้บริหาร	65
5.1.2	ผู้สอน	70
5.1.3	ผู้เรียน	73
5.2	อภิปรายผล	77
5.3	ข้อเสนอแนะ	84
บรรณานุกรม		87
ภาคผนวก		89
ภาคผนวก 1	แบบสอบถามผู้บริหารคณะวิทยาศาสตร์ศึกษา	89
ภาคผนวก 2	แบบสอบถามผู้บริหารสถาบันขงจื้อ	92
ภาคผนวก 3	แบบสอบถามผู้บริหารมหาวิทยาลัยในประเทศจีน	95
ภาคผนวก 4	แบบสอบถามผู้สอนชาวไทย	98
ภาคผนวก 5	แบบสอบถามผู้สอนชาวจีนที่คณะวิทยาศาสตร์ศึกษา	101
ภาคผนวก 6	แบบสอบถามผู้สอนชาวจีนที่มหาวิทยาลัยจีน	106
ภาคผนวก 7	แบบสอบถามผู้เรียน	111

สารบัญตาราง

ตารางที่	ชื่อตาราง	หน้า
ตารางที่ 1.1	ผลการสอบวัดระดับภาษาจีนของผู้เรียนสาขาวิเทศธุรกิจจีน และสาขาจีนศึกษาในปี 2550-2552	3
ตารางที่ 2.1	กิจกรรมส่งเสริมการพัฒนาความสามารถด้านภาษาจีน ที่มหาวิทยาลัยจีนจัดให้แก่ผู้เรียน	24
ตารางที่ 2.2	เพศของผู้สอน	27
ตารางที่ 2.3	อายุของผู้สอน	28
ตารางที่ 2.4	วุฒิการศึกษาของผู้สอน	29
ตารางที่ 2.5	สาขาที่ผู้สอนจบการศึกษา	29
ตารางที่ 2.6	ประสบการณ์สอนของผู้สอน	30
ตารางที่ 2.7	ภาระงานสอนโดยเฉลี่ยต่อคนแยกตามจำนวนรายวิชาต่อภาคเรียน และชั่วโมงสอนต่อสัปดาห์	32
ตารางที่ 2.8	เปรียบเทียบภาระงานสอนและภาระงานอื่นๆ ของผู้สอน	33
ตารางที่ 2.9	ความคิดเห็นของผู้สอนเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการสอนด้านต่างๆ	34
ตารางที่ 2.10	ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้สอนที่มหาวิทยาลัยในประเทศจีนต่อปัญหา และอุปสรรคในการสอน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย	36
ตารางที่ 2.11	ความคิดเห็นของผู้สอนต่อพฤติกรรมของผู้เรียนด้านต่างๆ	
ตารางที่ 2.12	จำนวนผู้เรียนทั้งหมดและผู้เรียนที่ตอบแบบสอบถามแยกตามสาขา และชั้นปีที่เรียน	41
ตารางที่ 2.13	จำนวนผู้เรียนที่ตอบแบบสอบถามแยกตามสาขาและชั้นปี	41
ตารางที่ 2.14	เพศของผู้เรียนแยกตามสาขาและชั้นปี	42
ตารางที่ 2.15	จำนวนผู้เรียนที่เรียนในสาขาที่เกี่ยวข้องกับภาษาจีนในระดับมัธยมศึกษา หรืออาชีวศึกษา	44
ตารางที่ 2.16	ความคิดเห็นของผู้เรียนต่อช่วงเวลา ระยะเวลา และจำนวนครั้ง ที่เหมาะสมของการจัดการศึกษา ณ มหาวิทยาลัยในประเทศจีน	46
ตารางที่ 2.17	ความพึงพอใจของผู้เรียนต่อรูปแบบการจัดผู้สอนรายวิชา ภาษาจีน 1-8 ที่คณะวิเทศศึกษา	47
ตารางที่ 2.18	ความพึงพอใจโดยรวมต่อตัวผู้สอนภาษาจีน	49
ตารางที่ 2.19	แรงจูงใจในการเลือกสาขาที่ศึกษา	49
ตารางที่ 2.20	พฤติกรรมการเรียนภาษาจีนของผู้เรียนด้านต่างๆ	51

ตารางที่ 2.21	พฤติกรรมการศึกษา ค้นคว้าภาษาจีนเพิ่มเติมด้วยตัวเองของผู้เรียน	53
ตารางที่ 2.22	โอกาสในการทำกิจกรรมส่งเสริมการใช้ภาษาจีนของผู้เรียน ขณะเรียนที่คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมหาวิทยาลัยจีน	54
ตารางที่ 2.23	ปัญหาทักษะการเรียนรู้ภาษาจีนด้านต่างๆ ของผู้เรียน ในระดับ มากถึงมากที่สุด เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย	56
ตารางที่ 2.24	ความคิดเห็นของผู้เรียนต่อปัญหาหรืออุปสรรคในการเรียนภาษาจีน ที่คณะวิทยาศาสตร์	56
ตารางที่ 2.25	ความคิดเห็นของผู้เรียนต่อปัญหาหรืออุปสรรคในการเรียนภาษาจีน ที่มหาวิทยาลัยจีน	57

บทที่ 1 บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันภาษาจีนเป็นภาษาสากลที่มีผู้ใช้มากกว่าหนึ่งพันสามร้อยล้านคน หรือประมาณ 1 ใน 5 ของประชากรโลก และเป็นหนึ่งในภาษาทางการที่ถูกใช้ในการประชุมต่างๆขององค์การสหประชาชาติ ประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาชนจีนมีการติดต่อค้าขายและมีความสัมพันธ์ทางการทูตมากกว่า 30 ปี ภาษาจีนจึงมีความสำคัญทั้งทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม การศึกษา และวัฒนธรรม

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตภูเก็ต คณะวิทยาศาสตร์ (เดิมสังกัดคณะอุตสาหกรรมบริการ) ได้เริ่มเปิดสาขาวิชารัฐกิจจีน (IBC: International Business: China) ในปีพ.ศ.2544 และสาขาจีนศึกษา (CNS: Chinese Studies) ในปีพ.ศ.2547 โดยมีจำนวนนักศึกษาเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ปัจจุบัน (พ.ศ.2552) คณะฯมีนักศึกษาที่กำลังศึกษาในทั้งสองสาขารวม 465 คน ที่ผ่านมาจากคณะฯ ได้มีการพัฒนางานในสาขาทั้งสองอย่างต่อเนื่องดังนี้

ด้านหลักสูตร กำหนดให้มีการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบหลักสูตรนานาชาติ โดยใช้ภาษาอังกฤษและภาษาจีนเป็นสื่อหลักในการเรียนการสอน ทั้งยังกำหนดให้นักศึกษาไปศึกษา ณ มหาวิทยาลัยในประเทศจีนช่วงภาคเรียนฤดูร้อนของทุกปี รวมระยะเวลาทั้งหมด 300 วัน โดยแบ่งเป็นชั้นปีที่ 1/80 วัน ชั้นปีที่ 2/80 วัน และชั้นปีที่ 3/140 วัน และเพื่อเป็นการประกันคุณภาพการศึกษา ในปีพ.ศ.2547 มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตภูเก็ต ได้ร่วมมือกับสำนักส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาจีนนานาชาติ หรือ ฮั่นป๋ัน (中国国家汉语国际推广领导小组办公室: 国家汉办) (The Office of Chinese Language Council International: HANBAN) หรือสำนักงานส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาจีนนานาชาติแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน (NOCFL: China National Office for Teaching Chinese as a Foreign Language ณ ขณะนั้น) จัดตั้งศูนย์สอบวัดระดับความรู้ภาษาจีน โดยทางคณะฯได้จัดให้นักศึกษาในทั้งสองสาขาเข้าสอบวัดระดับความรู้ภาษาจีน (Chinese Proficiency Test: HSK) เป็นประจำทุกปี และในการปรับปรุงหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาจีนศึกษาครั้งล่าสุด (ปีพ.ศ.2550) ได้นำผลการสอบดังกล่าวมาใช้เป็นส่วนหนึ่งของการสำเร็จการศึกษาของหลักสูตรหรือที่เรียกว่า Exit Examination ด้วย โดยกำหนดให้นักศึกษาจะต้องสอบผ่าน HSK ระดับ 5 ก่อนสำเร็จการศึกษา สำหรับเนื้อหารายวิชาทางด้านภาษาจีนในหลักสูตรเก่า เดิมจัดให้นักศึกษาได้เรียนวิชาพื้นฐานทางด้านภาษาจีน 6 รายวิชา ได้แก่ ภาษาจีนขั้นต้น ภาษาจีนขั้นกลาง ภาษาจีนขั้นสูง การฟัง-การพูดภาษาจีน การอ่านภาษาจีน การเขียนภาษาจีน¹ ภายหลังพบว่าความสามารถทางด้านภาษาจีนของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษายังอยู่ใน

¹ รายวิชาการเขียนภาษาจีนเป็นวิชาบังคับในสาขาจีนศึกษา แต่ไม่ใช่วิชาบังคับในสาขาวิชารัฐกิจจีน

เกณฑ์ที่ต่ำ จนในปีพ.ศ.2548 คณะฯจึงได้มีการปรับปรุงรายวิชาในหลักสูตรโดยให้นักศึกษาสามารถเรียนวิชาพื้นฐานภาษาจีนอย่างต่อเนื่องทุกปีการศึกษาจำนวน 8 รายวิชา ได้แก่ภาษาจีน 1-8

ด้านการจัดการศึกษาและอาจารย์ผู้สอน เดิมคณะฯมีบุคลากรที่เป็นอาจารย์ชาวไทยและอาจารย์ชาวจีนซึ่งส่วนใหญ่มาจากมหาวิทยาลัยที่คณะฯมีความร่วมมือด้วย จนในปีพ.ศ. 2549 วิทยาเขตภูเก็ตได้รับการสนับสนุนจาก HANBAN กระทรวงศึกษาธิการของจีน ในการจัดตั้งสถาบันขงจื่อภูเก็ต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ซึ่งมีมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ประเทศไทยเป็นมหาวิทยาลัยร่วมในการจัดตั้ง เพื่อทำหน้าที่ควบคุมดูแลการจัดการเรียนการสอนรายวิชาทางด้านภาษาจีนทั้งหมดให้กับคณะฯ ปัจจุบันมีอาจารย์ชาวจีนรวม 16 คน แบ่งเป็นอาจารย์ประจำ 2 คน และอาจารย์อาสาสมัคร 14 คน ในส่วนอาจารย์ชาวไทยมีจำนวน 4 คน สำเร็จปริญญาเอก 1 คน และกำลังศึกษาปริญญาโท ๓ คน ประเทศจีน 3 คน

ด้านตำราเรียน เพื่อเป็นการประกันคุณภาพการศึกษา ทางคณะฯได้เลือกใช้ตำราที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรที่กำหนดให้นักศึกษาจะต้องสอบผ่าน HSK ระดับ 5 ก่อนสำเร็จการศึกษา โดยในปัจจุบันการเรียนการสอนรายวิชาพื้นฐานภาษาจีนของคณะฯ ใช้ตำราชุด Boya Chinese (PEKING UNIVERSITY PRESS) ซึ่งตำราดังกล่าวเขียนขึ้นโดยใช้ชุดคำศัพท์การสอนภาษาจีนเพื่อชาวต่างชาติ ที่กระทรวงศึกษาธิการจีนประกาศให้เป็นชุดคำศัพท์หลักในการจัดทำตำราและการประเมินผลความรู้ภาษาจีนของผู้เรียน โดยตลอดหลักสูตรทั้ง 8 รายวิชากำหนดให้ใช้ชุดตำราดังกล่าวเล่ม 1-4² อีกทั้งในส่วนคู่มือการใช้ตำรายังได้ระบุไว้อย่างชัดเจนว่า “หลังจากเรียนสำเร็จเล่มที่ 4 ผู้เรียนจะมีความพร้อมในการสอบวัดระดับความรู้ภาษาจีนระดับ 5-6” ดังนั้นจะเห็นว่าตำราชุด Boya Chinese นั้น ได้มาตรฐานและมีความน่าเชื่อถือสูง เหมาะสมที่จะใช้สอนในสาขาฯ เพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถทางด้านภาษาจีนของนักศึกษาได้จริง

จากที่กล่าวมาข้างต้น แม้ว่าคณะฯจะได้มีการขยายงาน และพัฒนาสาขาทั้งสองในด้านต่างๆอย่างต่อเนื่อง แต่หากพิจารณาถึงคุณภาพความสามารถทางด้านภาษาจีนของผู้เรียน พบข้อมูลผลการสอบวัดระดับภาษาจีนของผู้เรียนทั้งสองสาขาในปี 2550-2552 ซึ่งแม้ว่าโดยรวมแนวโน้มระดับภาษาจีนของผู้เรียนจะดีขึ้น แต่ผู้เรียนส่วนใหญ่ก็ยังสอบไม่ผ่านมาตรฐานที่ทางคณะฯกำหนดไว้ ดังแสดงในตารางต่อไปนี้

² ตำราชุด Boya Chinese มีจำนวนทั้งหมด 9 เล่ม แบ่งเป็นระดับต่าง ๆ ดังนี้

(1) ระดับBasic เล่ม1-2 (2) ระดับPre-Intermediate เล่ม 3-4 (3) ระดับIntermediate เล่ม5-6 (4) ระดับAdvanced เล่ม7-9

ตารางที่ 1.1 ผลการสอบวัดระดับภาษาจีนของผู้เรียนสาขาวิศวกรรมกิจจัน และสาขาจีนศึกษาในปี 2550-2552

ชั้นปีที่	ระดับการสอบ HSK	จำนวนผู้สอบผ่าน		
		ปี 50	ปี 51	ปี 52
1	ขั้นพื้นฐาน	32.72%	22.63%	36.29%
2	ขั้นต้น-กลาง	21.11%	16.90%	7.50%
3	ขั้นต้น-กลาง	29.59%	41.94%	51.77%

สาเหตุใดที่ทำให้ผลการสอบวัดระดับของนักศึกษายังอยู่ในเกณฑ์ต่ำ ทั้งที่มีการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่อง อะไรเป็นปัญหาและปัจจัยที่เป็นอุปสรรคสำคัญต่อการเรียนภาษาจีนของนักศึกษา ในเบื้องต้นผู้วิจัยตั้งสมมุติฐานไว้ดังนี้

1) คุณภาพนักศึกษาใหม่ด้อยลง จากข้อมูลคะแนนการสอบเข้ามหาวิทยาลัยของนักศึกษาสาขาวิศวกรรมกิจจัน และสาขาจีนศึกษาพบว่าในการรับนักศึกษาใหม่มีการปรับลดเกณฑ์คะแนนการสอบเข้าลง ซึ่งสอดคล้องกับผลการสอบวัดระดับความรู้ภาษาจีนที่ลดลงเช่นกัน จึงน่าจะเป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งที่ทำให้คุณภาพความรู้ภาษาจีนของนักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์ไม่เป็นไปตามแผน

2) ความยากและความไม่เข้าใจวิธีการเรียนภาษาจีนที่ถูกต้องของตัวนักศึกษาเอง เมื่อพิจารณาถึงความแตกต่างของภาษาไทยและภาษาจีน พบว่าต่างจัดอยู่ในภาษาตระกูลจีน-ทิเบต ทั้งสองภาษามีส่วนเหมือนกันมากกว่าส่วนต่าง จึงเป็นข้อได้เปรียบ ทำให้ผู้เรียนชาวไทยเรียนภาษาจีนได้เร็วกว่าผู้เรียนชาวตะวันตกซึ่งมีพื้นหลังทางด้านภาษาศาสตร์ที่แตกต่างกันมากกว่า อย่างไรก็ตามส่วนที่ยากที่สุดและถือเป็นอุปสรรคสำคัญในการเรียนภาษาจีนของผู้เรียนชาวไทยกลับเป็น “อักษรจีน” ซึ่งปัจจุบันเป็นอักษรชนิดเดียวในโลกที่ไม่สามารถสะกดเสียงอ่านได้ วิธีการเปิดหาเสียงอ่านและค้นความหมายคำศัพท์ในพจนานุกรมจึงค่อนข้างยาก ชับซ้อนและสิ้นเปลืองเวลา นอกจากนี้ปัจจุบันยังไม่มีชุดตำราที่เหมาะสมซึ่งแต่งเพื่อผู้เรียนชาวไทยโดยเฉพาะ จึงต้องใช้ตำราที่แต่งเพื่อผู้เรียนซึ่งใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาแม่ ตำราเหล่านี้แปลคำศัพท์ต่างๆเป็นภาษาอังกฤษ และอธิบายไวยากรณ์ในเชิงเปรียบเทียบกับภาษาอังกฤษ ไม่ได้เน้นอธิบายให้ผู้เรียนชาวไทยเข้าใจโดยตรง

3) ปัญหาที่เกิดจากอาจารย์ผู้สอน ผู้สอนส่วนใหญ่ยังมีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี หรือกำลังศึกษาระดับปริญญาโท และไม่ได้สำเร็จการศึกษาทางการสอนภาษาจีนโดยตรง หรือในสาขาที่เกี่ยวข้อง ทั้งยังขาดประสบการณ์ด้านการสอนภาษาจีนให้ผู้เรียนต่างชาติ จึงไม่มีความเข้าใจในการจัดการเรียนการสอนสำหรับผู้เรียนชาวไทย เช่น วิธีการสอนภาษาจีนเป็นภาษาต่างประเทศและหลักเกณฑ์การวัดผล

4) การจัดการศึกษาในหลักสูตร ปัจจุบันรัฐบาลมีการส่งเสริมการเรียนภาษาจีนในระดับประถมศึกษา และมัธยมศึกษา นักศึกษาที่มีพื้นฐานภาษาจีนมาก่อนจึงมีจำนวนเพิ่มขึ้นทุกปี แต่เนื่องจากหลักสูตรปัจจุบันยังคงมีรูปแบบการจัดการศึกษาให้ผู้เรียนที่ไม่มีพื้นฐานภาษาจีนเป็นหลัก

จึงเกิดปัญหาความสูญเสียทางการศึกษาต่อเนื่องในระดับอุดมศึกษา นอกจากนี้ยังมีปัจจัยอื่นๆ ที่ส่งผลกระทบต่อการเรียนรู้ภาษาจีนของนักศึกษา เช่น ปัญหาการควบคุมคุณภาพของโครงการศึกษาภาคเรียนฤดูร้อนในประเทศจีน ปัญหาการจัดการเรียนการสอนแบบหลักสูตรนานาชาติโดยใช้ภาษาอังกฤษและภาษาจีน เป็นต้น

ดังนั้นจึงมีความจำเป็นเร่งด่วนที่จะต้องทำการวิจัย เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนภาษาจีนของนักศึกษาสาขาวิเทศธุรกิจจีนและสาขาจีนศึกษา คณะวิเทศศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตภูเก็ต และนำผลที่ได้มาเป็นแนวทางในการวางแผนปรับเปลี่ยนวิธีการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ และตรงตามกลุ่มเป้าหมายอย่างแท้จริง เพื่อพัฒนาคุณภาพบัณฑิตของคณะวิเทศศึกษาให้ได้มาตรฐานตามที่กำหนดไว้ต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย

- 1) เพื่อสำรวจสภาพการเรียนการสอนภาษาจีนของนักศึกษาสาขาวิเทศธุรกิจจีน และสาขาจีนศึกษา คณะวิเทศศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตภูเก็ต ในส่วนผู้เรียน ผู้สอน การจัดการศึกษาในหลักสูตร
- 2) เพื่อศึกษาจุดแข็งจุดอ่อนของการเรียนการสอนภาษาจีนซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพบัณฑิตทั้งสองสาขาของคณะฯ
- 3) เพื่อหาแนวทางเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการศึกษา และพัฒนาคุณภาพความรู้ภาษาจีนของนักศึกษาให้ได้มาตรฐานตามที่กำหนดไว้

1.3 ขอบเขตการวิจัย

- 1) ด้านผู้เรียน ศึกษาปัจจัยต่างๆเกี่ยวกับตัวผู้เรียนที่ส่งผลต่อการเรียนภาษาจีน พร้อมนำเสนอแนวทางแก้ไขที่เหมาะสมและตรงตามลักษณะของผู้เรียนอย่างแท้จริง โดยเน้นให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตัวเองได้ง่ายขึ้น และมีความสุข
- 2) ด้านผู้สอน ศึกษาสภาพและปัญหาด้านการสอนทั้งของอาจารย์ประจำ และอาจารย์อาสาสมัคร วางแผนเพิ่มประสิทธิภาพการสอน การประเมินผล และการตรวจสอบคุณภาพ
- 3) ด้านการจัดการศึกษาในหลักสูตร ศึกษาการปรับโครงสร้างหลักสูตรให้สอดคล้องกับผู้เรียนที่มีพื้นฐานภาษาจีนมาก่อน และศึกษาหาแนวทางพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาทั้งในคณะฯ และโครงการภาคเรียนฤดูร้อน ณ มหาวิทยาลัยในประเทศจีนให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน

1.4 กลุ่มเป้าหมาย ประกอบไปด้วย

- 1) นักศึกษาสาขาวิเทศธุรกิจจีน และสาขาจีนศึกษา รหัส 50 รหัส 51 และรหัส 52 ทั้งหมดที่กำลังศึกษาอยู่ในคณะวิเทศศึกษา จำนวน 432 คน

2) อาจารย์ผู้สอนทั้งอาจารย์ประจำ และอาสาสมัครในสังกัดสถาบันขงจื้อ รวมทั้งอาจารย์ในมหาวิทยาลัยจีนที่นักศึกษาเดินทางไปศึกษาในภาคเรียนฤดูร้อน จำนวน 8 มหาวิทยาลัย ได้แก่

- Yunnan University of Traditional Chinese Medicine (IBC ชั้นปีที่ 1 กลุ่มที่ 1)
- Guangxi University (IBC ชั้นปีที่ 1 กลุ่มที่ 2)
- Nanjing University of Science and Technology (CNS ชั้นปีที่ 1)
- South China University of Technology (IBC ชั้นปีที่ 2 กลุ่มที่ 1)
- Soochow University (IBC ชั้นปีที่ 2 กลุ่มที่ 2)
- Jiangxi University of Science and Technology (CNS ชั้นปีที่ 2)
- Shanghai University (IBC ชั้นปีที่ 3)
- Xiamen University (CNS ชั้นปีที่ 3)

3) ผู้บริหารที่เกี่ยวข้องกับงานหลักสูตรและการจัดการศึกษาทั้งในและต่างประเทศของสาขาวิศวกรรมกิจจีน และสาขาจีนศึกษา คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตภูเก็ต ได้แก่ ผู้ช่วยอธิการบดีวิทยาเขตภูเก็ตฝ่ายวิชาการ คณบดี รองคณบดีฝ่ายวิชาการ และประธานสาขา ตะวันออกศึกษา คณะวิศวกรรมศาสตร์ ผู้อำนวยการสถาบันขงจื้อ และผู้บริหารที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาโครงการภาคเรียนฤดูร้อน ณ มหาวิทยาลัยในประเทศจีน

1.5 ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1) ได้ข้อมูลการดำเนินงานในภาพรวมทั้งหมดตั้งแต่เปิดสาขาวิศวกรรมกิจจีน และสาขาจีนศึกษาของคณะวิศวกรรมศาสตร์ รวมถึงทราบจุดแข็งจุดอ่อนของการดำเนินงานที่ผ่านมาซึ่งเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนภาษาจีนของนักศึกษา

2) ใช้ข้อมูล ข้อเสนอแนะที่ได้มาเป็นแนวทางในการวางแผนพัฒนา เพื่อปรับปรุงคุณภาพความรู้ภาษาจีนของนักศึกษา ทั้งในส่วนปัญหาที่เกิดจากนักศึกษา อาจารย์ผู้สอน และการจัดการศึกษาในหลักสูตร

3) ผลการวิจัยที่ได้สามารถใช้เป็นกรณีศึกษาให้กับหน่วยงานการศึกษาอื่นๆ ที่จะนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ในอนาคต

1.6 นิยามคำศัพท์

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนภาษาจีน หมายถึง ปัจจัยทั้งทางด้านบวกและด้านลบที่มีผลต่อการเรียนภาษาจีนและการพัฒนาทักษะความรู้ความสามารถทางด้านภาษาจีนของผู้เรียน

ผู้บริหาร หมายถึง กลุ่มบุคคลผู้รับผิดชอบต่อการจัดการเรียนการสอนรายวิชาด้านภาษาจีน และรายวิชาที่ใช้ภาษาจีนเป็นสื่อในสาขาวิศวกรรมกิจ (จีน) และสาขาจีนศึกษา ของคณะวิศวกรรมศาสตร์ และทีมมหาวิทยาลัยในประเทศจีน

ผู้สอน หมายถึง อาจารย์ผู้สอนรายวิชาด้านภาษาจีนและรายวิชาที่ใช้ภาษาจีนเป็นสื่อ ซึ่งรวมไปถึงอาจารย์ประจำชาวไทยของคณะวิทยาศาสตร์ อาจารย์อาสาสมัครและอาจารย์ชาวจีนของสถาบันขงจื่อ และอาจารย์ชาวจีนของมหาวิทยาลัยในประเทศจีน

ผู้เรียน หมายถึง นักศึกษาระดับปริญญาตรี รหัส 50 รหัส 51 และรหัส 52 ในสาขาวิศวกรรมกิจ (จีน) และสาขาจีนศึกษา คณะวิทยาศาสตร์

บทที่ 2 ทบทวนวรรณกรรม

2.1 การเรียนการสอนภาษาต่างประเทศระดับอุดมศึกษาในภาคใต้

โครงการวิจัยข้อมูลพื้นฐานเพื่อการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศระดับอุดมศึกษาในภาคใต้ (อดิศา เตียว และคณะ, 2547) ได้ทำการวิจัยเชิงสำรวจเพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานด้านสภาพและปัญหาการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศของสถาบันอุดมศึกษาในภาคใต้จำนวน 11 ภาษา คือ อังกฤษ ฝรั่งเศส เยอรมัน สเปน อิตาลี จีน ญี่ปุ่น เกาหลี มลายู อาหรับ และเขมร โดยมีกลุ่มตัวอย่างครอบคลุมผู้บริหาร ผู้สอน ผู้เรียน จากสถาบันอุดมศึกษา 5 แห่ง ผลการศึกษาพบว่าในทัศนะของผู้บริหารและผู้สอน ภาษาต่างประเทศที่สำคัญที่สุด 5 อันดับแรก คือ อังกฤษ จีน ญี่ปุ่น ฝรั่งเศส และมลายู ด้านผู้บริหารเห็นว่าปัญหาในการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ คือ การขาดแคลนบุคลากรด้านการสอน และปัญหาด้านหลักสูตรซึ่งควรเน้นสอนให้นำไปใช้ประโยชน์ได้จริง มีจำนวนหน่วยกิตที่เพียงพอ และส่งเสริมความพร้อมด้านแหล่งเรียนรู้ที่มีสื่อและเทคโนโลยีที่หลากหลายและเพียงพอกับจำนวนผู้เรียน ผู้เรียนควรได้รับการฝึกให้มีทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเอง ด้านผู้สอน ในส่วนของภาษาจีนพบว่าผู้ที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอกมีจำนวนต่ำมาก และมีผลงานทางวิชาการน้อยประเภท ขณะที่มีโอกาสเพิ่มพูนศักยภาพด้วยการไปอบรม/สัมมนา/ดูงานในต่างประเทศสูง ทักษะทางภาษาที่ถนัดคือ ไวยากรณ์และการอ่าน และมีโอกาสในการพัฒนาทักษะทางภาษาด้วยการสนทนากับเจ้าของภาษามาก มีภาระงานสอนรายชั่วโมงสูงสุด สำหรับปัญหาในการเรียนการสอนภาษาในทัศนะของกลุ่มตัวอย่างผู้สอนภาษาต่างประเทศตามอันดับแรกคือ ผู้เรียนไม่พร้อม จำนวนผู้เรียนในชั้นมากเกินไป และการขาดสื่อ/อุปกรณ์การสอน ด้านผู้เรียนส่วนใหญ่เห็นว่าภาษาต่างประเทศมีประโยชน์ในการศึกษา การทำงาน และชีวิตประจำวันมากที่สุด โดยมีทักษะการอ่านมากที่สุด และการพูดน้อยสุด มีโอกาสใช้ภาษาต่างประเทศในชั้นเรียนมากกว่านอกชั้นเรียน และส่วนใหญ่ฝึกฝนการใช้ภาษาจากตำรา การทำแบบฝึกหัด และข้อสอบ กิจกรรมที่กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนเห็นว่าช่วยพัฒนาการทักษะการใช้ภาษามากที่สุด คือ การเรียนรู้ด้วยตนเองจากตำราและสื่อ แต่ผู้เรียนส่วนใหญ่ยังขาดความพร้อมในการใช้ภาษาทั้งเพื่อการเรียนและการทำงาน

2.2 การเรียนการสอนภาษาจีนในประเทศไทยระดับอุดมศึกษา

จากรายงานวิจัยเรื่องการเรียนการสอนภาษาจีนในประเทศไทยระดับอุดมศึกษา (ศุณย์จีน ศึกษา สถาบันเอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2551) ได้นำเสนอข้อสังเกตของอาจารย์และผู้บริหารหลักสูตรภาษาจีนว่า การเรียนการสอนภาษาจีนระดับอุดมศึกษา ในปัจจุบันไม่มีมาตรฐาน นิสิต/นักศึกษาที่เรียนจบหลักสูตรวิชาเอกหรือโทต่างมหาวิทยาลัยมีความรู้ภาษาจีนต่างกันมาก ในมหาวิทยาลัยใช้อักษรจีนตัวเต็มบ้าง ตัวย่อบ้าง หรือสอนทั้งสองอย่าง อาจารย์สอนภาษาจีนที่อันปิ่นส่งมาเกือบทั้งหมดพูดภาษาไทยไม่ได้เลย และบางคนขาดความรับผิดชอบ สร้างปัญหาในการเรียน

การสอนมาก ถ้าประเทศจีนเร่งผลิตบุคลากรด้านภาษาไทยอย่างเข้มข้น ย่อมจะส่งผลกระทบต่อตลาดแรงงานไทยสำหรับผู้ที่ยังขาดทักษะภาษาจีน คนไทยสนใจเรียนภาษาจีนเพื่อทำธุรกิจเพิ่มขึ้น แต่ผู้ที่สนใจเรียนไปเป็นครู-อาจารย์หรือทางด้านวิชาการภาษาวรรณคดีมีน้อยลง

ในแง่ความต้องการของอาจารย์สอนภาษาจีนในการประกอบวิชาชีพครูนั้น ปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการเรียนการสอนภาษาจีนเพื่อให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ได้แก่ เพิ่มเงินเดือน/ค่าตอบแทน เพิ่มโอกาสความก้าวหน้าในตำแหน่งวิชาการ ทำหน้าที่สอนภาษาจีนอย่างเดียว และให้ทุนเรียนต่อหรืออบรมเพิ่มเติมความรู้ภาษาจีนมากขึ้น ในแง่ความเห็นและข้อเสนอแนะจากร่วมมหาวิทยาลัย จากคำถามที่ว่า “มหาวิทยาลัยของท่านเห็นว่าผู้ทำวิจัยควรรู้อะไรบ้าง เพื่อนำไปปรับปรุงการเรียนการสอนภาษาจีนในระดับมหาวิทยาลัยให้มีประสิทธิภาพดีขึ้น” คือ ควรทำการศึกษาแผนยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาจีน และมีนโยบายหรือแนวทางการเรียนการสอนภาษาจีนระดับชาติ และระดับอุดมศึกษา ควรหาวิธีจัดทำมาตรฐานการเรียนการสอนภาษาจีนในระดับอุดมศึกษา โดยใช้มาตรฐานเดียวกัน ควรพัฒนาหลักสูตร โดยพัฒนาทักษะการพูดให้แข็งแกร่ง เพราะเป็นทักษะที่ใช้มากที่สุด พัฒนาหลักสูตรให้มีวิชาการล้ำในระดับปริญญาตรี เพราะมีโอกาสได้ใช้มาก ซึ่งขณะนี้นิสิต/นักศึกษาที่จบหลักสูตรเอกวิชาภาษาจีนยังทำไม่ได้ เปิดสอนวิชาภาษาจีนภาคอุตสาหกรรมและการบริการให้มากขึ้น เพื่อให้สอดคล้องกับการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ในระดับอุดมศึกษาต้องมีการเรียนวิชาประวัติศาสตร์ ภาษาจีนโบราณ ไม่ควรตัดทิ้งเป็นอย่างยิ่ง ปริญญาตรีต้องทำวิทยานิพนธ์ขนาดเล็กก่อนจบเหมือนในต่างประเทศ หลักสูตรควรกำหนดให้ทุกคนสอบ HSK ได้ระดับ 6 จึงจะจบการศึกษาได้ ควรแก้ปัญหาคนที่มีความรู้พื้นฐานภาษาจีนไปเรียนภาษาจีนต่อในมหาวิทยาลัย ตำราที่ใช้อยู่ในปัจจุบันควรปรับปรุงให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน ควรแก้ปัญหาเรื่องตำราและการเรียนการสอนที่ใช้ตัวอักษรหรือตัวเต็มให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน ควรผลิตครู-อาจารย์ไทยที่สอนภาษาจีนให้เพียงพอกับตลาดแรงงาน ครู-อาจารย์อาสาสมัครที่อื่นยื่นส่งมาช่วยสอนภาษาจีนนั้น ควรเลือกคนที่พูดภาษาไทยได้ และมีความรับผิดชอบ นอกจากนี้อาจารย์ภาษาจีนส่วนใหญ่ขาดทักษะการทำวิจัย อยากให้มีการจัดอบรมให้ความรู้อาจารย์เรื่องการทำวิจัย และมีโอกาสสัมผัสวิทยาการผู้ทรงคุณวุฒิของจีน รวมทั้งบุคคลสำคัญของจีน ควรจัดทำกิจกรรมหรือมาตรการที่เหมาะสมเพื่อช่วยกระตุ้นหรือให้กำลังใจนิสิต/นักศึกษาที่เรียนภาษาจีนเป็นครั้งคราว

ในแง่ข้อสังเกต ความเห็น และข้อเสนอแนะจากคณะวิจัย ที่สำคัญได้แก่ มหาวิทยาลัยหลายแห่งเรียกร้องหรือส่งเสริมให้ผลิตนักศึกษาออกไปรับใช้วงการธุรกิจ หรือตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงานมากเกินไป โดยลดฐานะมหาวิทยาลัยเป็นโรงเรียนอาชีวะที่มีหน้าที่ผลิตคนให้มีทักษะในการประกอบอาชีพในตลาดแรงงาน แต่มหาวิทยาลัยมีพันธกิจสำคัญที่จะต้องผลิตและพัฒนาคนให้ออกไปเป็นผู้นำคนในสังคม จึงต้องเรียนรู้ศาสตร์ต่างๆ ให้รอบด้าน ทั้งประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม เศรษฐกิจ และการเมืองจีนด้วย เพื่อให้มีวิสัยทัศน์กว้างไกล ด้านหลักสูตร-วิชาเรียนของ

มหาวิทยาลัยควรจะแตกต่างจากของระดับประถม มัธยม อาชีว และ การศึกษานอกระบบ ตำราและสื่อการสอนมีความสอดคล้องกัน สารในตำราจะต้องส่งเสริมคุณภาพของคนที่จะเป็นผู้นำ ด้านปัญหามาตรฐานความรู้ภาษาจีนของบัณฑิตที่จบหลักสูตรภาษาจีนนั้นเป็นปัญหาใหญ่และสมควรแก้ไข แต่เป็นเรื่องที่ค่อนข้างยาก เพราะมหาวิทยาลัยเป็นอิสระ ยากต่อการกำหนดหรือควบคุมบังคับ แต่เชื่อว่าปรากฏการณ์ช่องว่างของความแตกต่างกันในด้านมาตรฐานความรู้จะค่อยๆแคบลง หากอาศัยชุมชนมหาวิทยาลัยสอนภาษาจีนช่วยกันวิพากษ์วิจารณ์ และชุมชนวิชาการที่เป็นกลางร่วมมือกันทำหลักสูตรและตำราวิชาภาษาจีนที่ได้มาตรฐาน ด้านปัญหาการผลิตครู-อาจารย์ที่มีคุณภาพจากรั้วมหาวิทยาลัย ผู้บริหารมหาวิทยาลัยควรให้ความสนใจ สิ่งที่อาจารย์สอนภาษาจีนเรียกร้องส่วนใหญ่เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพในการสอนของตน หากตอบสนองความต้องการของพวกเขาได้ตรงจุด ทุนที่ลงไปก็จะหวนกลับมาให้ประโยชน์ต่อมหาวิทยาลัยและสังคม สุดท้ายคณะวิจัยไม่เห็นด้วยกับแผนยุทธศาสตร์ส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาจีนเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ (พ.ศ.2549 - พ.ศ.2553) ที่ตั้งเป้าให้ผลิตบัณฑิตระดับปริญญาตรีที่ “เรียนภาษาจีนอย่างมีคุณภาพและผ่านเกณฑ์มาตรฐาน” เป็นจำนวน 20% ของจำนวนนิสิต/นักศึกษาทั้งหมด เพราะส่วนที่ส่งเสริมให้เพิ่มปริมาณนั้นทำได้ง่ายกว่าเพิ่มคุณภาพ ที่ระบุว่า “อย่างมีคุณภาพ” นั้น เป็นสิ่งที่ทำได้ยาก ทุกวันนี้บัณฑิตที่ผลิตออกมายังไม่เป็นที่น่าพอใจ ควรเอาทรัพยากรไปปรับปรุงคุณภาพ และลดความสูญเสียเวลาเปล่าของเยาวชนจะเป็นนโยบายที่ส่งเสริมผลประโยชน์ของชาติอย่างถูกต้องมากกว่า

2.3 การเรียนการสอนภาษาจีนในประเทศไทยระดับประถมและมัธยมศึกษา

รายงานการวิจัยเรื่องการเรียนการสอนภาษาจีนในประเทศไทยระดับประถมและมัธยมศึกษา (ศูนย์จีนศึกษา สถาบันเอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2551) พบว่าในแง่มุมมอง ข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะของผู้บริหาร โรงเรียน สรุปได้ว่า ด้านหลักสูตรแบบเรียนและสื่อการสอนควรได้มาตรฐานเหมาะสมกับนักเรียนไทย มีความต่อเนื่องอย่างเป็นระบบ กำหนดชั่วโมงเรียนภาษาจีนเพิ่มขึ้นในแต่ละระดับชั้น มีการจัดสอบวัดผลความรู้ทางภาษาจีนที่เป็นลักษณะเดียวกันทั่วประเทศ จัดทำข้อสอบที่เป็นมาตรฐาน รวมถึงข้อสอบเข้ามหาวิทยาลัยวิชาภาษาจีน ด้านหลักสูตรการเรียนการสอนภาษาจีน ควรทำหลักสูตรและแผนการสอนภาษาจีนแห่งชาติ ให้หลักสูตรมีความเหมาะสมกับช่วงชั้นต่อเนื่องและได้มาตรฐาน ให้ภาษาจีนเป็นหนึ่งในวิชาสอบเข้าเรียนต่อระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ตำราเรียนที่เป็นแกนกลางมีมาตรฐานและสื่อที่ได้ผล ต้องการแบบเรียนที่มีคำอธิบายเป็นภาษาไทย แก้ปัญหาการใช้อักษรจีนตัวเต็ม-ย่อ ส่งเสริมให้มีการสอบ HSK กว้างขวางยิ่งขึ้น สร้างกิจกรรมการเรียนรู้พัฒนาด้วยตนเอง จัดค่ายอบรมภาษาจีน ลดความแตกต่างของความรู้พื้นฐานของนักเรียน ควรมีการรวบรวมคำศัพท์ในแต่ละระดับชั้นควรรู้ ด้านการบริหารจัดการควรกำหนดชั่วโมงเรียนให้เหมาะสมและต่อเนื่องสนับสนุนการเรียนการสอนภาษาจีนจากทุกฝ่ายที่

เกี่ยวข้อง จัดระเบียบการเลือกแผนการเรียนตามความสนใจของนักเรียน เตรียมความพร้อมของโรงเรียนในการเปิดสอนภาษาจีน เป็นต้น

ในแง่ข้อคิดและข้อเสนอแนะของคณะวิจัย ด้านหลักสูตร แบบเรียนและสื่อการสอน ควรจัดทำหลักสูตรการสอนภาษาจีนที่เป็นมาตรฐาน เหมาะสมกับช่วงชั้นวัย มีการประเมินผลการเรียนการสอนที่ชัดเจน จัดทำแบบเรียนและสื่อการสอนที่มีเนื้อหาเหมาะสมกับสังคมและวัฒนธรรมไทย จัดทำหลักสูตร แบบเรียน และสื่อการสอนที่มีชั่วโมงเรียนและที่ให้ความรู้ภาษาจีนในแต่ละระดับ และแต่ละชั้นเรียนที่ต่อยอดกันได้ ขจัดปัญหาการเสียเวลาเรียนซ้ำ โดยไม่ได้ความรู้ใหม่ให้หมดไป มีการจัดทำข้อสอบกลางเพื่อวัดผลการเรียนของนักเรียนในช่วงที่ยังไม่มีหลักสูตรกลาง หรือเป็นข้อสอบวัดความรู้ภาษาจีนอย่างเช่น HSK กำหนดชั่วโมงเรียนให้เหมาะสมและเท่าเทียมกัน ไม่ให้เกิดความเหลื่อมล้ำกันของแต่ละโรงเรียน เป็นต้น ด้านการบริหารจัดการ ตาม “แผนยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาจีนเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ (พ.ศ.2549-2553)” ของกระทรวงศึกษาธิการ มีเป้าหมายส่งเสริมให้นักเรียน 20% ที่เรียนอยู่ในระดับประถมศึกษาปีที่ 1 –มัธยมศึกษาปีที่ 6 ได้เรียนภาษาจีนอย่างมีคุณภาพ เป็นเป้าหมายที่สูงเกินไป ปัจจุบัน (พ.ศ.2551) มีนักเรียนที่เรียนอยู่ใน “โรงเรียนจีน” ประมาณ 78,700 คน ในโรงเรียนรัฐและเอกชนระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาอีกประมาณ 250,000 คน รวมเป็น 328,700 คน คิดเป็น 4.4% ของจำนวนนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษา (สถิติปี พ.ศ.2549) งานวิจัยเรื่องนี้แสดงให้เห็นแล้วว่าโรงเรียนจำนวนมากที่เปิดหลักสูตรภาษาจีนยังขาดความพร้อม โดยเฉพาะอย่างยิ่งครูสอนภาษาจีน ผลก็คือสัดส่วนของนักเรียนที่เรียนภาษาจีนแล้วเป็นการเสียเวลาเปล่าเอาไปใช้ประโยชน์อะไรไม่ได้มีเป็นจำนวนมาก คุณภาพการเรียนการสอนภาษาจีนยังมีปัญหา ไม่มีมาตรฐานในการวัดความรู้ภาษาจีนของนักเรียนที่จบการศึกษาระดับต่างๆ จึงเสนอให้เลิกเน้นการเพิ่มปริมาณนักเรียน แต่หันไปเน้นเรื่องเพิ่มคุณภาพ ส่งเสริมให้เปิดสอนภาษาจีนเฉพาะโรงเรียนที่มีความพร้อม ในยุคโลกาภิวัตน์ ประเทศที่มีประชากรรู้ภาษาต่างประเทศย่อมได้เปรียบประเทศอื่นๆ รัฐบาลควรมีหน่วยงานที่ทำงานเกี่ยวข้องกับการสอนภาษาต่างๆ ควรริเริ่มวางแผนและสร้างกลไกส่งเสริมให้ประชากรเรียนรู้ภาษาต่างประเทศให้มีปริมาณและคุณภาพ ทั้งภาษาอังกฤษและภาษาจีนถูกจัดอันดับความสำคัญต่ออนาคตของไทยในระดับสุดยอดใกล้เคียงกัน ทั้งสองภาษานี้เยาวชนคนไทยเสียเวลาเรียนมาก แต่ได้ผลไม่คุ้มค่า น่าจะมีคนที่รับผิดชอบทำวิจัยทำนองเดียวกับโครงการวิจัยเรื่องนี้ เพื่อทราบจุดอ่อนจุดแข็ง แล้วหาทางปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น สำหรับการเรียนการสอนภาษาจีนทุกระบบและทุกระดับ มีปัญหาที่จะต้องปรับปรุงแก้ไขมาก หนึ่งในนั้นคือ การบริหารจัดการที่ขาดการประสานงานกันเท่าที่ควร เสนอแนะให้มีหน่วยงานเช่น สพฐ. เป็นเจ้าภาพจัดตั้งคณะกรรมการร่วมสำหรับพัฒนาการเรียนการสอนภาษาจีน สำหรับการเจรจาขอความช่วยเหลือจากจีน เราต้องคิดถึงผลประโยชน์ที่จะได้ต่อการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาจีนในประเทศไทย เช่น การขอครูอาสาสมัครจากจีนต้องมีแผนรองรับที่ชัดเจน ต้องคำนึงถึงคุณภาพ

ส่งคนที่มีความรู้เรื่องภาษาจีนไปเจรจากำหนดคุณสมบัติของครูอาสาสมัคร การบริหารงาน การคัดสรรครูอาสาสมัครต้องมีการเจรจาต่อรองกัน มีการฝึกอบรมครูอาสาสมัครในจีนและในไทย เพื่อให้เขาเรียนรู้วิชาครู ภาษาและวัฒนธรรมไทยก่อนส่งออกไปประจำในโรงเรียนต่างๆ แต่การขอความช่วยเหลือจากจีนควรจะเป็นนโยบายระยะสั้น การผลิตครูสอนภาษาจีนจากคนไทยที่มีคุณสมบัติไม่ด้อยกว่าคนจีนน่าจะเป็นนโยบายระยะยาว

บทที่ 3 ระเบียบวิธีการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้แบบสอบถามในการรวบรวมข้อมูล และใช้การสัมภาษณ์เพื่อเก็บข้อมูลเพิ่มเติมในประเด็นที่มีปัญหา กรณีข้อมูลที่ได้ไม่ครบถ้วน หรือไม่ชัดเจน การรวบรวมข้อมูลได้แบ่งกลุ่มเป้าหมายออกเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

1) ข้อมูลผู้บริหาร จากผู้บริหารของคณะวิทยาศาสตร์ ผู้บริหารสถาบันขงจื้อ และผู้บริหารมหาวิทยาลัยจีน จำนวน 14 คน ประกอบด้วย

1.1) ผู้บริหารมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตภูเก็ต 4 คน ได้แก่

- ผู้ช่วยรองอธิการบดีวิทยาเขตภูเก็ตฝ่ายวิชาการ
- คณบดีคณะวิทยาศาสตร์ควมตำแหน่งผู้อำนวยการสถาบันขงจื้อฝ่ายไทย
- รองคณบดีฝ่ายวิชาการ คณะวิทยาศาสตร์
- ประธานสาขาตะวันออกศึกษา คณะวิทยาศาสตร์

1.2) ผู้บริหารสถาบันขงจื้อ 2 คน ได้แก่

- ผู้อำนวยการสถาบันขงจื้อฝ่ายจีน
- ผู้ช่วยผู้อำนวยการสถาบันขงจื้อฝ่ายจีน

1.3) ผู้บริหารมหาวิทยาลัยในประเทศจีนที่คณะฯ ส่งนักศึกษาไปเรียนในช่วงภาคเรียนฤดูร้อน 8 คน ได้แก่

- ผู้อำนวยการสำนักงานนักศึกษาต่างชาติ สถาบันการศึกษานานาชาติ
Yunnan University of Traditional Chinese Medicine: YUTCM (云南中医学院)
- ผู้อำนวยการสถาบันการศึกษานานาชาติ
Guangxi University: GXU (广西大学)
- ผู้อำนวยการสำนักงานนักศึกษาต่างชาติ สถาบันการศึกษานานาชาติ
South China University of Technology: SCUT (华南理工大学)
- ผู้อำนวยการสำนักงานนักศึกษาต่างชาติ สถาบันการศึกษาโพ้นทะเล
Soochow University: SCU (苏州大学)
- รองผู้อำนวยการสถาบันแลกเปลี่ยนนานาชาติ
(Shanghai University: SHU (上海大学))
- ผู้อำนวยการสำนักงานการศึกษาภาษาจีนสำหรับนักศึกษาต่างชาติ สถาบันการศึกษานานาชาติ
Nanjing University of Science and Technology: NUST (南京理工大学)

- รองผู้อำนวยการสถาบันการศึกษานานาชาติ
Jiangxi University of Science and Technology: JUST (江西理工大学)
- ผู้อำนวยการสถาบันการศึกษาโพ้นทะเล
Xiamen University: XMU (厦门大学)

ประเด็นคำถามในแบบสอบถาม

- จุดแข็งของการจัดการเรียนการสอน
- จุดอ่อนที่เป็นปัญหาและอุปสรรคต่อการจัดการเรียนการสอน
- ข้อเสนอแนะต่อการแก้ไขปัญหาและอุปสรรค

2) ข้อมูลผู้สอน จากผู้สอนชาวไทยและชาวจีนที่คณะวิทยาศาสตร์ และผู้สอนชาวจีนที่มหาวิทยาลัยจีนในปีการศึกษา 2552 จำนวน 35 คน ประกอบด้วย

2.1) กลุ่มผู้สอนชาวไทยของคณะวิทยาศาสตร์	5 คน
2.2) กลุ่มผู้สอนชาวจีนที่คณะวิทยาศาสตร์	9 คน
- ผู้สอนชาวจีนสังกัดสถาบันขงจื้อ	7 คน
- ผู้เชี่ยวชาญด้านการเรียนการสอนภาษาจีนจากชั้นปี	1 คน
- ผู้สอนชาวจีนสังกัดคณะวิทยาศาสตร์	1 คน
2.3) กลุ่มผู้สอนที่มหาวิทยาลัยจีน 8 แห่ง	21 คน
- YUTCM	2 คน
- GXU	2 คน
- SCUT	2 คน
- SCU	2 คน
- SHU	6 คน
- NUST	2 คน
- JUST	3 คน
- XMU	2 คน

ประเด็นคำถามในแบบสอบถาม

- ข้อมูลทั่วไป ได้แก่ เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์สอนภาระงานสอนและภาระงานอื่นๆ
- ปัญหาและอุปสรรคต่อการสอน
- ความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการเรียนของผู้เรียน

3) ข้อมูลผู้เรียน จากนักศึกษาสาขาวิศวกรรมธุรกิจ (จีน) และสาขาจีนศึกษา คณะวิทยาศาสตร์ รหัสนักศึกษา 50, 51 และ 52 จำนวน 432 คน

ประเด็นคำถามในแบบสอบถาม

- ข้อมูลทั่วไป ได้แก่ เพศ ภูมิลำเนา ผู้เรียนที่มีเชื้อสายจีน รายได้ของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง พื้นฐานความรู้ภาษาจีนก่อนเข้าเรียนที่คณะฯ
- ความคิดเห็นต่อรูปแบบการจัดการศึกษา
- ความคิดเห็นต่อผู้สอน ได้แก่ ความพึงพอใจต่อรูปแบบการจัดผู้สอนที่คณะฯ ความพึงพอใจโดยรวมต่อผู้สอนภาษาจีน
- แรงจูงใจในการเลือกสาขา
- พฤติกรรมการเรียนและการศึกษาค้นคว้าความรู้เพิ่มเติมด้วยตนเอง
- โอกาสในการทำกิจกรรมส่งเสริมการใช้ภาษาจีนทั้งที่คณะฯ และมหาวิทยาลัยจีน
- ปัญหาการเรียนภาษาจีน ได้แก่ ปัญหาทักษะการเรียนภาษาจีน และปัญหาและอุปสรรคต่อการเรียนภาษาจีนที่คณะฯ และที่มหาวิทยาลัยจีน

บทที่ 4 ผลการศึกษา

4.1 ข้อมูลผู้บริหาร

4.1.1 ข้อมูลผู้บริหารคณะวิทยาศาสตร์ศึกษา

1) นโยบายการจัดการศึกษา “การเรียนการสอนภาษาจีน” ของคณะวิทยาศาสตร์ศึกษา

1.1) ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา คณะฯ ได้ปฏิบัติตามระบบการประกันคุณภาพของมหาวิทยาลัยและหน่วยงานที่กำกับดูแลเช่น สกอ. สมศ. กพร. เป็นต้น เพื่อใช้การประเมินเชิงระบบเป็นมาตรฐานขั้นต่ำ สำหรับการประกันคุณภาพการเรียนการสอนภายใน คณะฯ ได้จัดแบ่งกลุ่มผู้สอนแต่ละรายวิชาหมุนเวียนกันเข้าสังเกตการเรียนการสอนร่วมกัน เพื่อศึกษาเทคนิคการสอน ปัญหาการเรียนการสอนในชั้นเรียน และนำผลที่ได้มาอภิปรายหาแนวทางแก้ไข อีกทั้งยังกำหนดให้ผู้เรียนประเมินคุณภาพการเรียนการสอนแต่ละรายวิชาในทุกภาคการเรียน สำหรับอาสาสมัครผู้สอนภาษาจีนของสถาบันฯ จึง เนื่องจากส่วนใหญ่ยังขาดประสบการณ์ด้านการสอน คณะฯ จึงจัดปฐมนิเทศและอบรมการสอน เพื่อเตรียมความพร้อมให้ผู้สอนกลุ่มดังกล่าว และมีการติดตามผลภายหลัง โดยการประเมินคุณภาพการสอนเช่นเดียวกับผู้สอนประจำในคณะฯ นอกจากนี้ คณะฯ ยังจัดให้มีการประเมินสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนและการสำรวจความพึงพอใจของผู้เรียน ความพึงพอใจของสถานประกอบการต่อคุณภาพของบัณฑิตที่จบจากคณะฯ และนำผลการสำรวจที่ได้มาเป็นข้อมูลเพื่อปรับปรุงหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน และผู้ใช้บัณฑิต

1.2) ด้านการปรับปรุงหลักสูตร การเรียนการสอนภาษาจีนเป็นส่วนประกอบที่สำคัญอย่างยิ่ง ในหลักสูตรที่ใช้ภาษาจีนเป็นองค์ประกอบที่สำคัญ (Chinese-Oriented Study Program) ซึ่งคณะฯ ดำเนินการอยู่ในหลักสูตรวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต (จีน) และ หลักสูตรจีนศึกษา โดยมีจุดเน้นที่เหมือนกัน จากปรัชญาและจุดประสงค์ของหลักสูตรที่ส่วนหนึ่งกำหนดไว้คล้ายกันว่า “ผลิตบัณฑิตที่มีวิจรรณญาณและมีความรอบรู้เกี่ยวกับสังคมและวัฒนธรรมจีนทั้งในอดีต ปัจจุบันและแนวโน้มในอนาคต มีความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารและการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ได้อย่างดี” ซึ่งนั่นหมายความว่าทั้ง 2 หลักสูตรต้องการให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาจีนได้อย่างมีทักษะไม่น้อยไปกว่าระดับมาตรฐานที่กำหนดไว้ (โดยใช้ผลการสอบมาตรฐานวัดระดับความรู้เป็นเกณฑ์) และใช้ภาษาได้อย่างมีวิจรรณญาณ ในส่วนด้านการปรับปรุงหลักสูตร คณะฯ มีนโยบายปรับปรุงตามระยะเวลา และข้อกำหนดของ สกอ. นอกจากนี้ยังพิจารณาการปรับปรุงหลักสูตรตามการเปลี่ยนแปลงของ ปรัชญา จุดประสงค์ องค์ความรู้ วิธีการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน และผลประเมินการเรียนการสอน ฯลฯ

1.3) ด้านการสนับสนุนการเรียนการสอนภาษาจีน คณะฯ มีความร่วมมืออย่างใกล้ชิดกับหน่วยงานที่ทำหน้าที่นี้โดยตรงได้แก่ สถาบันฯ จึงเกิด ซึ่งเป็นหน่วยงานร่วมดำเนินการระหว่าง

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และ Office of Chinese Language Council International ของสาธารณรัฐประชาชนจีน โดยทำหน้าที่สนับสนุนการจัดการศึกษาร่วมกับคณะฯ จัดหาผู้สอนชาวจีนให้คณะฯ จัดสอบวัดระดับภาษาจีน จัดอบรมความรู้ด้านภาษาและวัฒนธรรมจีน รวมไปถึงจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาจีน

1.4) ด้านความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยในประเทศจีน ปัจจุบันคณะฯ สร้างความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยที่มีความแตกต่างกันในด้านที่ตั้งตามทำเลภูมิศาสตร์ (Different Location) เพื่อกระจายโอกาสให้นักศึกษาเรียนรู้ภาษา วัฒนธรรม สังคม ประวัติศาสตร์ ธุรกิจ การประกอบอาชีพ ฯลฯ ที่แตกต่างกัน ในอนาคต คณะฯ พยายามสร้างความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยในลักษณะที่เป็น Mutual Exchange ให้มากขึ้น โดยเกณฑ์การคัดเลือกมหาวิทยาลัยจีนต่างๆ คณะฯ ได้พิจารณาปัจจัยด้านคุณภาพและความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนให้แก่ชาวต่างชาติ ค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษา ความปลอดภัย ความสะดวกของการเดินทาง ที่พักอาศัย และโอกาสในการได้รับประสบการณ์ทางสังคมและวัฒนธรรมที่สอดคล้องกับสาขาการเรียนของผู้เรียนเป็นหลัก เพื่อให้ผู้เรียนได้รับประโยชน์จากการศึกษาหาความรู้และเก็บเกี่ยวประสบการณ์ระหว่างเรียนที่มหาวิทยาลัยในประเทศจีนได้สูงสุด เช่น จัดให้ผู้เรียนสาขาวิศวกรรมจีนไปศึกษา ณ มหาวิทยาลัยจีนที่ตั้งอยู่ในเมืองสำคัญทางเศรษฐกิจและจัดให้ผู้เรียนสาขาจีนศึกษาไปศึกษา ณ มหาวิทยาลัยจีนที่ตั้งอยู่ในเมืองที่มีมรดกทางวัฒนธรรม ทั้งนี้ คณะฯ ได้ประสานกับมหาวิทยาลัยต่างๆ ในประเทศจีนอย่างใกล้ชิด โดยให้ข้อมูลในส่วนเงื่อนไขในการจัดการศึกษา วัตถุประสงค์ของหลักสูตร เนื้อหา รายวิชา และพื้นฐานความรู้ภาษาจีนของผู้เรียน เพื่อให้มหาวิทยาลัยจีนจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับการจัดการศึกษาของคณะฯ นอกจากนี้ยังจัดให้มีการประเมินคุณภาพการเรียนการสอนเมื่อสิ้นสุดโครงการ เพื่อเป็นข้อมูลในการจัดการศึกษาในภาคการเรียนต่อไป และเป็นข้อมูลในการพิจารณาต่อสัญญา กับมหาวิทยาลัยจีนที่คณะฯ จัดการศึกษาร่วม

1.5) ด้านการพัฒนาศักยภาพผู้สอน คณะฯ กำหนดให้ผู้สอนชาวไทยทุกคนมีวุฒิระดับปริญญาเอกภายในปี พ.ศ. 2020 และกำหนดให้ผู้สอนชาวไทยทุกคนต้องมีงานวิจัยและมีผลงานตีพิมพ์ในวารสารวิชาการระดับชาติและระดับนานาชาติตามเกณฑ์บังคับของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ นอกจากนี้คณะฯ ยังกำหนดให้ผู้สอนชาวไทยทุกคนมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานในต่างประเทศทุกปี โดยปฏิบัติงานสอนและ/หรืองานวิจัยร่วมกับอาจารย์ ณ มหาวิทยาลัยในต่างประเทศที่มีความร่วมมือทางวิชาการ จัดฝึกอบรมระหว่างปฏิบัติงานในหัวข้อที่มีความต้องการและความจำเป็น เช่น การสอน การวัดผล การใช้เครื่องมือช่วยสอน การผลิตสื่อ ฯลฯ รวมไปถึงส่งผู้สอนไปร่วมอบรม ประชุม สัมมนา นอกคณะฯ ในเรื่องที่เห็นว่าเป็นประโยชน์ต่อคณะฯ และภาควิชา

1.6) ด้านการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน คณะฯ ได้พยายามจัดผู้สอนที่มีความชำนาญในสาขาที่ตรงกับรายวิชาที่สอน เน้นให้ผู้เรียนได้ศึกษากับเจ้าของภาษาและอาจารย์ชาวไทยซึ่งต้อง

ปฏิบัติงานร่วมกันอย่างใกล้ชิด ไม่แยกงานหรือดำเนินงานโดยอิสระ กำหนดให้มีการจัดการตามมาตรฐานขั้นสูงของการเรียนการสอนภาษา ซึ่งหมายถึง กำหนดจำนวนผู้เรียนในชั้นเรียนรายวิชาด้านภาษาไม่ให้เกิน 25 คน ใช้สื่อและเทคโนโลยีในการสอนภาษา โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนศึกษาเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านการศึกษาระบบ On-line และ Computer-based Learning รวมไปถึง การจัดให้ผู้เรียนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนและงานวิชาการ อันได้แก่ การจัดให้ผู้เรียนบางส่วนได้เป็นผู้ช่วยสอน (Teaching Assistant : TA) ผู้ช่วยวิจัย (Research Assistant : RA) และผู้ช่วยงานสายสนับสนุน (Administrative Assistant : AA)

1.7) ด้านการจัดสรรงบประมาณ คณะฯ ได้ให้ความสำคัญในด้านการเรียนการสอนภาษาเป็นอย่างมาก ในปัจจุบันถือว่าภาระงานด้านนี้ ได้ใช้งบประมาณไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของงบที่คณะฯ ใช้ในแต่ละปี (งบประมาณแผ่นดินและงบประมาณเงินรายได้รวมกัน) คิดเป็นจำนวนเงินปีละไม่น้อยกว่า 25 ล้านบาท โดยสรุปดังนี้

- งบประมาณที่ใช้ในการดำเนินการจัดส่งนักศึกษาไปประเทศจีน ปีละประมาณ 20 ล้านบาท
- งบประมาณที่ใช้สนับสนุนการดำเนินงานของสถาบันขงจื้อ ปีละประมาณ 1.5 ล้านบาท
- งบประมาณเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนในด้านการจัดซื้อวัสดุ/ครุภัณฑ์ ปีละประมาณ 1 ล้านบาท
- งบประมาณหมวดเงินเดือนและค่าจ้างบุคลากรประจำและอาจารย์ชาวจีน ปีละประมาณ 1 ล้านบาท
- งบประมาณสนับสนุนการศึกษาต่อในประเทศจีน รายละไม่ต่ำกว่า 1.5 ล้านบาท

2) จุดแข็งของ “การจัดการเรียนการสอนภาษาจีน” ของคณะวิทยาศาสตร์

2.1) ความร่วมมือทางด้านวิชาการของคณะฯ กับมหาวิทยาลัยในประเทศจีนในการจัดการศึกษาร่วมกัน ซึ่งคณะฯ กำหนดให้ผู้เรียนทุกคนได้ไปศึกษาและเทียบโอนหน่วยกิตจากการศึกษารายวิชาจากมหาวิทยาลัยในประเทศจีน 3 แห่ง แห่งละ 80-140 วัน รวมระยะเวลาการศึกษาในมหาวิทยาลัยจีน 300 วัน จากโครงการดังกล่าว ช่วยให้ผู้เรียนได้รับประโยชน์ด้านต่างๆ ดังนี้

- เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้และมีประสบการณ์ตรงในด้านการเรียนรู้ต่างวัฒนธรรม นักศึกษาได้มีโอกาสเดินทางไปศึกษาในมหาวิทยาลัย ณ ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนตลอดหลักสูตรถึง 3 มหาวิทยาลัย ซึ่งช่วยให้นักศึกษาได้เกิดการเรียนรู้ที่หลากหลายวัฒนธรรมจากประสบการณ์จริง

- ได้ศึกษากับอาจารย์ในมหาวิทยาลัยจีน ช่วยให้ได้รับความรู้และพัฒนาทักษะทางภาษา
- มีโอกาสใช้ภาษาในสิ่งแวดล้อมและสถานการณ์จริง ซึ่งเป็นการเพิ่มความเข้มแข็งทางภาษาให้กับนักศึกษาได้อย่างดี
- ฝึกการเรียนรู้และการปรับตัวกับสังคมต่างวัฒนธรรม การยอมรับความแตกต่างและความหลากหลายของวิถีชีวิตผ่านทักษะการเรียนรู้ภาษาจีน

2.2) ความร่วมมือด้านการส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาจีนกับสถาบันขงจื่อ คณะฯ ได้รับการสนับสนุนด้านการจัดการศึกษาและส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาจีนด้านต่างๆ ดังนี้

- จัดการเรียนการสอนทั้งในรายวิชาด้านภาษาจีนและรายวิชาในสาขาที่ผู้เรียนศึกษา อีกทั้งยังช่วยจัดหาสื่อที่ใช้ในการเรียนการสอน และช่วยจัดหาผู้สอนชาวจีนให้กับคณะฯ ทำให้ผู้เรียนได้เรียนกับผู้สอนซึ่งเป็นเจ้าของภาษาโดยตรง ซึ่งเป็นการส่งเสริมบรรยากาศการใช้ภาษาจีน
- จัดตั้งห้องสมุดของสถาบันขงจื่อ ให้ผู้เรียนและผู้สนใจทั่วไปได้ใช้ค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม และยืมตำราหรือสื่อการเรียนการสอน
- จัดตั้งศูนย์วัฒนธรรมจีน ณ อาคารห้องสมุดในมหาวิทยาลัย โดยมีผู้สอนชาวจีนของสถาบันขงจื่ออยู่ประจำเพื่อคอยให้คำปรึกษาการเรียนและให้คำแนะนำด้านข้อมูลเกี่ยวกับประเทศจีนแก่ผู้เรียน
- จัดตั้งศูนย์สอบ HSK ซึ่งคณะฯ กำหนดให้ผู้เรียนทุกคนเข้าสอบวัดระดับความรู้ภาษาจีนเป็นประจำทุกปี เป็นการวัดผลความรู้ทางภาษาของผู้เรียน โดยใช้ข้อสอบมาตรฐาน
- จัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนภาษาจีน เช่น ประกวดสุนทรพจน์ ประกวดร้องเพลง ประกวดแต่งเรียงความ สอนเขียนภาพพู่กันจีน แข่งขันตอบคำถามเกี่ยวกับประเทศจีน ฯลฯ

3) จุดอ่อนที่เป็นปัญหาและอุปสรรคต่อ “การจัดการเรียนการสอนภาษาจีน” ของคณะวิทศศึกษา

3.1) ผู้เรียน ปัญหาสำคัญคือ ผู้เรียนที่เข้าศึกษาในหลักสูตรขาดความพยายาม ความมีวินัย ความรับผิดชอบ และทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเอง เนื่องจากหลักสูตรในปัจจุบันได้กำหนดปรัชญาให้ผู้เรียนเป็นผู้ใฝ่รู้ ใฝ่เรียนและมีความรักในการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง หลักสูตรจึงจัดให้มีการเรียนการสอนในชั้นน้อย และจัดเวลาให้ผู้เรียนได้มีโอกาสศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมนอกห้องเรียนเพื่อเพิ่มพูนความรู้ความสามารถ แต่ในความเป็นจริง ผู้เรียนส่วนใหญ่มักเน้นเป็นผู้รับความรู้จากผู้สอนในชั้นเรียนเป็นหลัก ขาดความพยายามที่จะศึกษาค้นคว้าหรือทบทวนความรู้ที่ได้เรียนมาด้วยตนเอง นอกจากนั้นยังขาดความรับผิดชอบในการทำงานที่ได้รับมอบหมาย บ้างก็ต่าง ๆ เหล่านี้ล้วนส่งผลต่อความไม่ก้าวหน้าในการเรียนการสอนทั้งสิ้น

3.2) การบริหารจัดการหลักสูตร เนื่องจากปัจจุบันได้มีการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาจีนในโรงเรียนมัธยมศึกษามากขึ้น แต่คณะฯ ยังกำหนดคุณสมบัติของผู้สมัครเข้าเรียนหลักสูตรวิเทศธุรกิจ (จีน) และจีนศึกษา เหมือนกับเมื่อเริ่มเปิดหลักสูตร คือ การไม่กำหนดคุณสมบัติความสามารถด้านภาษาจีนของผู้สมัคร ทำให้ผู้เรียนมีความสามารถด้านภาษาไม่เท่ากัน อีกทั้งยังมีข้อจำกัดของหลักสูตรที่กำหนดให้ผู้เรียนศึกษารายวิชาภาษาจีน 3 และ ภาษาจีน 6 ที่มหาวิทยาลัยในประเทศไทยในภาคการศึกษาที่ 3 ของชั้นปีที่ 1 และ ชั้นปีที่ 2 ตามลำดับ สุดท้ายจึงไม่อาจจัดการศึกษาเพื่อรองรับกลุ่มผู้เรียนที่มีพื้นฐานภาษาจีนมาก่อน และส่งผลต่อการพัฒนาภาษาจีนของผู้เรียน โดยผู้เรียนที่ได้เรียนภาษาจีนมาแล้วถึง 3 ปี ก่อนเข้าเรียนที่คณะฯ จะมีความก้าวหน้าทางภาษาน้อย ในขณะที่ผู้เรียนที่ไม่มีพื้นฐานทางภาษาจีนมาก่อนจะรู้สึกเครียดและมีความกดดันในการเรียน นอกจากนี้การที่มีผู้เรียนที่มีพื้นฐานความรู้ต่างกันมากเรียนร่วมกันจะสร้างความเครียดให้แก่อาจารย์ผู้สอนได้เช่นกัน

3.3) ผู้สอน หรือ จุดอ่อนด้านคุณภาพของผู้สอน เนื่องจากปัจจุบันคณะฯ ยังขาดแคลนบุคลากร หรือผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาจีนที่เป็นผู้สอนประจำของคณะฯ ผู้สอนส่วนใหญ่จึงเป็นอาสาสมัครของสถาบันขงจื้อ ซึ่งผู้สอนบางส่วนไม่ได้จบการสอนภาษาจีนมาโดยตรง และส่วนใหญ่เพิ่งจบการศึกษาระดับปริญญาตรี ยังขาดทั้งประสบการณ์การสอนและประสบการณ์ชีวิต อีกทั้งธรรมชาติและวัฒนธรรมการเรียนรู้ที่แตกต่างกันระหว่างนักศึกษาชาวจีนและชาวไทยทำให้เกิดช่องว่างทางวัฒนธรรม และเกิดความไม่เข้าใจซึ่งกันและกันได้ง่าย ยิ่งไปกว่านั้นผู้สอนชาวจีนเหล่านี้มีการหมุนเวียนทุก ๆ 1 ปี ทำให้ขาดความต่อเนื่องในการพัฒนาทักษะการสอน ผู้สอนที่ใหม่จะต้องเริ่มเรียนรู้การสอนและการปรับตัวใหม่ทุกปี ปัจจัยเหล่านี้ทำให้ยากต่อการควบคุมมาตรฐานการเรียนการสอนแต่ละปีการศึกษา

3.4) จุดอ่อนด้านอื่นๆ ได้แก่

- ห้องสมุดของมหาวิทยาลัยมีตำราเพื่อศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมและสื่อการเรียนรู้ภาษาจีนด้วยตนเองจำกัดและขาดความทันสมัย การสืบค้นข้อมูลทำได้ลำบาก อาจทำให้เบื่อหน่าย อีกทั้งห้องสมุดของสถาบันขงจื้ออยู่ไกลจากวิทยาเขตมากจึงไม่สะดวกในการเดินทางไปใช้บริการ
- การจัดการศึกษาที่มหาวิทยาลัยในประเทศไทยในบางส่วนยังไม่สามารถควบคุมให้เป็นไปตามมาตรฐานการจัดการศึกษาที่คณะฯ ที่สำคัญคือ จำนวนผู้เรียนในชั้นเรียนรายวิชาด้านภาษาจีนในบางมหาวิทยาลัยยังมากเกินไป นอกจากนี้ บางรายวิชาที่จัดแบ่งกลุ่มผู้เรียนให้ศึกษาใน 2-3 มหาวิทยาลัย มีความซับซ้อนในเชิงการจัดการและควบคุมให้การจัดการศึกษาเป็นไปในทิศทางเดียวกันได้ยาก เช่น รายวิชาภาษาจีนพื้นฐาน 1-8 ซึ่งการจัดการเรียนการสอนรายวิชาภาษาจีน 3 และภาษาจีน 6 นั้น คณะฯ ได้จัดผู้เรียนชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 ให้ศึกษารายวิชาเดียวกันใน 3 มหาวิทยาลัยจีนทั้ง 2 รายวิชา การควบคุมให้ทั้ง 3 มหาวิทยาลัยจีนจัดการศึกษาให้ได้มาตรฐาน

เดียวกันจึงเป็นเรื่องยาก โดยเฉพาะในส่วนระดับความยากง่ายของข้อสอบ และเกณฑ์การประเมินผล

4) ข้อเสนอแนะต่อการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคดังกล่าว

4.1) ด้านผู้เรียน พฤติกรรมการเรียนของผู้เรียน เป็นเรื่องที่ต้องใช้เวลาในการกล่อมเกลาและชี้แจงให้ผู้เรียนมีความเข้าใจที่ถูกต้องในการเรียนระดับมหาวิทยาลัย คณะฯ จะต้องจัดอาจารย์ที่ปรึกษา และจัดกิจกรรมนอกชั้นเรียนที่ช่วยเสริมสร้างความรู้ด้านวิชาการและการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ด้านต่าง ๆ ไปพร้อมกัน

4.2) การบริหารจัดการหลักสูตร คณะฯ จะต้องศึกษาและวิเคราะห์ปัญหาต่าง ๆ อันเกิดจากการบริหารจัดการหลักสูตร พร้อมทั้งจัดหาแนวทางการแก้ไขปัญหาที่ต่าง ๆ อย่างจริงจัง โดยเริ่มจากการทบทวนการจัดแผนการศึกษาให้สอดคล้องกับคุณสมบัติของผู้เรียน

4.3) ผู้สอน คณะฯ ควรต้องหารือกับสถาบันฯ ขงจื่อเพื่อกำหนดคุณสมบัติของผู้สอนที่เป็นอาสาสมัคร และต้องจัดปฐมนิเทศเพื่อให้ความรู้ ให้ข้อเท็จจริงต่าง ๆ เกี่ยวกับสังคมไทยและธรรมชาติของผู้เรียนชาวไทย อบรมและให้ความรู้เกี่ยวกับวิธีสอน การวัดและประเมินผล รวมทั้งภาระหน้าที่ด้านการประกันคุณภาพ นอกเหนือจากนั้นคณะฯ จะต้องขอความร่วมมือจากสถาบันฯ ขงจื่อในการดูแลผู้สอนร่วมกันอย่างใกล้ชิด มีการจัดกิจกรรมร่วมกันทั้งด้านวิชาการ ศิลปวัฒนธรรม และด้านอื่น ๆ ให้มากขึ้น ขณะเดียวกัน คณะฯ ต้องเตรียมความพร้อมด้านการสรรหาและพัฒนาผู้สอนประจำที่เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาจีนของคณะฯ ควบคู่ไปด้วย โดยเพิ่มจำนวนผู้สอนภาษาจีนประจำในคณะฯ และลดจำนวนอาสาสมัครจากสถาบันฯ ขงจื่อลง เพื่อให้เกิดความต่อเนื่องในการพัฒนาการเรียนการสอน

4.4) การให้บริการของห้องสมุดมหาวิทยาลัย และห้องสมุดสถาบันฯ ขงจื่อ ควรปรับปรุงเพื่อให้เป็นแหล่งศึกษาค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมด้วยตนเองแก่ผู้เรียนที่ครบครันและทันสมัย

4.5) คุณภาพการเรียนการสอนในมหาวิทยาลัยจีน ควรควบคุมให้ได้มาตรฐานเดียวกันกับการจัดการศึกษาที่คณะฯ โดยคณะฯ จะต้องเข้มงวดมากขึ้น และจะต้องจัดคณะทำงานเพื่อดูแลการจัดการศึกษาที่จีน โดยเฉพาะอย่างยิ่งนำข้อมูลปัญหาการจัดการศึกษาด้านต่างๆ มาเป็นแนวทางเพื่อใช้ในการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนทั้งที่คณะฯ และที่มหาวิทยาลัยจีนให้สอดคล้องกันอย่างมีคุณภาพ

4.1.2 ข้อมูลผู้บริหารสถาบันฯ ขงจื่อ

1) นโยบายต่อการจัดการศึกษาให้กับคณะฯ วิชาศึกษา

สถาบันฯ ขงจื่อเป็นหน่วยงานด้านการศึกษาของประเทศจีน จัดตั้งขึ้นเพื่อทำหน้าที่ส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาและวัฒนธรรมจีน ในปี 2553 ทั่วโลกมีสถาบันฯ ขงจื่อรวมทั้งสิ้น 322 แห่ง ในกว่า 96

ประเทศ สำหรับประเทศไทย มีสถาบันขงจื้อ 12 แห่ง 3 สถาบันขงจื้อภูเก็ต (The Confucius Institute at Phuket: CIP) ที่ก่อตั้งขึ้นในปี 2547 ภายใต้ความร่วมมือระหว่างคณะวิทยาศาสตร์ศึกษา และมหาวิทยาลัยเซี่ยงไฮ้ประเทศจีน โดยได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากสำนักส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาจีนนานาชาติ หรือฮั่นป๋าน (The Office of Chinese Language Council International of China: HANBAN) โดยมีสำนักงานใหญ่อยู่ที่มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตภูเก็ต และมีสำนักงานย่อยอยู่ที่วิทยาเขตตรัง และวิทยาเขตสุราษฎร์ธานี ในปี 2553 มีผู้สอนชาวจีน 3 คน และผู้สอนอาสาสมัครชาวจีน 15 คน ปัจจุบันสถาบันขงจื้อภูเก็ตทำหน้าที่จัดการศึกษารายวิชาภาษาจีน และจีนศึกษาให้กับมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์วิทยาเขตภูเก็ต วิทยาเขตตรัง และวิทยาเขตสุราษฎร์ธานี รวมไปถึงส่งเสริมการเรียนรู้อาษาและวัฒนธรรมจีน อีกทั้งยังเป็นศูนย์สอบวัดระดับภาษาจีนที่ใหญ่ที่สุดในภาคใต้ของประเทศไทย ในปี 2552 ได้รับรางวัลศูนย์สอบภาษาจีนดีเด่นแห่งปี (Overseas Chinese Test Center of the Year) และในปี 2553 ได้รับรางวัลสถาบันขงจื้อดีเด่นแห่งปี (Confucius Institute of the Year)

ในส่วนการจัดการศึกษา สถาบันขงจื้อภูเก็ตได้จัดการเรียนการสอนรายวิชาด้านภาษาจีนและจีนศึกษาให้เป็นไปตามหลักสูตรของคณะฯ จัดหาผู้สอนซึ่งส่วนใหญ่เป็นอาสาสมัครชาวจีนให้มีความเชี่ยวชาญสอดคล้องกับสาขาวิชาที่สอน จัดอบรมเทคนิคการสอน โดยอาจารย์ผู้เชี่ยวชาญที่มีความเชี่ยวชาญสอดคล้องกับสาขาวิชาที่สอน จัดอบรมเทคนิคการสอน โดยอาจารย์ผู้เชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์สอนผู้เรียนต่างชาตินานเป็นเวลานานให้กับอาสาสมัครผู้สอนชาวจีนทุกคนก่อนเริ่มปฏิบัติงานสอนจริงที่คณะฯ โดยมีการประชุมหารือเตรียมแผนการสอนประจำภาคการเรียน จัดผู้สอนตามรายวิชาที่ตนเองถนัด และมีการประเมินผลติดตามการปฏิบัติงานของผู้สอนในช่วงระหว่างภาคการเรียนเป็นระยะเพื่อตรวจสอบการจัดการศึกษาภายใน นอกจากนี้ยังประสานงานกับอาจารย์ผู้รับผิดชอบการจัดการศึกษาของคณะฯ เพื่อรับนโยบายและแนวทางให้เป็นไปตามเกณฑ์ของคณะฯ ทั้งในส่วนการเขียนแผนการสอน การจัดสอบประเมินผล และการประเมินคุณภาพการสอนทั้งระหว่างและหลังสิ้นสุดภาคการเรียน และนำผลการประเมินที่ได้มาประชุมเพื่อสรุปปัญหาและหาหรือแนวทางในการแก้ไขปัญหาด้านการเรียนการสอน

ด้านการจัดสอบวัดระดับภาษาจีน (Chinese Proficiency Test: HSK) สถาบันขงจื้อได้ประสานงานกับฮั่นป๋านในการเลือกวันสอบให้สอดคล้องกับแผนการศึกษาของคณะฯ ประสานงานกับคณะฯ และผู้เกี่ยวข้องในการดำเนินการประชาสัมพันธ์ รับสมัคร และจัดสอบในทุกปี โดยในส่วนผู้เรียนของคณะฯ สถาบันขงจื้อภูเก็ตได้จัดอบรมให้กับผู้เข้าสอบซึ่งเป็นผู้เรียนในสาขาวิศวกรรมกิจ (จีน) และสาขาจีนศึกษาทุกคน การอบรมประกอบไปด้วยการจัดสอบเสมือนจริง และการแนะนำเทคนิคการทำข้อสอบโดยอาจารย์ผู้เชี่ยวชาญ สำหรับการเลือกระดับการสอบวัดระดับความรู้ที่เหมาะสมให้กับผู้เรียน สถาบันขงจื้อภูเก็ตจะพิจารณา โดยยึดแผนการศึกษารายวิชาพื้นฐาน

³ <http://college.chinese.cn/en>

ภาษาจีน 1-8 ให้สอดคล้องกับจำนวนคำศัพท์ที่ผู้สอบควรรู้ในการสอบแต่ละระดับเป็นหลัก คือ กำหนดให้ผู้เรียนชั้นปีที่ 1 สอบระดับ 2 (คำศัพท์ 300 คำ) และ ระดับ 3 (คำศัพท์ 600 คำ) ผู้เรียนชั้นปีที่ 2 สอบระดับ 4 (คำศัพท์ 1,500 คำ) และผู้เรียนชั้นปีที่ 3 สอบระดับ 5 (คำศัพท์ 2,500 คำ)

2) ข้อดีของการจัดการศึกษา

การจัดการศึกษาที่คณะฯ ซึ่งจัดการเรียนการสอนแบบหลักสูตรนานาชาติ ช่วยให้ผู้เรียนได้ศึกษาภาษาจีน โดยใช้ภาษาจีนเป็นสื่อหลักในการเรียนการสอน อีกทั้งการกำหนดให้ผู้เรียนจะต้องไปศึกษารายวิชาส่วนหนึ่งในหลักสูตรยังมหาวิทยาลัยในประเทศจีนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ศึกษาภาษาและวัฒนธรรมจีนในสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสมแก่การพัฒนาทักษะภาษาจีนด้านต่างๆ

การจัดสอบวัดระดับภาษาจีนทุกปี ช่วยให้ผู้เรียนได้ทราบถึงความสามารถทางด้านภาษาจีนของตน และยังเป็นข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อผู้เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา ที่จะนำผลที่ได้มาพัฒนาหรือแก้ไขการเรียนการสอนภาษาจีนของผู้เรียนให้ได้มาตรฐานตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรให้ผู้เรียนจะต้องผ่านเกณฑ์การสอบวัดความรู้ภาษาจีนระดับ 5 ก่อนสำเร็จการศึกษา

3) ข้อเสียที่เป็นปัญหาและอุปสรรค

ผู้เรียนมีทักษะทางภาษาที่แตกต่างกันมากเกินไป ทำให้ประสิทธิภาพของการเรียนการสอนในแต่ละรายวิชาลดน้อยลง เนื่องจากผู้สอนไม่อาจดูแลผู้เรียนทั้งที่มีและไม่มีพื้นฐานความรู้ภาษาจีนได้ทั่วถึง

พื้นฐานความรู้ภาษาจีนของผู้เรียนไม่มากพอที่จะเรียนในรายวิชาทางด้านจีนศึกษา เช่น วิชาวรรณคดี ประวัติศาสตร์ ศิลปะ วัฒนธรรม ฯลฯ เนื่องจากตลอดหลักสูตรกำหนดให้ผู้เรียนต้องรู้ภาษาจีนแค่ 3,000 คำ ซึ่งถือว่าน้อยมากและไม่เพียงพอต่อการเรียนในรายวิชาเหล่านี้ที่มีคำศัพท์ระดับความยากของคำศัพท์สูง

4) ข้อเสนอแนะต่อปัญหา

ควรจัดสอบแบ่งกลุ่มผู้เรียนที่มีพื้นฐานและไม่มีพื้นฐานภาษาจีนออกจากกัน เพื่อให้สามารถจัดการเรียนการสอนได้สอดคล้องกับความสามารถของผู้เรียน และผู้เรียนที่มีพื้นฐานความรู้ภาษาจีนสามารถเรียนรู้เพิ่มเติมจากความรู้เดิมได้โดยไม่ต้องเรียนซ้ำความรู้ที่เคยเรียนมาก่อน

ควรสนับสนุนให้จัดทำตำราหรือเอกสารประกอบการเรียนการสอนในแต่ละรายวิชาขึ้นมา โดยเฉพาะเพื่อใช้สอนผู้เรียนในทั้ง 2 สาขา โดยอาจต้องอาศัยความร่วมมือทั้งผู้สอนชาวไทยและผู้สอนชาวจีนในการทำงานด้านการแต่งตำราด้วยกัน

4.1.3 ข้อมูลผู้บริหารมหาวิทยาลัยในประเทศจีน

จากการสำรวจข้อมูลในส่วนผู้บริหารมหาวิทยาลัยในประเทศจีนต่อการจัดการเรียนการสอนให้แก่ผู้เรียนของคณะฯ ในภาคการเรียนที่ 3 ของทุกปี พบว่ามหาวิทยาลัยจีนทั้ง 8 แห่งให้ข้อมูลและความคิดเห็นเกี่ยวกับนโยบายการจัดการศึกษา ปัญหาและอุปสรรคในการจัดการ รวมทั้ง

ข้อเสนอแนะ โดยได้สรุปในภาพรวม ซึ่งส่วนใหญ่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน และได้เพิ่มข้อมูลและความคิดเห็นที่แตกต่างของบางมหาวิทยาลัย ดังจะได้อธิบายต่อไปนี้

1) นโยบายต่อการประกันคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาผู้สอน

- การคัดเลือกผู้สอน มีการกำหนดคุณสมบัติของอาจารย์ให้ตรงตามเนื้อหาวิชาที่สอน คัดเลือกผู้สอนซึ่งมีวุฒิการศึกษาสูง มีประสบการณ์สอนผู้เรียนชาวต่างชาติ และสามารถประยุกต์ใช้วิธีที่หลากหลายในการเรียนการสอน

- การพัฒนาผู้สอน จัดอบรมความรู้ด้านการสอนภาษาจีนในฐานะภาษาต่างประเทศ ให้แก่ผู้สอน สนับสนุนให้ผู้สอนศึกษาต่อเพื่อศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมและปรับวุฒิการศึกษาให้สูงขึ้น สนับสนุนให้ผู้สอนเข้ารับการอบรมหลักสูตรระยะสั้นทั้งในและต่างประเทศ รวมไปถึงการเข้าร่วมโครงการแลกเปลี่ยนอาจารย์กับสถาบันการศึกษาต่างประเทศ

- YUTCM และGXU: เลือกผู้สอนที่มีประสบการณ์สอนภาษาจีนในประเทศไทย ทำให้ได้ผู้สอนที่เข้าใจสภาพพื้นฐานการเรียนภาษาจีนของผู้เรียนชาวไทย ช่วยให้การสอนภาษาจีนให้แก่ผู้เรียนของคณะฯ มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

- GXU SCUT SHU NUST ดำเนินการประเมินคุณภาพภายหลังสิ้นสุดการเรียนการสอนในทุกภาคการเรียน โดยกำหนดให้ผู้เรียนทำแบบสอบถามเพื่อประเมินคุณภาพของผู้สอนชาวจีน เพื่อรับฟังความคิดเห็นจากผู้เรียน รับทราบปัญหาและข้อเสนอแนะด้านการเรียนการสอน และนำผลที่ได้ไปเป็นแนวทางในการวางแผนปรับปรุงประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนครั้งต่อไป

- NUST: จัดอาจารย์ผู้รับผิดชอบและอาจารย์ผู้ที่มีประสบการณ์เข้าสำรวจการสอนในชั้นเรียน โดยไม่แจ้งล่วงหน้า และแจ้งปัญหาที่ตรวจพบให้ผู้สอนทราบ ทำให้ผู้สอนมีความตื่นตัวในการเตรียมพร้อมด้านการสอน และช่วยให้แก้ไขปรับปรุงปัญหาการสอนได้ทันที

2) กิจกรรมส่งเสริมการพัฒนาความสามารถทางด้านภาษาจีนของผู้เรียน

จัดการศึกษาให้เป็นไปตามความต้องการของคณะฯ โดยมีพิธีเปิดการศึกษภาคเรียนฤดูร้อน และพิธีมอบประกาศนียบัตรการเรียนที่มหาวิทยาลัยจีนให้แก่ผู้เรียนอย่างเป็นทางการ นอกจากนี้มหาวิทยาลัยในประเทศจีนแต่ละแห่งยังมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการพัฒนาความสามารถทางด้านภาษาจีนให้แก่ผู้เรียนในรูปแบบที่หลากหลายดังแสดงในตารางต่อไปนี้

สะดวกในการเข้าใช้บริการและยืมหนังสือจากห้องสมุด นอกจากนี้ยังอนุญาตให้ผู้เรียนใช้คอมพิวเตอร์ในห้องมัลติมีเดียของมหาวิทยาลัย								
- ให้อุปกรณ์การศึกษาสำหรับผู้เรียนที่มีผลการเรียนดีเด่นทั้งหลักสูตรระยะสั้น (ครึ่งปีถึง 1 ปี) และในระดับปริญญาโท						✓		✓

3) ความคิดเห็นต่อการจัดการศึกษาที่มหาวิทยาลัยในประเทศจีน

3.1) ข้อดีของโครงการ

- ผลักดันให้เกิดการแลกเปลี่ยนด้านการจัดการศึกษาร่วมระหว่างองค์กรด้านการศึกษาของประเทศไทยและประเทศจีน เป็นการส่งเสริมให้เกิดมิตรภาพและกระชับความสัมพันธ์ระหว่างกัน
- เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้รู้จักเพื่อนชาวจีน และเพื่อนชาวต่างชาติจากทั่วโลก เป็นการขยายความคิดและมุมมองระหว่างประเทศให้กับผู้เรียน
- กระตุ้นให้ผู้เรียนพยายามฝึกฝนภาษาจีนของตนจากการอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนและการใช้ภาษาจีน ช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะภาษาจีนได้เร็วขึ้น
- เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีประสบการณ์และสัมผัสประเทศจีนด้านต่างๆ ด้วยตนเองอย่างใกล้ชิด ช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ประเพณีและวัฒนธรรมจีน รวมไปถึงได้เข้าใจลักษณะอุปนิสัยและวิถีชีวิตของชาวจีนโดยตรง
- SHU: สถานภาพความร่วมมือด้านการจัดการศึกษาร่วมมีความมั่นคงสูง เนื่องจากมีประสบการณ์การดำเนินงาน โครงการมาเป็นเวลานาน การพัฒนางานมีความต่อเนื่อง ก่อให้เกิดมิตรภาพและความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างสถาบัน มีความเข้าใจและความคล่องตัวในการประสานงาน การปรับเปลี่ยนการทำงาน และการจัดการปัญหาพร้อมกัน

3.2) ปัญหาและอุปสรรคของโครงการ

- อุปสรรคต่อการจัดการเรียนการสอน อันเกิดจากระดับภาษาจีนของผู้เรียนค่อนข้างต่ำ ทำให้ไม่เข้าใจเนื้อหาที่เรียน นอกจากนี้ผู้เรียนยังมีความแตกต่างด้านความรู้ทางภาษาจีนอย่างมาก
- ความคิดของผู้เรียนยังเด็ก บางครั้งจึงขาดวุฒิภาวะความเป็นผู้ใหญ่ ขาดความพร้อมและความตั้งใจเรียน ไม่เคารพต่อกฎระเบียบของทางมหาวิทยาลัยจีน เช่น นอนดึกตื่นสาย และมักเข้าชั้นเรียนหรือเข้าร่วมกิจกรรมไม่ตรงตามเวลาที่กำหนด จึงส่งผลกระทบต่อผลการเรียนการสอนในชั้นเรียนและทำให้การพัฒนาความสามารถทางด้านภาษาจีนของผู้เรียนทำได้ไม่เต็มที่

- YUTCM GXU JUST SCU: ระยะเวลาในการศึกษาที่ประเทศจีน 80 วัน หรือ 2 เดือนครึ่ง สิ้นเกินไป (เฉพาะชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2) ทำให้การพัฒนาภาษาจีนของผู้เรียนไม่ต่อเนื่อง และต้องจัดการเรียนการสอนอย่างเร่งรัดกระทบต่อการพัฒนาทักษะทางภาษาของผู้เรียน
- XMU SHU: ช่วงปิดภาคการเรียนที่ 2 ของมหาวิทยาลัยจีนทั่วประเทศเร็วกว่าวันสุดท้ายของการเรียนที่มหาวิทยาลัยจีนของผู้เรียน 2 สัปดาห์ (เฉพาะผู้เรียนชั้นปีที่ 3) ทำให้การจัดการเรียนการสอนและการประสานงานระหว่างคณะฯ และมหาวิทยาลัยจีนติดขัดหรือหยุดชะงัก เพราะช่วงเวลาดังกล่าวเป็นช่วงปิดภาคการเรียนทำให้พนักงานของมหาวิทยาลัยจีนส่วนใหญ่ไม่มาทำงาน
- YUTCM: ก่อนเดินทางมาประเทศจีน ผู้เรียนยังไม่รู้จักประเทศจีนดีพอ จึงอาจส่งผลให้เกิดปัญหาด้านการปรับตัวให้เข้ากับวัฒนธรรม การสื่อสาร และการวางตัวในสังคมจีน
- GXU: การประสานงานของอาจารย์ผู้ดูแลนักศึกษาทั้งของคณะฯ และมหาวิทยาลัยจีนยังน้อยเกินไป ทำให้การดูแลผู้เรียนขณะศึกษา ณ มหาวิทยาลัยในประเทศจีนทำได้ไม่ทั่วถึง
- SCUT: โครงการมีข้อจำกัดด้านงบประมาณ ทำให้การจัดการโครงการและการจัดกิจกรรมส่งเสริมประสบการณ์ทางวัฒนธรรมด้านต่างๆ ทำได้ไม่เต็มที่ มหาวิทยาลัยจีนจึงต้องปรับลดกิจกรรมบางส่วนออก หรือให้ผู้เรียนชำระเงินส่วนต่างเพิ่มเติม ในกรณีต้องการเข้าร่วมกิจกรรม นอกจากนี้ค่าครองชีพของเมืองกว่างโจวโดยเฉลี่ยเพิ่มขึ้นทุกปี จึงต้องการให้ทางคณะฯ เพิ่มค่าใช้จ่ายด้านต่างๆ ของโครงการ เพื่อความสะดวกแก่การพัฒนาโครงการ และปรับปรุงบริการการจัดการศึกษาให้ดีขึ้น

3.3) ข้อเสนอแนะต่อการแก้ไขปัญหาและอุปสรรค

- คณะฯ ควรแยกกลุ่มผู้เรียนตามความสามารถด้านภาษา หรือจัดสอบแบ่งกลุ่ม เพื่อแก้ไขปัญหาระดับทักษะภาษาจีนของผู้เรียนในชั้นเรียนแตกต่างกันมาก
- คณะฯ ควรให้ข้อมูลในภาพรวมเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตร รวมไปถึงถึงพื้นฐานความรู้ภาษาจีนของผู้เรียน เพื่อเป็นข้อมูลในการจัดการการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับผู้เรียน
- กระตุ้นให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบและเห็นความสำคัญของการเรียนที่มหาวิทยาลัยจีนให้มากขึ้น ปลูกจิตสำนึกให้ผู้เรียนเคร่งครัดต่อระเบียบวินัยในตนเอง การจัดการเวลาเรียนและเวลาพักผ่อนให้เหมาะสม
- YUTCM GXU JUST SCU: ขยายเวลาในการศึกษาที่มหาวิทยาลัยในประเทศจีน (เฉพาะชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2) ให้นานขึ้นเป็น 120 วัน หรือ 4 เดือน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาภาษาจีนอย่างต่อเนื่อง

- XMU SHU: คณะฯ ควรปรับเปลี่ยนระยะเวลาการศึกษาที่มหาวิทยาลัยจีน (เฉพาะผู้เรียนชั้นปีที่ 3) ล่วงหน้า 2 สัปดาห์ ให้ช่วงสิ้นสุดโครงการกับช่วงปิดภาคการเรียนของจีนตรงกัน เพื่อให้การทำงานประสานงานมีความคล่องตัวขึ้น
- YUTCM: ก่อนมาศึกษาที่ประเทศจีน คณะฯ ควรจัดอบรมความรู้เกี่ยวกับประเทศจีน และวัฒนธรรมจีนให้ผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถปรับตัวทั้งด้านการเรียนและการใช้ชีวิตประจำวันในประเทศจีนได้ง่ายขึ้น
- GXU: ช่วงที่ผู้เรียนอยู่ในประเทศจีน ควรดำเนินการประสานงานให้อาจารย์ผู้รับผิดชอบทั้งฝ่ายไทยและฝ่ายจีนจัดการดูแลผู้เรียนร่วมกันอย่างใกล้ชิด เพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างที่ผู้เรียนอยู่ศึกษาที่มหาวิทยาลัยจีน
- SCUT: เพิ่มงบประมาณค่าใช้จ่ายในโครงการด้านต่างๆ ตามความเหมาะสม เพื่อสามารถพัฒนาศักยภาพของโครงการ การจัดการศึกษา รวมถึงกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาและวัฒนธรรมจีนได้อย่างเต็มที่

4.2 ข้อมูลผู้สอน

4.2.1 ข้อมูลทั่วไป

1) เพศ

จากข้อมูล ผู้สอนภาษาจีนชาวไทยมี 5 คน เป็นเพศชาย 3 คน (60.00%) และเพศหญิง 2 คน (40.00%) สำหรับในปีการศึกษา 2552 ที่สำรวจข้อมูล คณะฯ มีผู้สอนประจำชาวไทย 2 คน เป็นเพศชาย 1 คน (50.00%) และเพศหญิง 1 คน (50.00%) ส่วนอีก 3 คน อยู่ในระหว่างลาศึกษาต่อระดับปริญญาโท เป็นเพศชาย 2 คน (66.67%) และเพศหญิง 1 คน (33.33%) ผู้สอนชาวจีนที่คณะฯ มี 9 คน เป็นเพศชาย 3 คน (33.33%) และเพศหญิง 6 คน (66.67%) ผู้สอนที่มหาวิทยาลัยจีนมี 21 คน เป็นเพศชาย 6 คน (28.57%) และเพศหญิง 15 คน (71.43%) ข้อมูลด้านเพศของผู้สอนแสดงดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 2.2 เพศของผู้สอน

กลุ่มผู้สอน	เพศชาย	เพศหญิง
ผู้สอนชาวไทย (N=5)	3 (60.00%)	2 (40.00%)
ผู้สอนชาวจีนที่คณะฯ ศึกษา (N=9)	3 (33.33%)	6 (66.67%)
ผู้สอนที่มหาวิทยาลัยจีน (N=21)	6 (28.57%)	15 (71.43%)
ภาพรวม (N=35)	12 (34.29%)	23 (65.71%)

จากตารางจะเห็นได้ว่า ผู้สอนทั้งที่คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมหาวิทยาลัยจีนมีเพศหญิง (23 คน หรือ 65.71%) มากกว่าเพศชาย (12 คน หรือ 34.29%) ในอัตราส่วน 2 ต่อ 1 โดยพบผู้สอนชาวจีนเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชายประมาณ 2 ต่อ 3 และผู้สอนชาวไทยกลับมีเพศชายมากกว่าเพศหญิงเล็กน้อยในอัตราส่วน 3 ต่อ 5

2) อายุ

ผู้สอนทั้งที่คณะฯ และที่มหาวิทยาลัยจีนมีระดับช่วงอายุที่แตกต่างกันไป ดังแสดงในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 2.3 อายุของผู้สอน

กลุ่มผู้สอน	ต่ำกว่า 25 ปี	25-35 ปี	36-45 ปี	46 ปีขึ้นไป
ผู้สอนชาวไทย (N=5)	2 (40.00%)	3 (60.00%)	-	-
ผู้สอนชาวจีนที่คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (N=9)	2 (22.22%)	6 (66.67%)	-	1 (11.11%)
ผู้สอนที่มหาวิทยาลัยจีน (N=21)	-	14 (66.67%)	3 (14.29%)	4 (19.05%)
ภาพรวม (N=35)	4 (11.43%)	23 (65.71%)	3 (8.57%)	5 (14.29%)

จากข้อมูล ในภาพรวมทั้งสามกลุ่ม พบว่าผู้สอนส่วนใหญ่หรือ 2 ใน 3 (23 คน หรือ 65.71%) มีอายุอยู่ในช่วง 25-35 ปี รองลงมาเป็นผู้สอนที่มีอายุ 46 ปีขึ้นไป (5 คน หรือ 14.29%) ผู้สอนที่มีอายุต่ำกว่า 25 ปี (4 คน หรือ 11.43%) และผู้สอนที่มีอายุอยู่ในช่วง 36-45 ปี เป็นกลุ่มที่มีจำนวนน้อยที่สุด (3 คน หรือ 8.57%)

หากวิเคราะห์ข้อมูลโดยแยกตามกลุ่ม พบว่าระดับอายุของผู้สอนส่วนใหญ่ หรือ 2 ใน 3 ของทั้งสามกลุ่ม มีระดับอายุอยู่ในช่วง 25-35 ปี ซึ่งเป็นอัตราส่วนที่ใกล้เคียงกันมากทั้งผู้สอนชาวไทย (3 คน หรือ 60.00%) ผู้สอนชาวจีนที่คณะฯ (6 คน หรือ 66.67%) และผู้สอนชาวจีนที่มหาวิทยาลัยจีน (14 คน หรือ 66.67%) ประเด็นที่น่าสนใจคือ ที่มหาวิทยาลัยจีนพบผู้สอนที่มีอายุมากกว่า 36 ปีขึ้นไป (7 คน หรือ 33.33%) มากกว่าที่คณะฯ ซึ่งไม่พบผู้สอนชาวไทยที่อายุสูงกว่า 36 ปีเลย พบผู้สอนชาวจีนที่คณะฯ ที่มีอายุ 46 ปีขึ้นไป เพียงคนเดียว (11.11%) นอกจากนี้ที่มหาวิทยาลัยจีนไม่พบผู้สอนที่มีอายุต่ำกว่า 25 ปีเลย แต่ที่คณะฯ พบผู้สอนที่มีอายุต่ำกว่า 25 ปีทั้งในผู้สอนชาวไทย (2 คน หรือ 40.00%) และผู้สอนชาวจีน (2 คน หรือ 22.22%) ข้อมูลนี้อาจสะท้อนให้เห็นว่าวุฒิของผู้สอนชาวจีนที่มหาวิทยาลัยจีนโดยเฉลี่ยสูงกว่าผู้สอนทั้งชาวไทยและผู้สอนชาวจีนที่คณะฯ

3) วุฒิการศึกษา

ผู้สอนทั้งสามกลุ่มมีวุฒิการศึกษาที่แตกต่างกันไป ดังแสดงในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 2.4 วุฒิการศึกษาของผู้สอน

กลุ่มผู้สอน	ปริญญาตรี	ปริญญาโท	ปริญญาเอก
ผู้สอนชาวไทย (N=5)	3 (60.00%)	1 (20.00%)	1 (20.00%)
ผู้สอนชาวจีนที่คณะวิทยาศาสตร์ (N=9)	6 (66.67%)	3 (33.33%)	-
ผู้สอนที่มหาวิทยาลัยจีน (N=21)	7 (33.33%)	10 (47.62%)	4 (19.05%)
ภาพรวม (N=35)	16 (45.71%)	14 (40.00%)	5 (14.29%)

ในภาพรวม ผู้สอนทั้งสามกลุ่ม จำนวน 35 คน มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีมากที่สุด (16 คน หรือ 45.71%) รองลงมาคือผู้สอนที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโท (14 คน หรือ 40.00%) และผู้สอนที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอกมีจำนวนน้อยที่สุด (5 คน หรือ 14.29%)

เมื่อแยกวิเคราะห์วุฒิการศึกษาของผู้สอนในแต่ละกลุ่ม พบว่าผู้สอนชาวไทย (3 คน หรือ 60.00%) และผู้สอนชาวจีนที่คณะฯ (6 คน หรือ 66.67%) ส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี โดยผู้สอนชาวไทยมีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโท 1 คน (20.00%) และปริญญาเอก 1 คน (20.00%) ผู้สอนชาวจีนที่คณะฯ 1 ใน 3 (3 คน หรือ 33.33%) มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโท และไม่มีผู้สอนชาวจีนที่คณะฯ ที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอกเลย สำหรับผู้สอนชาวจีนที่มหาวิทยาลัยจีน พบส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโท (10 คน หรือ 47.62%) รองลงมาคือระดับปริญญาตรี (7 คน หรือ 33.33%) และระดับปริญญาเอกมีน้อยที่สุด (4 คน หรือ 19.05%)

หากวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสาขาที่ผู้สอนจบการศึกษา พบข้อมูลที่น่าสนใจดังแสดงในตารางข้างล่างนี้

ตารางที่ 2.5 สาขาที่ผู้สอนจบการศึกษา

กลุ่มผู้สอน	สาขาที่จบการศึกษา	
	เกี่ยวกับภาษาจีน	ไม่เกี่ยวกับภาษาจีน
ผู้สอนชาวไทย (N=5)	2 (40.00%)	3 (60.00%)
ผู้สอนชาวจีนที่คณะวิทยาศาสตร์ (N=9)	5 (55.56%)	4 (44.44%)
ผู้สอนชาวจีนที่มหาวิทยาลัยจีน (N=21)	16 (76.19%)	5 (23.81%)
ภาพรวม (N=35)	23 (65.71%)	12 (34.29%)

จากตาราง ในภาพรวมผู้สอนส่วนใหญ่ หรือ 2 ใน 3 (23 คน หรือ 65.71%) จบการศึกษาในสาขาที่เกี่ยวกับภาษาจีน ได้แก่ การสอนภาษาจีนเป็นภาษาต่างประเทศ อักษรศาสตร์ภาษาจีน

ภาษาศาสตร์และภาษาศาสตร์ประยุกต์ โดยแบ่งเป็น ผู้สอนชาวไทย 2 คน (40.00%) ผู้สอนชาวจีนที่คณะฯ 5 คน (55.56%) และผู้สอนชาวจีนที่มหาวิทยาลัยจีน 16 คน (76.19%) แต่ในขณะเดียวกัน พบผู้สอนจำนวน 1 ใน 3 (12 คน หรือ 34.29%) ไม่ได้จบการศึกษาในสาขาที่เกี่ยวกับภาษาจีน แบ่งเป็น ผู้สอนชาวไทย 3 คน (60.00%) จบสาขาวิศวกรรมที่คณะฯ (ทั้งสามคนกำลังลาศึกษาต่อระดับปริญญาโทในสาขาการสื่อสาร 2 คน และสาขาเศรษฐศาสตร์ภูมิภาค 1 คน) ผู้สอนชาวจีนที่คณะฯ 4 คน (44.44%) จบสาขาภาษาอังกฤษ วิทยาการจัดการ ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ สังคมศาสตร์ สาขาละ 1 คน และผู้สอนชาวจีนที่มหาวิทยาลัยจีน 5 คน (23.81%) จบสาขากฎหมาย การค้าระหว่างประเทศ รัฐศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ ประวัติศาสตร์เศรษฐกิจโลก บริหารธุรกิจ สาขาละ 1 คน

4) ประสพการณ์สอน

ผู้สอนทั้งที่คณะฯ และมหาวิทยาลัยจีนมีประสพการณ์สอนในระดับที่หลากหลายดังแสดงในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 2.6 ประสพการณ์สอนของผู้สอน

กลุ่มผู้สอน	ไม่เคยสอน	สอน 1-2 ปี	สอน 3-4 ปี	สอนเกิน 5 ปี	ค่าเฉลี่ยต่อคน (ปี)
ผู้สอนชาวไทย (N=5)	1 (20.00%)	1 (20.00%)	2 (40.00%)	1 (20.00%)	2.60
		4 (80.00%)			
ผู้สอนชาวจีนที่คณะฯ (N=9)	3 (33.33%)	3 (33.33%)	1 (11.11%)	2 (22.22%)	2.89
		6 (66.67%)			
ผู้สอนชาวจีนที่มหาวิทยาลัยจีน (N=21)	1 (4.76%)	4 (19.05%)	3 (14.29%)	13 (61.90%)	5.57
		20 (95.24%)			
ภาพรวม (N=35)	5 (14.29%)	8 (22.86%)	6 (17.14%)	16 (45.71%)	4.46
		30 (85.71%)			

เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลในตารางเกี่ยวกับประสพการณ์สอนของผู้สอนจำนวน 35 คน จากทั้งสามกลุ่ม ได้พบข้อสังเกตที่น่าสนใจหลายประเด็น ดังนี้

(1) ในภาพรวมของผู้สอนทั้งสามกลุ่ม หากแยกวิเคราะห์อัตราส่วนของผู้สอนที่มีประสบการณ์และผู้สอนที่ไม่มีประสบการณ์ จะพบว่าผู้สอนส่วนใหญ่ (30 คน หรือ 85.71%) มีประสบการณ์สอนในระดับที่แตกต่างกันไป โดยกลุ่มผู้สอนที่มหาวิทยาลัยจีนมีผู้สอนที่มีประสบการณ์สอนมากที่สุด (20 คน หรือ 95.24%) รองลงมาคือ กลุ่มผู้สอนชาวไทย (4 คน หรือ 80.00%) และกลุ่มผู้สอนชาวจีนที่คณะฯ (6 คน หรือ 66.67%) ในส่วนผู้สอนที่ไม่มีประสบการณ์สอน พบผู้สอนกลุ่มดังกล่าวมีน้อยมาก (5 คน หรือ 14.29%) อย่างไรก็ตาม ในอัตราส่วนของผู้สอนที่ไม่มีประสบการณ์สอนเลย พบมากที่สุดในกลุ่มผู้สอนชาวจีนที่คณะฯ (3 คน หรือ 33.33%) รองลงมาคือผู้สอนชาวไทย (1 คน หรือ 20.00%) และผู้สอนชาวจีนที่มหาวิทยาลัยจีนพบน้อยที่สุด (1 คน หรือ 4.76%)

(2) เมื่อเปรียบเทียบประสบการณ์สอนของผู้สอนส่วนใหญ่ในแต่ละกลุ่ม พบว่าผู้สอนชาวจีนที่มหาวิทยาลัยจีนส่วนใหญ่ หรือประมาณ 3 ใน 5 (13 คน หรือ 61.90%) มีประสบการณ์สอนเกิน 5 ปี ผู้สอนชาวไทยส่วนใหญ่ หรือ 2 ใน 5 (2 คน หรือ 40.00%) มีประสบการณ์สอน 3-5 ปี และผู้สอนชาวจีนที่คณะฯ ส่วนใหญ่ซึ่งมีอัตราส่วน 1 ใน 3 เท่านั้น แบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ ผู้สอนที่ไม่มีประสบการณ์สอน (3 คน หรือ 33.33%) และผู้สอนที่มีประสบการณ์สอน 1-2 ปี (3 คน หรือ 33.33%)

(3) ในส่วนระยะเวลาของประสบการณ์สอน พบค่าเฉลี่ยรวมของผู้สอนทั้งสามกลุ่มอยู่ที่ 4.46 ปี/คน เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของผู้สอนในแต่ละกลุ่ม พบว่าค่าเฉลี่ยของผู้สอนชาวจีนที่มหาวิทยาลัยจีนสูงที่สุด คือ 5.57 ปี/คน รองลงมาคือผู้สอนชาวจีนที่คณะฯ 2.89 ปี/คน และผู้สอนชาวไทยมีค่าเฉลี่ยระยะเวลาของประสบการณ์สอนต่ำสุด 2.60 ปี/คน

(4) แม้ว่าผู้สอนชาวจีนที่คณะฯ จะมีค่าเฉลี่ยระยะเวลาประสบการณ์สอนต่อคนสูงกว่ากลุ่มผู้สอนชาวไทย แต่ช่วงห่างของค่าเฉลี่ยดังกล่าวมีไม่มากนัก อีกทั้งเมื่อวิเคราะห์ข้อมูลในเชิงรายละเอียด จากภาพรวมในข้อ 1 แสดงให้เห็นว่าอัตราส่วนของผู้สอนชาวไทยที่มีประสบการณ์สอนยังคงมีมากกว่าผู้สอนชาวจีนที่คณะฯ นอกจากนี้หากพิจารณาเฉพาะผู้สอนที่มีประสบการณ์สอนเกิน 3 ปี ขึ้นไป ซึ่งจัดว่าเป็นผู้สอนที่มีความน่าเชื่อถือในระดับหนึ่ง เพราะระยะเวลาของประสบการณ์สอนไม่ต่ำมากจนเกินไป พบว่าผู้สอนชาวไทย 3 ใน 5 (60.00%) มีประสบการณ์สอนเกิน 3 ปี ส่วนผู้สอนชาวจีนที่คณะฯ พบเพียง 1 ใน 3 (3 คน หรือ 33.33%) เท่านั้น ส่วนผู้สอนชาวจีนที่มหาวิทยาลัยจีน พบมีผู้สอนที่มีประสบการณ์สอนเกิน 3 ปี สูงที่สุด (16 คน หรือ 76.19%) ดังนั้นจึงอาจสรุปได้ว่าผู้สอนชาวจีนที่คณะฯ เป็นกลุ่มที่มีความน่าเชื่อถือด้านประสบการณ์สอนน้อยที่สุด ส่วนกลุ่มผู้สอนชาวจีนที่มหาวิทยาลัยจีน จัดเป็นกลุ่มผู้สอนที่มีความน่าเชื่อถือด้านประสบการณ์สอนมากที่สุด

5) ภาระงานของผู้สอน

การวิเคราะห์ข้อมูลด้านภาระงานของผู้สอน งานวิจัยนี้ได้แบ่งภาระงานของผู้สอนออกเป็น 2 ส่วน คือภาระงานสอน และภาระงานอื่นๆ ในส่วนภาระงานสอน พิจารณาจากรายวิชาที่สอนต่อภาคการเรียน และชั่วโมงสอนต่อสัปดาห์ โดยได้แสดงรายละเอียดของข้อมูลดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 2.7 ภาระงานสอนโดยเฉลี่ยต่อคนแยกตามจำนวนรายวิชาต่อภาคเรียน และชั่วโมงสอนต่อสัปดาห์

กลุ่มผู้สอน	รายวิชา/คน/ภาคการเรียน	ชั่วโมงสอน/คน/สัปดาห์
ผู้สอนชาวไทย (N=2)	2.00	11.00
ผู้สอนชาวจีนที่คณะศึกษาศาสตร์ (N=9)	2.11	12.00
ผู้สอนที่มหาวิทยาลัยจีน (N=21)	2.43	13.14
YUTCM (N=2)	1.00	10.00
GXU (N=2)	3.50	24.00
SCUT (N=2)	3.00	13.00
SCU (N=2)	2.50	15.00
SHU (N=6)	2.17	7.67
NUST (N=2)	2.50	21.00
JUST(N=3)	3.00	14.67
XMU (N=2)	2.00	10.00
ภาพรวม (N=35)	2.31	12.69

หมายเหตุ ข้อมูลภาระงานของผู้สอนชาวไทยมี 2 คน เนื่องจากผู้สอนอีก 3 คน กำลังอยู่ในระหว่างลาศึกษาต่อ

จากตาราง ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนจำนวนรายวิชาที่สอน จะเห็นว่า ผู้สอนทั้ง 3 กลุ่ม จำนวน 32 คน มีค่าเฉลี่ยจำนวนรายวิชาที่สอน 2.31 วิชา/คน/ภาคการเรียน โดยผู้สอนที่มหาวิทยาลัยจีนมีจำนวนรายวิชาที่สอนโดยเฉลี่ยสูงสุด คือ 2.43 วิชา รองลงมาคือผู้สอนชาวจีนที่คณะฯ 2.1 วิชา และผู้สอนชาวไทยมีภาระงานสอนโดยเฉลี่ยน้อยที่สุด 2 วิชา หากแยกวิเคราะห์เฉพาะมหาวิทยาลัยในประเทศจีน พบว่า ผู้สอนจาก GXU มีภาระงานสอนโดยเฉลี่ยสูงสุด คือ 3.5 วิชา และผู้สอนจาก YUTCM มีภาระงานสอนโดยเฉลี่ยต่ำที่สุดเพียง 1 วิชา

เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนจำนวนชั่วโมงสอน จะพบว่าค่าเฉลี่ยภาระงานสอนของผู้สอนทั้ง 3 กลุ่มคือ 12.69 ชั่วโมง/คน/สัปดาห์ หากแยกวิเคราะห์ตามกลุ่มผู้สอน พบว่าผู้สอนที่มหาวิทยาลัยจีนมีภาระงานเฉลี่ย/คน/สัปดาห์สูงสุด 13.14 ชั่วโมง รองลงมาคือ ผู้สอนชาวจีนที่คณะฯ 12 ชั่วโมง และผู้สอนชาวไทยมีภาระงานเฉลี่ยต่อสัปดาห์น้อยที่สุด 11 ชั่วโมง หากพิจารณาเฉพาะมหาวิทยาลัยในประเทศจีน จะพบว่าผู้สอนของ GXU มีภาระงานสอนเฉลี่ยต่อคนมากที่สุดคือ 24 ชั่วโมง และผู้สอนของ SHU มีภาระงานสอนเฉลี่ยต่อคนน้อยที่สุดเพียง 7.67 ชั่วโมง

เมื่อเปรียบเทียบจำนวนผู้สอนที่มีภาระงานสอนเพียงอย่างเดียวกับผู้สอนที่มีภาระงานอื่นๆ นอกเหนือจากงานสอน ได้แก่ งานแต่งตำราหรือเอกสารประกอบการเรียนการสอน งานวิจัย และ งานบริหาร พบข้อมูลดังแสดงในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 2.8 เปรียบเทียบภาระงานสอนและภาระงานอื่นๆ ของผู้สอน

ภาระงาน	ผู้สอน ชาวไทย (N=2)	ผู้สอน ชาวจีนที่คณะฯ (N=9)	ผู้สอน ชาวจีนที่มหาวิทยาลัยจีน (N=21)	ภาพรวม (N=32)
สอนอย่างเดียว	1 (3.13%)	6 (18.75%)	8 (25.00%)	15 (46.88%)
ภาระงานอื่นๆ นอกเหนือจากงานสอน	1 (3.13%)	3 (9.38%)	13 (40.63%)	17 (53.13%)
- แต่งตำราฯ	-	-	1 (3.13%)	1 (3.13%)
- ทำวิจัย	1 (3.13%)	-	5 (15.63%)	6 (18.75%)
- บริหาร	-	1 (3.13%)	2 (6.25%)	3 (9.38%)
- แต่งตำราฯ + ทำวิจัย	-	2 (6.25%)	2 (6.25%)	4 (12.50%)
- แต่งตำราฯ + บริหาร	-	-	-	-
- ทำวิจัย + บริหาร	-	-	2 (6.25%)	2 (6.25%)
- แต่งตำราฯ + วิจัย + บริหาร	-	-	1 (3.13%)	1 (3.13%)

หมายเหตุ ข้อมูลภาระงานของผู้สอนชาวไทยมี 2 คน เนื่องจากผู้สอนอีก 3 คน กำลังอยู่ในระหว่างลาศึกษาต่อ

จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ผู้สอนทั้ง 3 กลุ่ม จำนวน 32 คน สามารถวิเคราะห์และสรุปข้อมูลได้ดังนี้

(1) ในภาพรวม ผู้สอนเกือบครึ่งหนึ่ง (15 คน หรือ 46.88%) ไม่มีภาระงานอื่นๆ เลย ยกเว้นงานสอน ประกอบไปด้วยผู้สอนชาวไทย 1 คน (3.13%) ผู้สอนชาวจีนที่คณะฯ 6 คน (18.75%) และผู้สอนที่มหาวิทยาลัยจีน 8 คน (25.00%) ส่วนผู้สอนที่เหลืออีกกว่าครึ่งหนึ่ง (17 คน หรือ 53.13%) มีภาระงานอื่นๆ นอกเหนือจากงานสอน

(2) ในจำนวนผู้สอนที่มีภาระงานอื่นๆ นอกเหนือจากงานสอน พบว่าผู้สอนที่มหาวิทยาลัยจีนมีภาระงานอื่นๆ มากที่สุด (13 คน หรือ 40.63%) รองลงมาคือผู้สอนชาวจีนที่คณะฯ (3 คน หรือ 9.38%) และผู้สอนชาวไทยมีภาระงานอื่นๆ น้อยที่สุด (1 คน หรือ 3.13%)

(3) เมื่อพิจารณาในรายละเอียด พบว่าผู้สอนทั้ง 3 กลุ่ม นอกเหนือจากงานสอนแล้ว ยังทำภาระงานอื่นๆ ที่หลากหลาย ได้แก่ ผู้สอนชาวไทย: ทำงานวิจัยอย่างเดียว (1 คน หรือ 3.13%) ผู้สอนชาวจีนที่คณะฯ: ทำงานบริหารอย่างเดียว (1 คน หรือ 3.13%) แต่งตำราและทำงานวิจัย (2 คน หรือ 6.25%) ผู้สอนที่มหาวิทยาลัยจีน: แต่งตำราฯ อย่างเดียว (1 คน หรือ 4.76%) ทำงานวิจัยอย่างเดียว (5 คน หรือ 15.63%) บริหารอย่างเดียว (2 คน หรือ 15.63%) แต่งตำราฯ และทำวิจัย (2 คน หรือ 15.63%) ทำงานวิจัยและงานบริหาร (2 คน หรือ 15.63%) แต่งตำราฯ ทำงานวิจัย และงานบริหาร (1 คน หรือ 3.13%)

4.2.2 ปัญหาและอุปสรรคในการสอน

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการสอนรายวิชาต่างๆ ทั้งที่เป็นรายวิชาภาษาจีนและรายวิชาในสาขาที่สอนเป็นภาษาจีน พบข้อมูลดังแสดงในตารางข้างล่างนี้

ตารางที่ 2.9 ความคิดเห็นของผู้สอนเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการสอนด้านต่างๆ

ปัญหาและอุปสรรคในการสอน	กลุ่มผู้สอน	ไม่เลย	น้อยถึงน้อยที่สุด	มากถึงมากที่สุด
ชั่วโมงเรียนแต่ละสัปดาห์น้อยเกินไป	ชาวไทย (N=5)	-	2 (40.00%)	3 (60.00%)
	ชาวจีนที่คณะฯ (N=9)	1 (11.11%)	3 (33.33%)	5 (55.56%)
	ชาวจีนที่ม.จีน (N=21)	6 (28.57%)	15 (71.43%)	-
	ภาพรวม	7 (20.00%)	20 (57.14%)	8 (22.86%)
ภาระงานมากเกินไป	ชาวไทย (N=5)	-	3 (60.00%)	2 (40.00%)
	ชาวจีนที่คณะฯ (N=9)	-	8 (88.89%)	1 (11.11%)
	ชาวจีนที่ม.จีน (N=21)	6 (28.57%)	12 (57.14%)	3 (14.29%)
	ภาพรวม	6 (17.14%)	23 (65.71%)	6 (17.14%)
ประสบการณ์สอนของตนไม่เพียงพอ	ชาวไทย (N=5)	-	2 (40.00%)	3 (60.00%)
	ชาวจีนที่คณะฯ (N=9)	1 (11.11%)	3 (33.33%)	5 (55.56%)
	ชาวจีนที่ม.จีน (N=21)	13 (61.90%)	8 (38.10%)	-
	ภาพรวม	14 (40.00%)	13 (37.14%)	8 (22.86%)
จำนวนผู้เรียนมากเกินไป	ชาวไทย (N=5)	1 (20.00%)	4 (80.00%)	-
	ชาวจีนที่คณะฯ (N=9)	1 (11.11%)	7 (77.78%)	1 (11.11%)

	ชาวจีนที่ม.จีน (N=21)	1 (4.76%)	4 (19.05%)	16 (76.19%)
	ภาพรวม	3 (8.57%)	15 (42.86%)	17 (48.57%)
ระดับภาษาจีนของผู้เรียนในชั้นเรียนแตกต่างกันมาก	ชาวไทย (N=5)	-	1 (20.00%)	4 (80.00%)
	ชาวจีนที่คณะฯ (N=9)	-	2 (22.22%)	7 (77.78%)
	ชาวจีนที่ม.จีน (N=21)	-	2 (9.52%)	19 (90.48%)
	ภาพรวม	-	5 (14.29%)	30 (85.71%)
ความรู้ภาษาจีนของผู้เรียนไม่เพียงพอ	ชาวไทย (N=5)	-	1 (20.00%)	4 (80.00%)
	ชาวจีนที่คณะฯ (N=9)	-	2 (22.22%)	7 (77.78%)
	ชาวจีนที่ม.จีน (N=21)	-	10 (47.62%)	11 (52.38%)
	ภาพรวม	-	13 (37.14%)	22 (62.86%)

จากตาราง เมื่อวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคต่อการสอนด้านต่างๆ พบว่าปัญหาของผู้สอนทั้ง 3 กลุ่ม ในระดับมากที่สุดถึงมากที่สุด สามารถเรียงลำดับความสำคัญจากมากไปหาน้อยโดยแยกตามกลุ่มผู้สอนได้ดังนี้

ปัญหาและอุปสรรคผู้สอนชาวไทย

(1) ระดับภาษาจีนของผู้เรียนในชั้นเรียนแตกต่างกันมาก	4 คน	(80.00%)
(2) ความรู้ภาษาจีนของผู้เรียนไม่เพียงพอ	4 คน	(80.00%)
(3) ชั่วโมงเรียนแต่ละสัปดาห์น้อยเกินไป	3 คน	(60.00%)
(4) ประสบการณ์สอนของตนไม่เพียงพอ	3 คน	(60.00%)
(5) ภาระงานมากเกินไป	2 คน	(40.00%)
(6) จำนวนผู้เรียนมากเกินไป	0 คน	(00.00%)

ปัญหาและอุปสรรคของผู้สอนชาวจีนที่คณะฯ

(1) ระดับภาษาจีนของผู้เรียนในชั้นเรียนแตกต่างกันมาก	7 คน	(77.78%)
(2) ความรู้ภาษาจีนของผู้เรียนไม่เพียงพอ	7 คน	(77.78%)
(3) ชั่วโมงเรียนแต่ละสัปดาห์น้อยเกินไป	5 คน	(55.56%)
(4) ประสบการณ์สอนของตนไม่เพียงพอ	5 คน	(55.56%)
(5) ภาระงานมากเกินไป	1 คน	(11.11%)
(6) จำนวนผู้เรียนมากเกินไป	1 คน	(11.11%)

ปัญหาและอุปสรรคของผู้สอนชาวจีนที่มหาวิทยาลัยจีน

(1) ระดับภาษาจีนของผู้เรียนในชั้นเรียนแตกต่างกันมาก	19 คน	(90.48%)
(2) จำนวนผู้เรียนมากเกินไป	16 คน	(76.19%)
(3) ความรู้ภาษาจีนของผู้เรียนไม่เพียงพอ	11 คน	(52.38%)
(4) ภาระงานมากเกินไป	3 คน	(14.29%)

- (5) ชั่วโมงเรียนแต่ละสัปดาห์น้อยเกินไป 0 คน (0.00%)
 (6) ประสบการณ์สอนของตนไม่เพียงพอ 0 คน (0.00%)

จากข้อมูลที่ได้ หากพิจารณาเฉพาะที่คณะฯ จะเห็นว่า ผู้สอนชาวไทยและผู้สอนชาวจีนมีความคิดเห็นต่อลำดับความสำคัญของปัญหาที่เป็นอุปสรรคต่อการสอนทั้ง 6 รายการไปในทิศทางเดียวกัน โดยพบว่าปัญหาอันดับที่ 1 ถึงอันดับที่ 4 ทั้งผู้สอนชาวไทยและผู้สอนชาวจีนที่คณะฯ จำนวนเกินครึ่งหนึ่งเห็นว่าเป็นปัญหาในระดับมากถึงมากที่สุด ได้แก่ ระดับภาษาจีนของผู้เรียนในชั้นเรียนแตกต่างกันมาก ความรู้ภาษาจีนของผู้เรียนไม่เพียงพอ ชั่วโมงเรียนแต่ละสัปดาห์น้อยเกินไป และประสบการณ์สอนของตนไม่เพียงพอ ในส่วนอันดับที่ 5 ภาระงานมากเกินไป พบว่าผู้สอนชาวไทย 2 ใน 5 เห็นว่าเป็นอุปสรรคต่อการสอนของตนเอง ขณะที่ผู้สอนชาวจีนที่คณะฯ แค่ 1 ใน 10 ที่คิดว่าเป็นปัญหา สำหรับปัญหาอันดับที่ 6 จำนวนผู้เรียนมากเกินไป พบมีผู้สอนชาวจีนที่คณะฯ เพียง 1 ใน 10 ที่เห็นว่าเป็นอุปสรรคต่อการสอน โดยไม่มีผู้สอนชาวไทยที่คิดว่าเป็นอุปสรรคต่อการสอนเลย

ในส่วนกลุ่มผู้สอนชาวจีนที่มหาวิทยาลัยจีน พบว่าปัญหาการสอนของผู้สอนที่มหาวิทยาลัยจีน 3 อันดับแรก ที่มีจำนวนผู้สอนเกินครึ่งหนึ่งเห็นว่าเป็นอุปสรรคต่อการสอนในระดับมากถึงมากที่สุด ได้แก่ ระดับภาษาจีนของผู้เรียนในชั้นเรียนแตกต่างกันมาก (19 คน หรือ 90.48%) จำนวนผู้เรียนมากเกินไป (16 คน หรือ 76.19%) และความรู้ภาษาจีนของผู้เรียนไม่เพียงพอ (11 คน หรือ 52.38%) ส่วนปัญหาที่เหลืออีก 3 รายการ พบ 1 รายการ ที่ผู้สอนชาวจีนที่มหาวิทยาลัยจีนเห็นว่าเป็นอุปสรรคต่อการสอนน้อยมาก คือ ภาระงานมากเกินไป (3 คน หรือ 14.29%) และพบ 2 รายการ ที่ไม่มีผู้สอนชาวจีนที่มหาวิทยาลัยจีนเห็นว่าเป็นอุปสรรคต่อการสอนในระดับมากถึงมากที่สุดเลย คือ ชั่วโมงเรียนแต่ละสัปดาห์น้อยเกินไป และประสบการณ์สอนของตนไม่เพียงพอ

หากแยกพิจารณาเฉพาะมหาวิทยาลัยในประเทศจีนทั้ง 8 แห่ง โดยใช้ค่าเฉลี่ยเพื่อแสดงระดับปัญหาและอุปสรรคต่อการสอน จาก 1 (ไม่มีเลย) ไปจนถึง 5 (มากที่สุด) สามารถแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลได้ตามตารางดังนี้

ตารางที่ 2.10 ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้สอนที่มหาวิทยาลัยในประเทศจีนต่อปัญหาและอุปสรรคในการสอนเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย

ปัญหาหรืออุปสรรคในการสอน	YUTCM (N=2)	GXU (N=2)	SCUT (N=2)	SCU (N=2)	SHU (N=6)	NUST (N=2)	JUST (N=3)	XMU (N=2)	ภาพรวม
ระดับภาษาจีนของผู้เรียนในชั้นเรียนแตกต่างกันมาก	5.00	4.50	4.00	4.00	3.83	5.00	4.33	4.00	4.24
จำนวนผู้เรียนมากเกินไป	4.00	3.50	5.00	4.50	3.83	4.00	3.33	4.00	3.95
ระดับความรู้ภาษาจีนของ	3.00	3.00	3.50	3.50	4.17	3.00	3.67	4.50	3.67

ผู้เรียนไม่เพียงพอ									
ชั่วโมงเรียนแต่ละสัปดาห์ น้อยเกินไป	3.00	3.00	1.50	1.50	2.00	3.00	2.67	1.50	2.24
ภาระงานมากเกินไป	3.00	4.00	1.00	2.00	2.33	2.00	1.33	2.50	2.24
ประสบการณ์สอนของตน ไม่เพียงพอ	2.00	3.00	1.00	2.00	1.33	1.00	1.33	2.00	1.62

จากข้อมูลในตาราง พบข้อสังเกตในเชิงรายละเอียดที่สำคัญ ดังนี้

(1) ปัญหาด้านระดับภาษาจีนของผู้เรียนในชั้นเรียนแตกต่างกันมาก มีค่าเฉลี่ย 4.24 หรือระดับมากก่อนไปทางมากที่สุด พบค่าเฉลี่ยต่ำสุด 3.83 คือ SHU ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ 5.00 คือ YUTCM และ NUST ค่าเฉลี่ยทุกมหาวิทยาลัยอยู่ในระดับก่อนไปทางมากถึงมากที่สุด โดยมีความห่างของค่าเฉลี่ยน้อย แสดงให้เห็นว่า มหาวิทยาลัยจีนทั้ง 8 แห่ง เห็นตรงกันว่าระดับภาษาจีนของผู้เรียนในชั้นเรียนแตกต่างกันมาก โดยเฉพาะผู้เรียนชั้นปีที่ 1 ได้แก่ YUTCM (5.00) GXU (4.50) และ NUST (5.00) ซึ่งผู้สอนเห็นว่าระดับภาษาจีนของผู้เรียนมีความแตกต่างกันมากที่สุด

(2) ปัญหาด้านจำนวนผู้เรียนมากเกินไป มีค่าเฉลี่ย 3.95 หรือ ระดับมาก พบค่าเฉลี่ยต่ำสุด 3.33 คือ JUST ค่าเฉลี่ยสูงสุด 5.00 คือ SCUT ค่าเฉลี่ยแต่ละมหาวิทยาลัยค่อนข้างแตกต่างกันจากระดับน้อยถึงมากที่สุด ความห่างของค่าเฉลี่ยมีมาก แต่เมื่อพิจารณารายละเอียดในส่วนจำนวนผู้เรียนในชั้นเรียนแต่ละมหาวิทยาลัยจีน จะพบข้อสังเกตที่สามารถอธิบายความห่างของค่าเฉลี่ยดังกล่าวได้ กล่าวคือ มีมหาวิทยาลัยจีน 3 แห่ง ที่แบ่งผู้เรียนออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่

- GXU ผู้เรียน 46 คน แบ่งเป็น 2 กลุ่ม (กลุ่มละ 23 คน) ค่าเฉลี่ยปัญหา 3.50
- NUST ผู้เรียน 60 คน แบ่งเป็น 2 กลุ่ม (กลุ่มละ 30 คน) ค่าเฉลี่ยปัญหา 4.00
- JUST ผู้เรียน 52 คน แบ่งเป็น 2 กลุ่ม (กลุ่มละ 26 คน) ค่าเฉลี่ยปัญหา 3.33

ผู้เรียนที่ GXU และ JUST มีค่าเฉลี่ยค่อนข้างต่ำ (3.50 และ 3.33) เนื่องจากจำนวนผู้เรียนมีน้อยกว่ามหาวิทยาลัยอื่น (23 คน และ 26 คน) ส่วน NUST แม้จะมีการแบ่งกลุ่มผู้เรียนออกเป็น 2 กลุ่ม แต่จำนวนผู้เรียนต่อกลุ่มยังเป็น 30 คน ทำให้ได้ค่าเฉลี่ยที่อยู่ในระดับมาก (4.00) นอกจากนี้ ค่าเฉลี่ยของ SHU อยู่ที่ 3.83 อาจเนื่องจาก รายวิชาที่ SHU บางรายวิชาเป็นวิชาเลือก ทำให้จำนวนผู้เรียนมีไม่มาก ได้แก่ General Aspect about Business in China (20 คน) และตำนานสุภายิตจีน (5 คน) ทำให้ผู้สอนทั้ง 2 วิชา ให้ความเห็นเกี่ยวกับปัญหาจำนวนผู้เรียนในชั้นเรียนมีมากเกินไปอยู่ในระดับ 3 และ 1 ตามลำดับ เป็นผลให้ค่าเฉลี่ยเกี่ยวกับปัญหาดังกล่าวของ SHU ไม่สูงเท่ามหาวิทยาลัยอื่นๆ ดังนั้น หากไม่คิดรวมค่าเฉลี่ยในมหาวิทยาลัยจีนซึ่งมีการแบ่งกลุ่มผู้เรียนออกเป็น 2 กลุ่ม ที่ GXU NUST และ JUST รวมถึงค่าเฉลี่ยปัญหาของ 2 วิชาเลือกที่ SHU จะได้ค่าเฉลี่ยปัญหาจำนวน

ผู้เรียนมากไปสูงถึง 4.50 ซึ่งเป็นระดับมากก่อนไปทางมากที่สุด ถือเป็นปัญหาที่มีความสำคัญอันดับ 1 มากกว่าปัญหาระดับภาษาจีนของผู้เรียน ในชั้นเรียนแตกต่างกันมาก ซึ่งมีค่าเฉลี่ย 4.24

(3) ปัญหาด้านความรู้ภาษาจีนของผู้เรียนไม่เพียงพอ มีค่าเฉลี่ย 3.67 หรือระดับก่อนไปทางมาก พบค่าเฉลี่ยต่ำสุด 3.00 คือ YUTCM GXU และ NUST ค่าเฉลี่ยสูงสุด 4.50 คือ XMU ค่าเฉลี่ยแต่ละมหาวิทยาลัยค่อนข้างแตกต่างกันจากระดับน้อยถึงมาก และความห่างของค่าเฉลี่ยก็มีมากเช่นกัน จากค่าเฉลี่ยความเห็นของผู้สอนเกี่ยวกับปัญหาความสามารถด้านภาษาจีนของผู้เรียนไม่เพียงพอนี้ หากพิจารณารายละเอียดในส่วนเนื้อหาที่เรียน โดยแยกตามชั้นปี สามารถวิเคราะห์ได้ว่าผู้เรียนในชั้นเรียนที่สูงขึ้นมีค่าเฉลี่ยปัญหาดังกล่าวสูงขึ้นตาม เนื่องจากเนื้อหาที่เรียนมีความยากขึ้นทั้งในส่วนรายวิชาที่เกี่ยวกับภาษาจีน และรายวิชาเกี่ยวกับสาขาที่เรียน หรือรายวิชาในสาขาวิศวกรรมกิจ (จีน) และสาขาจีนศึกษา ที่สอนเป็นภาษาจีน โดยสามารถเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของปัญหาที่เพิ่มขึ้นตามชั้นปีที่สูงขึ้นดังนี้ ชั้นปีที่ 1 YUTCM (3.00) GXU(3.00) NUST (3.00) ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย ชั้นปีที่ 2 SCUT (3.50) JUST (3.67) ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับก่อนไปทางมาก และชั้นปีที่ 3 SHU (4.17) XMU (4.50) ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากก่อนไปทางมากที่สุด

(4) ปัญหาที่เหลืออีก 3 รายการ พบค่าเฉลี่ยของปัญหาอยู่ในเกณฑ์ต่ำทั้งหมด โดยปัญหาชั่วโมงเรียนแต่ละสัปดาห์น้อยเกินไป และภาระงานมากเกินไป พบค่าเฉลี่ยเท่ากัน คือ 2.24 หรืออยู่ในระดับก่อนไปทางน้อยที่สุด และปัญหาประสบการณ์สอนของตนไม่เพียงพอ พบมีค่าเฉลี่ยเพียง 1.62 หรือระดับก่อนไปทางน้อยที่สุด จึงพอที่จะสรุปได้ว่า ปัญหาทั้ง 3 รายการ ที่กล่าวมาข้างนี้ไม่ถือเป็นอุปสรรคสำคัญต่อการเรียนภาษาจีนของผู้เรียนที่มหาวิทยาลัยในประเทศจีน

4.2.3 ความคิดเห็นของผู้สอนต่อพฤติกรรมกรรมการเรียนของผู้เรียน

ข้อมูลความคิดเห็นของผู้สอนต่อพฤติกรรมกรรมการเรียนของผู้เรียนด้านต่างๆ แสดงในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 2.11 ความคิดเห็นของผู้สอนต่อพฤติกรรมของผู้เรียนด้านต่างๆ

พฤติกรรมของผู้เรียน	กลุ่มผู้สอน	ไม่เลย	น้อยถึงน้อยที่สุด	มากถึงมากที่สุด
เข้าเรียนสม่ำเสมอ	ชาวไทย (N=5)	-	1 (20.00%)	4 (80.00%)
	ชาวจีนที่คณะฯ (N=9)	-	1 (11.11%)	8 (88.89%)
	ชาวจีนที่ม.จีน (N=21)	-	2 (9.52%)	19 (90.48%)
	ภาพรวม	-	4 (11.43%)	31 (88.57%)
ตั้งใจเรียนในชั้นเรียน	ชาวไทย (N=5)	-	3 (60.00%)	2 (40.00%)

	ชาวจีนที่คณะฯ (N=9)	-	7 (77.78%)	2 (22.22%)
	ชาวจีนที่ม.จ. (N=21)	-	13 (61.90%)	8 (38.10%)
	ภาพรวม	-	23 (65.71%)	12 (34.29%)
กระตือรือร้นในการตอบคำถาม	ชาวไทย (N=5)	1 (20.00%)	3 (60.00%)	1 (20.00%)
	ชาวจีนที่คณะฯ (N=9)	1 (11.11%)	7 (77.78%)	1 (11.11%)
	ชาวจีนที่ม.จ. (N=21)	-	13 (61.90%)	8 (38.10%)
	ภาพรวม	2 (5.71%)	23 (65.71%)	10 (28.57%)
กระตือรือร้นในการถามคำถาม	ชาวไทย (N=5)	2 (40.00%)	3 (60.00%)	-
	ชาวจีนที่คณะฯ (N=9)	2 (22.22%)	7 (77.78%)	-
	ชาวจีนที่ม.จ. (N=21)	-	19 (90.48%)	2 (9.52%)
	ภาพรวม	4 (11.43%)	29 (82.86%)	2 (5.71%)
ส่งงาน / การบ้านตามเวลาที่กำหนด	ชาวไทย (N=5)	-	2 (40.00%)	3 (60.00%)
	ชาวจีนที่คณะฯ (N=9)	-	3 (33.33%)	6 (66.67%)
	ชาวจีนที่ม.จ. (N=21)	-	5 (23.81%)	16 (76.19%)
	ภาพรวม	-	10 (28.57%)	25 (71.43%)
ลอกการบ้าน	ชาวไทย (N=5)	-	3 (60.00%)	2 (40.00%)
	ชาวจีนที่คณะฯ (N=9)	-	5 (55.56%)	4 (44.44%)
	ชาวจีนที่ม.จ. (N=21)	-	13 (61.90%)	8 (38.10%)
	ภาพรวม	-	21 (60.00%)	14 (40.00%)
ทุจริตในการสอบ	ชาวไทย (N=5)	-	3 (60.00%)	2 (40.00%)
	ชาวจีนที่คณะฯ (N=9)	-	6 (66.67%)	3 (33.33%)
	ชาวจีนที่ม.จ. (N=21)	-	14 (66.67%)	7 (33.33%)
	ภาพรวม	-	23 (65.71%)	12 (34.29%)

จากข้อมูลจะเห็นว่า ในภาพรวมความคิดเห็นของผู้สอนทั้งสามกลุ่มต่อพฤติกรรมการเรียนของผู้เรียนด้านต่างๆ เป็นไปในทิศทางใกล้เคียงกันทั้ง 7 รายการ หากแยกวิเคราะห์พฤติกรรมที่มีเนื้อหาสัมพันธ์กัน สามารถแยกอธิบายได้ 3 ประเด็น ดังนี้

(1) ด้านการเข้าเรียนและความตั้งใจเรียน แม้ผู้สอนส่วนใหญ่ (31 คน หรือ 88.57%) เห็นว่าผู้เรียนเข้าเรียนสม่ำเสมอในระดับมากถึงมากที่สุด แต่ในทางตรงกันข้าม ผู้สอน 2 ใน 3 (23 คน หรือ

65.71%) กลับเห็นว่าผู้เรียนตั้งใจเรียนในชั้นเรียนในระดับน้อยถึงน้อยที่สุด โดยมีผู้สอน 1 ใน 3 (12 คน หรือ 34.29%) เห็นว่าผู้เรียนตั้งใจเรียนในชั้นเรียนในระดับมากถึงมากที่สุด

(2) ด้านความพยายามต่อการถามและการตอบคำถามในชั้นเรียน ผู้สอนเห็นว่าผู้เรียนมีพฤติกรรมการเรียนนี้น้อยมาก ในส่วนความกระตือรือร้นต่อการตอบคำถามในชั้นเรียน มีผู้สอนเพียงประมาณ 1 ใน 4 (10 คน หรือ 28.57%) ที่เห็นว่าผู้เรียนมีความกระตือรือร้นที่จะตอบคำถามในระดับมากถึงมากที่สุด ผู้สอนส่วนใหญ่ หรือ 2 ใน 3 (23 คน หรือ 65.71%) เห็นว่าผู้เรียนกระตือรือร้นที่จะตอบคำถามในระดับน้อยถึงน้อยที่สุด และผู้สอนส่วนที่เหลือ (2 คน หรือ 5.71%) เห็นว่าผู้เรียนไม่พยายามตอบคำถามในชั้นเรียนเลย ด้านความกระตือรือร้นต่อการถามคำถามในชั้นเรียน มีผู้สอนน้อยมาก (2 คน หรือ 5.71%) ที่เห็นว่าผู้เรียนมีความกระตือรือร้นที่จะถามคำถามในระดับมากถึงมากที่สุด ผู้สอนส่วนใหญ่ (29 คน หรือ 82.86%) เห็นว่าผู้เรียนกระตือรือร้นที่จะถามคำถามในระดับน้อยถึงน้อยที่สุด และผู้สอน 1 ใน 10 (4 คน หรือ 11.43%) เห็นว่าผู้เรียนไม่กระตือรือร้นในการตอบคำถามเลย โดยหากเปรียบเทียบอัตราส่วนระหว่างการถามและการตอบคำถามของผู้เรียนจะพบว่า ผู้สอนเห็นว่าขณะสอนในชั้นเรียน ผู้เรียนถามคำถามน้อยกว่าตอบคำถาม

(3) ด้านความรับผิดชอบต่องานหรือการบ้านที่ได้รับมอบหมาย และความซื่อสัตย์ต่อตนเองในการเรียน ผู้สอนส่วนใหญ่เห็นว่าผู้เรียนส่งงานหรือการบ้านที่ได้รับมอบหมายตรงตามกำหนดเวลาในระดับมากถึงมากที่สุด (25 คน หรือ 71.43%) ลอกการบ้านในระดับน้อยถึงน้อยที่สุด (21 คน หรือ 60.00%) และทุจริตในการสอบในระดับน้อยถึงน้อยที่สุด (23 คน หรือ 65.71%) แต่เมื่อพิจารณาในรายละเอียดจะพบว่า แม้ผู้สอนส่วนใหญ่จะให้ความเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมการเรียนของผู้เรียนในประเด็นดังกล่าวอยู่ในเกณฑ์ดี แต่พบผู้สอนส่วนหนึ่งเห็นว่าผู้เรียนขาดความซื่อสัตย์ทั้งในส่วนการทำงานหรือการบ้านที่ได้รับมอบหมายและการสอบ โดยมีผู้สอน 2 ใน 5 (14 คน หรือ 40.00%) เห็นว่าผู้เรียนลอกการบ้านอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด และผู้สอน 1 ใน 3 (12 คน หรือ 34.29%) เห็นว่าผู้เรียนทุจริตในการสอบในระดับมากถึงมากที่สุดเช่นกัน

4.3 ข้อมูลผู้เรียน

งานวิจัยครั้งนี้ได้แจกแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการเรียนการสอนภาษาจีนให้กับผู้เรียนซึ่งเป็นนักศึกษาสาขาวิชาวิศวกรรมกิจ (จีน) (International Business (China): IBC) และสาขาจีนศึกษา (Chinese Studies: CNS) รหัส 50 51 และ 52 คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ในภาคการศึกษาที่ 3/2552 โดยมีจำนวนผู้เรียนทั้งสิ้น 432 คน เป็นนักศึกษาสาขาวิชาวิศวกรรมกิจ (จีน) 264 คน (61.11%) และนักศึกษาสาขาจีนศึกษา 168 คน (38.89%) จากผลการรวบรวมข้อมูลได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาจากกลุ่มเป้าหมายทั้งหมด 374 คน หรือ

86.57% ของกลุ่มเป้าหมายทั้งหมด ดังจะได้แสดงรายละเอียดของจำนวนผู้เรียนทั้งหมดและผู้เรียนที่ตอบแบบสอบถามแยกตามสาขาและชั้นปีที่เรียนในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 2.12 จำนวนผู้เรียนทั้งหมดและผู้เรียนที่ตอบแบบสอบถามแยกตามสาขาและชั้นปีที่เรียน

ชั้นปี	ผู้เรียนทั้งหมด	ผู้เรียนที่ตอบแบบสอบถาม	สาขา IBC		สาขา CNS	
			ผู้เรียนทั้งหมด	ผู้เรียนที่ตอบแบบสอบถาม	ผู้เรียนทั้งหมด	ผู้เรียนที่ตอบแบบสอบถาม
ชั้นปีที่ 1 รหัส 52	152	120 (78.94%)	92	73 (79.35%)	60	47 (78.33%)
ชั้นปีที่ 2 รหัส 51	130	114 (87.69%)	78	72 (92.31%)	52	42 (80.77%)
ชั้นปีที่ 3 รหัส 50	150	140 (93.33%)	94	91 (96.81%)	56	49 (87.50%)
รวม	432	374 (86.57%)	264	236 (96.81%)	168	138 (82.14%)

ข้อมูลที่ได้จากผู้เรียนที่ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 374 คน หากแยกตามสาขา แบ่งเป็นผู้เรียนสาขาวิศวกรรมกิจ (จีน) 236 คน (63.10%) และผู้เรียนสาขาจีนศึกษา 138 คน (36.90%) เมื่อแยกตามชั้นปีประกอบไปด้วย ผู้เรียนชั้นปีที่ 1 รหัส 52 120 คน (32.09%) ผู้เรียนชั้นปีที่ 2 รหัส 51 114 คน (30.48%) และผู้เรียนชั้นปีที่ 3 รหัส 50 140 คน (37.43%) โดยสามารถแยกแสดงจำนวนตามสาขาและชั้นปีของผู้เรียนได้ดังตารางข้างล่างนี้

ตารางที่ 2.13 จำนวนผู้เรียนที่ตอบแบบสอบถามแยกตามสาขาและชั้นปี

ชั้นปี	สาขา IBC	สาขา CNS	รวมชั้นปี
ชั้นปีที่ 1 รหัส 52	73 (19.52%)	47 (12.57%)	120 (32.09%)
ชั้นปีที่ 2 รหัส 51	72 (19.25%)	42 (11.23%)	114 (30.48%)
ชั้นปีที่ 3 รหัส 50	91 (24.33%)	49 (13.10%)	140 (37.43%)
รวม	236 (63.10%)	138 (36.90%)	374 (100.00%)

4.3.1 ข้อมูลทั่วไป

1) เพศ

จากข้อมูลที่ได้ ผู้เรียนทั้งหมด 374 คน สามารถสรุปเพศของผู้เรียนได้ตามตารางดังต่อไปนี้

ตารางที่ 2.14 เพศของผู้เรียนแยกตามสาขาและชั้นปี

ชั้นปี	สาขา IBC			สาขา CNS			รวมชั้นปี
	หญิง	ชาย	รวม	หญิง	ชาย	รวม	
ชั้นปีที่ 1 รหัส 52	63 (86.30%)	10 (13.70%)	73 (19.52%)	39 (82.98%)	8 (17.02%)	47 (12.57%)	120 (32.09%)
ชั้นปีที่ 2 รหัส 51	63 (87.50%)	9 (12.50%)	72 (19.25%)	35 (83.33%)	7 (16.67%)	42 (11.23%)	114 (30.48%)
ชั้นปีที่ 3 รหัส 50	80 (87.91%)	11 (12.09%)	91 (24.33%)	42 (85.71%)	7 (14.29%)	49 (13.10%)	140 (37.43%)
รวมสาขา	206 (87.29%)	30 (12.71%)	236 (63.10%)	116 (84.06%)	22 (15.94%)	138 (36.90%)	374 (100.00%)

จากข้อมูลในตารางเกี่ยวกับเพศของผู้เรียนพบว่า ผู้เรียนในทุกชั้นปีของทั้ง 2 สาขา มีอัตราส่วนของเพศหญิงและเพศชายที่ใกล้เคียงกันมากดังนี้

- (1) ผู้เรียนสาขาวิเทศธุรกิจ (จีน) จำนวน 236 คน ส่วนใหญ่ หรือ เกือบ 9 ใน 10 เป็นเพศหญิง (206 คน หรือ 87.29%) และมีผู้เรียนประมาณ 1 ใน 10 (30 คน หรือ 12.71%) เป็นเพศชาย
- (2) ผู้เรียนสาขาจีนศึกษา จำนวน 138 คน ส่วนใหญ่ หรือ เกือบ 9 ใน 10 เป็นเพศหญิง (116 คน หรือ 84.06%) และมีผู้เรียนประมาณ 1 ใน 10 (22 คน หรือ 15.94%) เป็นเพศชาย

2) ภูมิลำเนา

ผู้เรียนทั้งในสาขาวิเทศธุรกิจ (จีน) และสาขาจีนศึกษามีภูมิลำเนาในจังหวัดต่างๆ ทั่วทุกภาคของประเทศไทย โดยสามารถจัดอันดับจำนวนผู้เรียนตามภูมิลำเนาจากมากไปหาน้อยได้ 13 อันดับจาก 20 จังหวัด ดังนี้

- (1) สงขลา 94 คน (25.13%)
- (2) ภูเก็ต 88 คน (23.53%)
- (3) ตรัง 53 คน (14.17%)
- (4) นครศรีธรรมราช 45 คน (12.03%)
- (5) พัทลุง 20 คน (5.35%)
- (6) สุราษฎร์ธานี 13 คน (3.48%)
- (7) ยะลา 12 คน (3.21%)
- (8) พังงา 10 คน (2.67%)
- (9) กระบี่ 7 คน (1.87%)
- กรุงเทพฯ 7 คน (1.87%)
- (10) สตูล 6 คน (1.60%)

(11) นราธิวาส	5 คน	(1.34%)
(12) ชุมพร	3 คน	(0.80%)
เชียงใหม่	3 คน	(0.80%)
ระนอง	3 คน	(0.80%)
(13) ชลบุรี	1 คน	(0.27%)
บุรีรัมย์	1 คน	(0.27%)
ปัตตานี	1 คน	(0.27%)
ระยอง	1 คน	(0.27%)
ราชบุรี	1 คน	(0.27%)

เมื่อพิจารณาตามภูมิภาค สามารถแยกผู้เรียนออกเป็น 2 กลุ่ม ได้ดังนี้

- (1) กลุ่มผู้เรียนที่มีภูมิลำเนาอยู่ในภาคใต้ พบมีถึง 360 คน หรือ 96.26% ซึ่งเป็นผู้เรียนที่มา จากทั้ง 14 จังหวัดในภาคใต้ โดยเฉพาะจังหวัดสงขลาและภูเก็ต พบจำนวนผู้เรียนจากทั้ง 2 จังหวัดนี้รวมกันมากถึง 182 คน (48.66%) ซึ่งคิดเป็นสัดส่วนเกือบครึ่งหนึ่งของผู้เรียน ทั้งหมด
- (2) กลุ่มผู้เรียนที่ไม่ได้มีภูมิลำเนาอยู่ในภาคใต้มีเพียง 14 คน หรือ 13.74% ประกอบไปด้วย ผู้เรียนที่มาจากทุกภาคของประเทศไทย แบ่งเป็น

- ภาคกลาง	1 จังหวัด (กรุงเทพฯ)	7 คน	(1.87%)
- ภาคเหนือ	1 จังหวัด (เชียงใหม่)	3 คน	(0.80%)
- ภาคตะวันออก	2 จังหวัด (ชลบุรี และระยอง)	2 คน	(0.53%)
- ภาคตะวันตก	1 จังหวัด (ราชบุรี)	1 คน	(0.27%)

3) ผู้เรียนที่มีเชื้อสายจีน

ข้อมูลแสดงให้เห็นว่าผู้เรียนที่มีเชื้อสายจีนเลือกเรียนในสาขาวิศวกรรมกิจ (จีน) และสาขาจีน ศึกษา ของคณะฯ มากกว่าผู้เรียนซึ่งมาจากครอบครัวที่ไม่มีเชื้อสายจีน โดยพบว่าผู้เรียนส่วนใหญ่ หรือ เกือบ 2 ใน 3 (239 คน หรือ 63.9%) มาจากครอบครัวที่มีเชื้อสายจีน และผู้เรียน 1 ใน 3 (135 คน หรือ 36.1%) ไม่ได้มาจากครอบครัวที่มีเชื้อสายจีน

4) รายได้ของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง

จากข้อมูล บิดามารดาหรือผู้ปกครองของผู้เรียนมีรายได้ต่อเดือน ดังต่อไปนี้

(1) ต่ำกว่า 10,000 บาทต่อเดือนจำนวน	16 คน	(4.28%)
(2) 10,000-20,000 บาทต่อเดือน	69 คน	(18.45%)
(3) 20,000 - 30,000 บาทต่อเดือน	80 คน	(21.39%)
(4) 40,000 – 50,000 บาทต่อเดือน	60 คน	(16.04%)
(5) 30,000 – 40,000 บาทต่อเดือน	64 คน	(17.11%)

(6) สูงกว่า 50,000 บาทต่อเดือน 85 คน (22.73%)

ข้อมูลแสดงให้เห็นว่า บิดามารดาหรือผู้ปกครองของผู้เรียนส่วนใหญ่ (85 คน หรือ 22.73%) มีรายได้สูงกว่า 50,000 บาทต่อเดือน รองลงมาคือกลุ่มที่มีรายได้ 20,000-30,000 บาท (80 คน หรือ 21.39%) 10,000-20,000 บาทต่อเดือน (69 คน หรือ 18.45%) 30,000-40,000 บาทต่อเดือน (64 คน หรือ 17.11%) และ 40,000-50,000 บาทต่อเดือน (60 คน หรือ 16.04%)

5) พื้นฐานความรู้ภาษาจีนก่อนเข้าเรียนที่คณะวิทยาศาสตร์

จากการสำรวจในส่วนกลุ่มผู้เรียนที่มีพื้นฐานความรู้ภาษาจีนมาก่อนเข้าเรียนที่คณะวิทยาศาสตร์ สาขาวิศวกรรมกิจ (จีน) และสาขาจีนศึกษา พบข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนผู้เรียนที่เรียนสาขาภาษาจีนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (สายศิลป์ภาษาจีน สายศิลป์ภาษาอังกฤษ-จีน และสาขา ศิลป์ภาษาจีน-คณิตศาสตร์) หรือระดับอาชีวศึกษา ดังแสดงในตาราง ดังนี้

ตารางที่ 2.15 จำนวนผู้เรียนที่เรียนในสาขาที่เกี่ยวข้องกับภาษาจีนในระดับมัธยมศึกษา หรืออาชีวศึกษา

สาขา	ผู้เรียนทั้งหมด	ผู้เรียนที่เรียนสาขาด้านภาษาจีนในระดับมัธยม หรืออาชีวศึกษา
IBC 50	91	9 (9.89%)
CNS 50	49	12 (24.49%)
รวมปี 50	140	21 (15.00%)
IBC 51	72	15 (20.83%)
CNS 51	42	16 (38.10%)
รวมปี 51	114	31 (27.19%)
IBC 52	73	25 (34.25%)
CNS 52	47	23 (48.94%)
รวมปี 52	120	48 (40.00%)

ข้อมูลในตารางแสดงให้เห็นถึงจำนวนผู้เรียนที่เรียนสาขาภาษาจีนในระดับมัธยมศึกษา หรืออาชีวศึกษา ซึ่งจัดเป็นกลุ่มผู้เรียนที่มีพื้นฐานความรู้ภาษาจีนมาก่อนเข้าเรียนที่คณะฯ เมื่อพิจารณาในภาพรวม พบว่าอัตราส่วนของผู้เรียนที่มีพื้นฐานภาษาจีนมาก่อนมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นทุกปี คือ ปี 50 21 คน (15.00%) ปี 51 31 คน (27.19%) และโดยเฉพาะในปี 52 มีผู้เรียนที่มีพื้นฐานภาษาจีนมากถึง 48 คน (40.00%) หรือคิดเป็น 2 ใน 5 ของผู้เรียนทั้งชั้นปีใน 2 สาขา หากวิเคราะห์แยกตามสาขา พบว่า อัตราส่วนของผู้เรียนที่มีพื้นฐานความรู้ภาษาจีนมาก่อนของสาขาจีนศึกษามีแนวโน้มเพิ่มขึ้นสูงกว่าผู้เรียนสาขาวิศวกรรมกิจ (จีน) คือ ผู้เรียนสาขาวิศวกรรมกิจ (จีน) ปี 50 9 คน (9.89%) ปี 51 15 คน (20.83%) และปี 52 25 คน (34.25%) และผู้เรียนสาขาจีนศึกษา ปี 50 12 คน (24.49%) ปี 51 16 คน (38.10%) และปี 52 23 คน (48.94%)

4.3.2 ความคิดเห็นต่อรูปแบบการจัดการศึกษา

ในส่วนข้อมูลความคิดเห็นของผู้เรียนต่อรูปแบบการจัดการศึกษาของคณะวิทยาศาสตร์ในสาขาวิศวกรรมกิจ (จีน) และสาขาจีนศึกษา งานวิจัยได้รวบรวมข้อมูล โดยแบ่งเป็นด้านต่างๆ ดังนี้

(1) ความเหมาะสมในการจัดให้เรียนรายวิชาพื้นฐานภาษาจีน 1-8 ใน 8 ภาคการเรียน จาก 9 ภาคการเรียนตลอดหลักสูตร มีผู้เรียนส่วนใหญ่ (319 คน หรือ 85.29%) เห็นว่าการจัดการศึกษาดังกล่าวในรายวิชาพื้นฐานภาษาจีน 1-8 มีความเหมาะสม และผู้เรียนส่วนน้อยที่เหลือ (55 คน หรือ 14.71%) เห็นว่าไม่เหมาะสม

(2) ความเพียงพอของเนื้อหาวิชาพื้นฐานภาษาจีน 1-8 ต่อการพัฒนาความสามารถด้านภาษาจีน มีผู้เรียน 1 ใน 3 (133 คน หรือ 35.56%) เท่านั้นที่เห็นว่าเนื้อหาวิชาพื้นฐานภาษาจีน 1-8 ในหลักสูตรเพียงพอต่อการพัฒนาความสามารถทางด้านภาษาจีนของตน โดยผู้เรียนส่วนใหญ่ หรือ 2 ใน 3 (241 คน หรือ 64.44%) เห็นว่าเนื้อหาที่เรียนทั้ง 8 วิชา ไม่เพียงพอต่อการพัฒนาความสามารถด้านภาษาจีน

(3) ความเหมาะสมในการจัดชั่วโมงเรียนรายวิชาพื้นฐานภาษาจีน 1-8 ผู้เรียนให้ความคิดเห็นต่อจำนวนครั้งที่ต้องการให้จัดชั่วโมงเรียนค่อนข้างหลากหลาย โดยสามารถจัดอันดับจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้

- สัปดาห์ละ 3 ครั้ง	183 คน (48.93%)
- สัปดาห์ละ 2 ครั้ง (รูปแบบเดิม)	84 คน (22.46%)
- สัปดาห์ละ 5 ครั้ง (เรียนทุกวัน)	67 คน (17.91%)
- สัปดาห์ละ 4 ครั้ง	40 คน (10.70%)

ข้อมูลแสดงให้เห็นว่า ผู้เรียนส่วนใหญ่ หรือเกือบครึ่งหนึ่ง (183 คน หรือ 48.93%) ต้องการให้จัดชั่วโมงเรียนรายวิชาพื้นฐานภาษาจีนสัปดาห์ละ 3 ครั้ง รองลงมาคือ แบบสัปดาห์ละ 2 ครั้ง (84 คน หรือ 22.46%) ซึ่งเป็นรูปแบบเดิมที่คณะฯ จัดให้เรียนในปัจจุบัน แบบสัปดาห์ละ 5 ครั้ง หรือเรียนทุกวัน (67 คน หรือ 17.91%) และแบบสัปดาห์ละ 4 ครั้ง (40 คน หรือ 10.70%) เมื่อเปรียบเทียบข้อมูลดังกล่าวกับความคิดเห็นในส่วนความเพียงพอของเนื้อหาวิชาภาษาจีนพื้นฐาน จะเห็นได้ว่าผู้เรียนมีความต้องการเรียนภาษาจีนเพิ่มเติมอย่างชัดเจน กล่าวคือ เห็นว่าเนื้อหาที่เรียนไม่เพียงพอต่อการพัฒนาความสามารถทางภาษาจีนของตน และต้องการให้คณะฯ เพิ่มชั่วโมงเรียนรายวิชาภาษาจีนพื้นฐานจากเดิมสัปดาห์ละ 2 ครั้งครั้งละ 2 ชั่วโมง รวมเป็น 4 ชั่วโมง/สัปดาห์ เป็นสัปดาห์ละ 3 ครั้ง ครั้งละ 2 ชั่วโมง รวมเป็น 6 ชั่วโมง/สัปดาห์ หรือมากกว่า

(4) ช่วงเวลา ระยะเวลา และจำนวนครั้งที่เหมาะสมของการจัดการศึกษา ณ มหาวิทยาลัยในประเทศไทยจีน ปัจจุบันคณะฯ ได้จัดการศึกษาที่มหาวิทยาลัยในประเทศไทยจีน โดยกำหนดให้ผู้เรียนเดินทางไปศึกษา ณ มหาวิทยาลัยจีน 3 แห่ง ในภาคการเรียนฤดูร้อนของทุกปี ซึ่งแบ่งเป็น 3 ครั้ง คือ ปี 1 ไป 80 วัน ปี 2 ไป 80 วัน และ ปี 3 ไป 140 วัน รวม 300 วัน ระยะเวลาตลอดหลักสูตรรวม 9

ภาคการเรียน หรือ 3 ปี ครั้ง จากการสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นช่วงเวลา ระยะเวลา และจำนวนครั้งที่เหมาะสมในการศึกษา ณ มหาวิทยาลัยในประเทศจีน พบว่าผู้เรียนมีความคิดเห็นที่หลากหลายดังแสดงในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 2.16 ความคิดเห็นของผู้เรียนต่อช่วงเวลา ระยะเวลา และจำนวนครั้งที่เหมาะสมของการจัดการศึกษา ณ มหาวิทยาลัยในประเทศจีน

ช่วงเวลา	ระยะเวลา และจำนวนครั้ง	ผู้เรียน	
ภาคเรียนฤดูร้อน	3 ภาคการเรียน ไป 3 ครั้ง	192 (51.34%)	
ภาคการเรียนปกติ	3 ภาคการเรียน ไป 3 ครั้ง	65 (17.38%)	182 (48.66%)
	2 ภาคการเรียน ไป 2 ครั้ง	40 (10.70%)	
	2 ภาคการเรียน ไปครั้งเดียว 1 ปี	19 (5.08%)	
	4 ภาคการเรียน ไป 2 ครั้ง ครั้งละ 1 ปี	37 (9.89%)	
	4 ภาคการเรียน ไปครั้งเดียว 2 ปี	21 (5.61%)	

จากข้อมูลแสดงให้เห็นว่า ความคิดเห็นของผู้เรียนต่อช่วงเวลาการจัดการศึกษา ณ มหาวิทยาลัยในประเทศจีนแยกออกเป็น 2 กลุ่มอย่างชัดเจน แม้ว่าผู้เรียนส่วนใหญ่ หรือ ครั้งหนึ่ง (192 คน หรือ 51.3%) เห็นว่าช่วงเวลาที่เหมาะสมของการศึกษา ณ มหาวิทยาลัยในประเทศจีนควรเป็นภาคเรียนฤดูร้อน หรือ ภาคการเรียนที่ 3 ของทุกปี ซึ่งเป็นรูปแบบเดิมที่คณะฯ จัดการศึกษา ณ มหาวิทยาลัยจีน อย่างไรก็ตาม ผู้เรียนอีกเกือบครึ่งหนึ่ง (182 คน หรือ 48.66%) เห็นว่าการจัดการศึกษา ณ มหาวิทยาลัยจีนไม่ควรจัดในภาคเรียนฤดูร้อน แต่ควรจัดในภาคเรียนปกติ คือ ภาคการเรียนที่ 1 และ/หรือ ภาคการเรียนที่ 2 เหมือนมหาวิทยาลัยส่วนใหญ่ในประเทศไทย โดยมีระยะเวลาการเรียนตลอดหลักสูตร 8 ภาคการเรียน หรือ 4 ปี และอาจปรับช่วงเวลาปิด-เปิดภาคการเรียนให้สอดคล้องกับมหาวิทยาลัยในประเทศจีน

หากแยกวิเคราะห์เฉพาะจำนวนผู้เรียนที่ต้องการให้จัดการศึกษา ณ มหาวิทยาลัยจีน ในภาคเรียนปกติ โดยไม่นับรวมผู้เรียนที่ต้องการให้จัดการศึกษาในภาคเรียนฤดูร้อน พบว่าผู้เรียนมีความคิดเห็นที่หลากหลายต่อระยะเวลาและจำนวนครั้งที่ไป โดยสามารถจัดอันดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้

- 3 ภาคการเรียน ไป 3 ครั้ง 65 คน (17.38%)
- 2 ภาคการเรียน ไป 2 ครั้ง 40 คน (10.70%)
- 4 ภาคการเรียน ไป 2 ครั้ง ครั้งละ 1 ปี 37 คน (9.89%)
- 2 ภาคการเรียน ไปครั้งเดียว 1 ปี 19 คน (5.08%)
- 4 ภาคการเรียน ไปครั้งเดียว 2 ปี 21 คน (5.61%)

จะเห็นได้ว่าผู้เรียนที่ต้องการเรียน ณ มหาวิทยาลัยในประเทศจีนในภาคเรียนปกติมีทั้งหมด 182 คน (48.66%) พบผู้เรียนกลุ่มใหญ่ที่สุด หรือเกือบ 1 ใน 5 (65 คน หรือ 17.38%)

ต้องการให้จัดการศึกษาในประเทศจีนแบบ 3 ภาคการเรียน ไป 3 ครั้ง รองลงมาคือ แบบ 2 ภาคการเรียน ไป 2 ครั้ง (40 คน หรือ 10.70%) แบบ 4 ภาคการเรียน ไป 2 ครั้ง ครั้งละ 1 ปี (37 คน หรือ 9.89%) แบบ 2 ภาคการเรียน ไปครั้งเดียว 1 ปี (19 คน หรือ 5.08%) และแบบ 8 ภาคการเรียน ไปครั้งเดียว 2 ปี (21 คน หรือ 5.61%) เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลดังกล่าว อาจพอที่จะสรุปได้ว่า แม้ผู้เรียนครึ่งหนึ่งพอใจต่อรูปแบบเดิมของการจัดการศึกษา ณ มหาวิทยาลัยในประเทศจีนในภาคการเรียนฤดูร้อน แต่ผู้เรียนอีกเกือบครึ่งหนึ่งต้องการให้จัดการศึกษา ณ มหาวิทยาลัยจีนในภาคการเรียนปกติ โดยเพิ่มระยะเวลาการเรียนให้ยาวนานขึ้น

4.3.3 ความคิดเห็นต่อผู้สอน

1) ความพึงพอใจต่อรูปแบบการจัดผู้สอนที่คณะวิทยาศาสตร์ศึกษา

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจต่อรูปแบบการจัดผู้สอนในรายวิชาพื้นฐานภาษาจีน 1-8 ที่คณะวิทยาศาสตร์ศึกษาโดยแยกตามชั้นปี ดังแสดงในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 2.17 ความพึงพอใจของผู้เรียนต่อรูปแบบการจัดผู้สอนรายวิชาภาษาจีน 1-8 ที่คณะวิทยาศาสตร์ศึกษา

ชั้นปี	ผู้สอนชาวไทย สอนทั้งวิชา	ผู้สอนชาวจีน สอนทั้งวิชา	ผู้สอนชาวไทย สอนร่วมกับผู้สอนชาวจีน ในแต่ละรายวิชา
ชั้นปีที่ 1 (N=120)	41 (34.17%)	21 (17.50%)	58 (48.33%)
ชั้นปีที่ 2 (N=114)	29 (25.44%)	36 (31.58%)	49 (42.98%)
ชั้นปีที่ 3 (N=140)	30 (21.43%)	59 (42.14%)	51 (36.43%)
ภาพรวม (N=374)	100 (26.74%)	116 (31.02%)	158 (42.25%)

จากการวิเคราะห์ข้อมูลในตารางเกี่ยวกับความพึงพอใจต่อรูปแบบการจัดผู้สอนในรายวิชาภาษาจีนพื้นฐาน 1-8 ได้พบข้อสังเกตดังนี้

(1) ในภาพรวม ผู้เรียนส่วนใหญ่ (158 คน หรือ 42.25%) ต้องการให้จัดการเรียนการสอนแบบผู้สอนชาวไทยสอนร่วมกับผู้สอนชาวจีนในแต่ละรายวิชามากที่สุด รองลงมาผู้เรียนประมาณ 1 ใน 3 (116 คน หรือ 31.02%) ต้องการให้ผู้สอนชาวจีนสอนทั้งวิชา และผู้เรียนแค่ 1 ใน 4 (100 คน หรือ 26.74%) ต้องการเรียนกับผู้สอนชาวไทยทั้งวิชา

(2) เมื่อพิจารณาในรายละเอียดโดยแยกตามชั้นปี พบว่า แม้ผู้เรียนชั้นปีที่ 1 ส่วนใหญ่ หรือเกือบครึ่งหนึ่ง (58 คน หรือ 48.33%) พึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนแบบผู้สอนชาวไทยสอนร่วมกับผู้สอนชาวจีนมากที่สุด แต่ข้อมูลที่น่าสนใจ คือ ผู้เรียนชั้นปีที่ 1 เป็นผู้เรียนกลุ่มเดียวใน

ผู้เรียนทั้งสามชั้นปีที่ต้องการให้ผู้สอนชาวไทย สอนทั้งวิชา (41 คน หรือ 34.17%) มากกว่าผู้สอนชาวจีนสอนทั้งวิชา (21 คน หรือ 17.50%)

(3) ในกลุ่มผู้เรียนชั้นปีที่ 2 พบว่าผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อรูปแบบการจัดผู้สอนไปในทิศทางเดียวกันกับภาพรวม กล่าวคือ ต้องการให้จัดการเรียนการสอนแบบให้ผู้สอนชาวไทยสอนร่วมกับผู้สอนชาวจีนมากที่สุด (49 คน หรือ 42.98%) รองลงมาคือแบบผู้สอนชาวจีนสอนทั้งวิชา (36 คน หรือ 31.58%) และต้องการให้ผู้สอนชาวไทยสอนทั้งวิชาน้อยที่สุด (29 คน หรือ 25.44%)

(4) ในกลุ่มผู้เรียนชั้นปีที่ 3 ผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อรูปแบบการจัดผู้สอนแตกต่างจากกลุ่มผู้เรียนชั้นปีที่ 2 และภาพรวมเล็กน้อย โดยผู้เรียนต้องการเรียนแบบผู้สอนชาวจีนสอนทั้งวิชามากที่สุด (59 คน หรือ 42.14%) รองลงมาคือแบบผู้สอนชาวไทยสอนร่วมกับผู้สอนชาวจีน (51 คน หรือ 36.43%) และต้องการให้ผู้สอนชาวไทยสอนทั้งวิชาน้อยที่สุด (30 คน หรือ 21.43%)

(5) เมื่อพิจารณาความพึงพอใจของผู้เรียนทั้งสามชั้นปีโดยแยกตามรูปแบบการจัดผู้สอน พบประเด็นที่น่าสนใจ คือ

(5.1) ด้านรูปแบบการจัดการเรียนการสอน ซึ่งปัจจุบันคณะฯ ไม่ได้กำหนดรูปแบบการจัดผู้สอนชาวไทยหรือชาวต่างชาติให้กับผู้เรียนชั้นปีต่าง ๆ อย่างชัดเจน จากข้อมูลในส่วนรูปแบบการจัดการสอนโดยให้ผู้สอนชาวไทยสอนทั้งวิชา พบว่าผู้เรียนในระดับที่สูงขึ้นต้องการเรียนกับผู้สอนชาวไทยน้อยลง โดยนักศึกษาชั้นปีที่ 1 พึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนแบบให้ผู้สอนชาวไทยสอนทั้งวิชามากที่สุด (41 คน หรือ 34.17%) รองลงมาคือนักศึกษาชั้นปีที่ 2 (29 คน หรือ 25.44%) และพบนักศึกษาชั้นปีที่ 3 แค่ 1 ใน 5 (30 คน หรือ 21.43%) ที่ต้องการเรียนแบบให้ผู้สอนชาวไทยสอนทั้งวิชา

(5.2) ด้านรูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบให้ผู้สอนชาวไทยสอนร่วมกับผู้สอนชาวจีน ข้อมูลชี้ให้เห็นว่าผู้เรียนมีความเห็นไปในทางเดียวกันกับรูปแบบผู้สอนชาวไทยสอนทั้งวิชา กล่าวคือ ผู้เรียนในระดับที่สูงขึ้นพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนแบบให้ผู้สอนชาวไทยร่วมกับผู้สอนชาวจีนน้อยลง โดยผู้เรียนชั้นปีที่ 1 ต้องการเรียนในรูปแบบดังกล่าวมากที่สุด (58 คน หรือ 48.33%) รองลงมาคือผู้เรียนชั้นปีที่ 2 (49 คน หรือ 42.98%) และผู้เรียนชั้นปีที่ 3 (51 คน หรือ 36.43%) แต่เมื่อเปรียบเทียบจำนวนผู้เรียนทุกชั้นปีซึ่งพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนแบบผู้สอนชาวไทยสอนทั้งวิชา พบว่ามีจำนวนผู้เรียนที่ต้องการเรียนแบบผู้สอนชาวไทยสอนร่วมกับผู้สอนชาวจีนมีมากกว่าผู้เรียนที่ต้องการเรียนแบบผู้สอนชาวไทยสอนทั้งวิชาอย่างเห็นได้ชัด

(5.3) ด้านรูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบให้ผู้สอนชาวจีนสอนทั้งวิชา พบว่าผู้เรียนในระดับที่สูงขึ้นต้องการเรียนกับผู้สอนชาวจีนมากขึ้น คือ นักศึกษาชั้นปีที่ 1 มีความต้องการเรียนกับผู้สอนชาวจีนน้อยที่สุด (21 คน หรือ 17.50%) รองลงมาคือ ผู้เรียนชั้นปีที่ 2 (36 คน หรือ 31.58%) และผู้เรียนชั้นปีที่ 3 ต้องการเรียนแบบผู้สอนชาวจีนสอนทั้งวิชามากที่สุด (59 คน หรือ 42.14%)

2) ความพึงพอใจโดยรวมต่อตัวผู้สอนภาษาจีน

ผลการสำรวจความพึงพอใจของผู้เรียนโดยรวมต่อตัวผู้สอนภาษาจีน สรุปได้ในตารางดังนี้

ตารางที่ 2.18 ความพึงพอใจโดยรวมต่อตัวผู้สอนภาษาจีน

กลุ่มผู้สอน	ระดับความพึงพอใจ (N=374)		
	ไม่พอใจ	น้อยถึงน้อยที่สุด	มากถึงมากที่สุด
ผู้สอนชาวไทย	11 (2.94%)	159 (42.51%)	204 (54.55%)
ผู้สอนชาวจีนที่คณะฯ	21 (5.61%)	184 (49.20%)	169 (45.19%)
ผู้สอนชาวจีนที่มหาวิทยาลัยจีน	6 (1.60%)	132 (35.29%)	236 (63.10%)

ข้อมูลในตารางแสดงให้เห็นถึงความพึงพอใจของผู้เรียนต่อตัวผู้สอนในระดับมากถึงมากที่สุด ซึ่งแตกต่างกันอย่างชัดเจน โดยพบว่า ผู้เรียนจำนวนเกินครึ่ง หรือ 2 ใน 3 (236 คน หรือ 63.10%) พึงพอใจต่อการสอนของผู้สอนชาวจีนที่มหาวิทยาลัยจีนมากที่สุด รองลงมาคือผู้สอนชาวไทย (204 คน หรือ 54.55%) และพึงพอใจต่อการสอนของผู้สอนชาวจีนของคณะฯ น้อยที่สุด (169 คน หรือ 45.19%)

4.3.4 แรงจูงใจในการเลือกสาขาที่ศึกษา

การสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับแรงจูงใจในการเลือกเรียนในสาขาที่ตนเองศึกษามีเนื้อหาครอบคลุม 8 รายการ ดังแสดงในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 2.19 แรงจูงใจในการเลือกสาขาที่ศึกษา

แรงจูงใจ		ไม่เคย	น้อยถึงน้อยที่สุด	มากถึงมากที่สุด
ผู้เรียนสาขา IBC	สนใจความรู้ด้านวิศวกรรมกิจจีน	1 (0.42%)	89 (37.71%)	146 (61.86%)
ผู้เรียนสาขา CNS	สนใจความรู้ด้านจีนศึกษา	3 (2.17%)	56 (40.58%)	79 (57.25%)
ชอบภาษาจีน		14 (3.74%)	120 (32.09%)	240 (64.17%)
ชอบภาษาอังกฤษ		27 (7.22%)	116 (31.02%)	231 (61.76%)
มีประโยชน์ต่อการหางานในอนาคต		-	13 (3.48%)	361 (96.52%)
ที่บ้านประกอบอาชีพที่ต้องใช้ภาษาจีน		133 (35.56%)	195 (52.14%)	46 (12.30%)
ที่บ้านต้องการให้เรียนภาษาจีน		53 (14.17%)	165 (44.12%)	156 (41.71%)
เลือกตามเพื่อน		215 (57.49%)	138 (36.90%)	21 (5.61%)

จากตารางด้านบนสามารถเรียงลำดับแรงจูงใจที่มีผลต่อการเลือกเรียนในสาขาที่ศึกษาจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้

(1) มีประโยชน์ต่อการหางานในอนาคต	361 คน	(96.52%)
(2) ชอบภาษาจีน	240 คน	(64.17%)
(3) สนใจความรู้ด้านวิศวกรรมกิจจีน เฉพาะผู้เรียนสาขาวิศวกรรมกิจ (จีน)	146 คน	(61.86%)
(4) ชอบภาษาอังกฤษ	231 คน	(61.76%)
(5) สนใจความรู้ด้านจีนศึกษา เฉพาะผู้เรียนสาขาจีนศึกษา	79 คน	(57.25%)
(6) ทางบ้านต้องการให้เรียนภาษาจีน	156 คน	(41.71%)
(7) ทางบ้านประกอบอาชีพที่ต้องใช้ภาษาจีน	46 คน	(12.30%)
(8) เลือกตามเพื่อน	21 คน	(5.61%)

จากข้อมูลสามารถสรุปผลได้ว่า ความสนใจในสาขาที่ตนเองเรียนไม่ใช่แรงจูงใจสูงสุดในการเลือกเรียน ผู้เรียนส่วนใหญ่ หรือประมาณ 3 ใน 5 ทั้งในสาขาวิศวกรรมกิจจีน (146 คน หรือ 61.86%) และสาขาจีนศึกษา (79 คน หรือ 57.25%) สนใจความรู้ในสาขาที่ตนเองศึกษาในระดับมากถึงมากที่สุด แต่ในขณะเดียวกัน ผู้เรียนที่เหลือประมาณ 2 ใน 5 ทั้งในสาขาวิศวกรรมกิจจีน (89 คน หรือ 37.71%) และสาขาจีนศึกษา (56 คน หรือ 40.58%) สนใจความรู้สาขาที่ตนเองศึกษาอยู่ในระดับน้อยถึงน้อยที่สุด แสดงให้เห็นว่ามีผู้เรียนกลุ่มหนึ่งในทั้งสองสาขาไม่ได้เลือกเรียนในสาขาที่ตรงตามความสนใจของตนเอง แต่อาจมีแรงจูงใจในการเลือกเรียนด้านอื่นแทน

แรงจูงใจที่มีผลต่อการเลือกเรียนในสาขามากที่สุดคือประโยชน์ต่อการหางานในอนาคต ซึ่งผู้เรียนส่วนใหญ่ (361 คน หรือ 96.52%) เห็นว่าเป็นแรงจูงใจในการเลือกเรียนในระดับมากถึงมากที่สุด รองลงมาคือความชอบในการเรียนภาษาจีนและภาษาอังกฤษ พบว่าผู้เรียน 2 ใน 3 ชอบเรียนภาษาจีน (240 คน หรือ 64.17%) และภาษาอังกฤษ (231 คน หรือ 61.76%) ในระดับมากถึงมากที่สุด แต่ในขณะเดียวกันอีกด้านหนึ่งกลับพบว่า ผู้เรียนที่เหลือชอบเรียนภาษาจีน (120 คน หรือ 32.09%) และภาษาอังกฤษ (116 คน หรือ 31.02%) ในระดับน้อยถึงน้อยที่สุด และมีผู้เรียนบางส่วนที่ไม่ชอบเรียนภาษาจีน (14 คน หรือ 3.74%) และภาษาอังกฤษ (27 คน หรือ 7.22%) เลย

นอกจากนี้ยังพบว่า แรงจูงใจจากทางบ้านของผู้เรียนที่ต้องการเรียนภาษาจีนก็มีผลต่อการเลือกเรียนในสาขาไม่น้อย มีผู้เรียน 2 ใน 5 (156 คน หรือ 41.71%) ที่ได้รับแรงจูงใจด้านนี้ในระดับมากถึงมากที่สุด ส่วนผู้เรียนที่เหลือเห็นว่าแรงจูงใจในด้านนี้ไม่มีผลต่อการเลือกเรียนในสาขาของตนมากนัก โดยผู้เรียนส่วนใหญ่ (165 คน หรือ 44.12%) ได้รับแรงจูงใจในระดับน้อยถึงน้อยที่สุด และผู้เรียนบางส่วน (53 คน หรือ 14.17%) ไม่ได้รับแรงจูงใจด้านนี้เลย

สำหรับแรงจูงใจที่เหลืออีก 2 รายการ พบว่ามีผลต่อการเลือกเรียนในสาขาน้อยมาก ได้แก่ ทางบ้านประกอบอาชีพที่ต้องใช้ภาษาจีน และ เลือกตามเพื่อน ในส่วนแรงจูงใจที่ทางบ้านของผู้เรียนประกอบอาชีพที่ต้องใช้ภาษาจีน พบผู้เรียนแค่ประมาณ 1 ใน 10 (46 คน หรือ 12.30%) ได้รับ

แรงจูงใจด้านนี้ ผู้เรียนอีกครึ่งหนึ่ง (195 คน หรือ 52.14%) ได้รับความจูงใจด้านนี้ในระดับน้อยถึงน้อยที่สุด และผู้เรียน 1 ใน 3 (133 คน หรือ 35.56%) ไม่ได้ได้รับความจูงใจด้านนี้เลย ในส่วนแรงจูงใจจากการเลือกเรียนในสาขาตามเพื่อน พบว่าปัจจัยดังกล่าวแทบไม่มีผลต่อการเลือกเรียนภาษาจีนของผู้เรียนเลย มีผู้เรียนจำนวนน้อยมาก (21 คน หรือ 5.61%) ที่เลือกเรียนตามเพื่อน ผู้เรียนส่วนใหญ่ (215 คน หรือ 57.49%) เห็นว่าตนเองไม่ได้เลือกเรียนตามเพื่อนเลย ผู้เรียน 1 ใน 3 (138 คน หรือ 36.90%) เลือกเรียนตามเพื่อนในระดับน้อยถึงน้อยที่สุด

4.3.5 พฤติกรรมการเรียนและการศึกษาค้นคว้าความรู้เพิ่มเติมด้วยตนเอง

1) พฤติกรรมการเรียนภาษาจีนของผู้เรียน

ผลการสำรวจข้อมูลด้านพฤติกรรมการเรียนของผู้เรียนด้านต่างๆ พบข้อมูลที่น่าสนใจดังแสดงในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 2.20 พฤติกรรมการเรียนภาษาจีนของผู้เรียนด้านต่างๆ

พฤติกรรมการเรียนด้านต่างๆของผู้เรียน	ไม่เลย	น้อยถึงน้อยที่สุด	มากถึงมากที่สุด
เตรียมบทเรียนก่อนเข้าชั้นเรียน	36 (9.63%)	295 (78.88%)	43 (11.50%)
ทบทวนบทเรียนหลังจากเรียนเสร็จ	27 (7.22%)	299 (79.95%)	48 (12.83%)
เข้าเรียนสม่ำเสมอ	-	50 (13.37%)	324 (86.63%)
ตั้งใจเรียนในชั้นเรียน	-	121 (32.35%)	253 (67.65%)
กระตือรือร้นในการตอบคำถาม	7 (1.87%)	264 (70.59%)	103 (27.54%)
ปรึกษา หรือซักถามผู้สอนเกี่ยวกับบทเรียน	7 (1.87%)	243 (64.97%)	124 (33.16%)
ปรึกษา หรือซักถามเพื่อนเกี่ยวกับบทเรียน	4 (1.07%)	130 (34.76%)	240 (64.17%)
ส่งงาน/การบ้านตามเวลาที่กำหนด	-	82 (21.93%)	292 (78.07%)
ลอกงาน/การบ้าน	158 (42.25%)	121 (32.35%)	95 (25.40%)
ทุจริตในการสอบ	242 (64.71%)	86 (22.99%)	46 (12.30%)

จากตารางสามารถวิเคราะห์ข้อมูลได้ว่า

(1) ด้านการเตรียมและทบทวนบทเรียนก่อนและหลังเข้าชั้นเรียน พบผู้เรียนที่เตรียมบทเรียนก่อนเข้าชั้นเรียนในระดับมากถึงมากที่สุดแค่ประมาณ 1 ใน 10 (43 คน หรือ 11.50%) ผู้เรียนส่วนใหญ่ หรือ เกือบ 8 ใน 10 (295 คน หรือ 78.88%) เตรียมบทเรียนก่อนเข้าชั้นเรียนในระดับน้อยถึงน้อยที่สุด และผู้เรียนเกือบ 1 ใน 10 (36 คน หรือ 9.63%) ไม่ได้เตรียมบทเรียนก่อนเข้าชั้นเรียนเลย ในลักษณะเดียวกัน หลังเรียนเสร็จในแต่ละครั้งมีเพียงผู้เรียนเพียงประมาณ 1 ใน 10 (48 คน หรือ 12.83%) ที่ทบทวนบทเรียนในระดับที่มากถึงมากที่สุด ผู้เรียนส่วนใหญ่ หรือ 8 ใน 10

(299 คน หรือ 79.95%) ทบทวนบทเรียนในระดับน้อยถึงน้อยที่สุด และผู้เรียนเกือบ 1 ใน 10 (27 คน หรือ 7.22%) ไม่ได้ทบทวนบทเรียนเลย

(2) ด้านการเข้าเรียนและความตั้งใจเรียน การเข้าเรียนในแต่ละครั้ง ผู้เรียนส่วนใหญ่ (324 คน หรือ 86.63%) เห็นว่าตนเองเข้าเรียนอย่างสม่ำเสมอในระดับมากถึงมากที่สุด และผู้เรียนส่วนที่เหลือ (50 คน หรือ 13.37%) เข้าเรียนในระดับน้อยถึงน้อยที่สุด ขณะที่ด้านความตั้งใจเรียนในชั้นเรียนพบว่าผู้เรียนส่วนใหญ่ หรือ 2 ใน 3 (253 คน หรือ 67.65%) เห็นว่าตนเองตั้งใจเรียนในระดับมากถึงมากที่สุด และผู้เรียน 1 ใน 3 (121 คน หรือ 32.35%) ตั้งใจเรียนในระดับน้อยถึงน้อยที่สุด อย่างไรก็ตาม จากความเห็นของผู้เรียน ไม่ปรากฏผู้เรียนที่ให้ข้อมูลว่าตนเองไม่เข้าเรียนและไม่ตั้งใจเรียนในชั้นเรียนเลย

(3) ด้านความพยายามมีส่วนร่วมในการถามตอบคำถามในชั้นเรียน ในทางตรงกันข้าม แม้ว่าผู้เรียนจะเห็นว่าตนเองเข้าเรียนสม่ำเสมอและตั้งใจเรียนในชั้นเรียน แต่ด้านพฤติกรรมการถามตอบเกี่ยวกับเนื้อหาในบทเรียน พบว่าผู้เรียนส่วนใหญ่ (264 คน หรือ 70.59%) กลับให้ข้อมูลว่าตนเองมีความกระตือรือร้นในการตอบคำถามในระดับน้อยถึงน้อยที่สุด โดยมีผู้เรียนไม่ถึง 1 ใน 3 (103 คน หรือ 27.54%) ที่เห็นว่าตนเองกระตือรือร้นในการตอบคำถามของผู้สอนมากถึงมากที่สุด นอกจากนี้ยังพบว่า เมื่อผู้เรียนไม่เข้าใจเนื้อหาในบทเรียน ผู้เรียนส่วนใหญ่เลือกที่จะปรึกษาหรือซักถามเพื่อนมากกว่าผู้สอน โดยพบผู้เรียนส่วนใหญ่ (240 คน หรือ 64.17%) เลือกที่จะปรึกษาหรือซักถามเพื่อนในระดับมากถึงมากที่สุด แต่พบผู้เรียน 1 ใน 3 (124 คน หรือ 33.16%) ที่ปรึกษาหรือซักถามผู้สอนในระดับมากถึงมากที่สุด

(4) ด้านความรับผิดชอบต่องาน/การบ้านที่ได้รับมอบหมาย และความซื่อสัตย์ต่อตนเองในการเรียน ผู้เรียนส่วนใหญ่ (292 คน หรือ 78.07%) ส่งงานหรือการบ้านที่ได้รับมอบหมายตามเวลาที่กำหนดในระดับมากถึงมากที่สุด แต่อีกด้านหนึ่งกลับพบว่า แม้ผู้เรียนจะพยายามส่งงานหรือการบ้านทุกครั้ง แต่ผู้เรียนประมาณ 1 ใน 3 (121 คน หรือ 32.35%) ยอมรับว่าตนเองลอกงานหรือการบ้านในระดับน้อยถึงน้อยที่สุด และผู้เรียนประมาณ 1 ใน 4 (95 คน หรือ 25.40%) ตอบว่าตนเองลอกงาน/การบ้านในระดับมากถึงมากที่สุด อย่างไรก็ตาม ผู้เรียนส่วนใหญ่ (158 คน หรือ 42.25%) ให้ข้อมูลว่าตนเองไม่ได้ลอกงาน/การบ้านเลย สำหรับด้านการสอบ พบข้อมูลที่สอดคล้องกัน กล่าวคือ แม้ผู้เรียนส่วนใหญ่ (242 คน หรือ 64.71%) ไม่ได้ทุจริตในการสอบเลย แต่มีผู้เรียนที่เหลือยอมรับว่าทุจริตในการสอบในระดับมากน้อยต่างกัน คือ ผู้เรียน 1 ใน 5 (86 คน หรือ 22.99%) ทุจริตในการสอบในระดับน้อยถึงน้อยที่สุด และผู้เรียน 1 ใน 10 (46 คน หรือ 12.30%) ยอมรับว่าทุจริตในการสอบในระดับมากถึงมากที่สุด

2) พฤติกรรมการศึกษาค้นคว้าความรู้เพิ่มเติมด้วยตนเอง

จากการสำรวจข้อมูลด้านพฤติกรรมการศึกษา ค้นคว้าความรู้เพิ่มเติมด้วยตัวเองของผู้เรียน พบข้อมูลดังแสดงในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 2.21 พฤติกรรมการศึกษา ค้นคว้าภาษาจีนเพิ่มเติมด้วยตัวเองของผู้เรียน

พฤติกรรมการศึกษา ค้นคว้าภาษาจีนเพิ่มเติม	ไม่เลย		น้อยถึงน้อยที่สุด		มากถึงมากที่สุด	
	ไทย	จีน	ไทย	จีน	ไทย	จีน
ศึกษาค้นคว้าภาษาจีนเพิ่มเติมด้วยตัวเอง	53 (14.17%)	-	237 (63.73%)	84 (22.46%)	-	-
ใช้บริการห้องสมุดของมหาวิทยาลัย	49 (13.10%)	-	285 (76.20%)	40 (10.70%)	-	-
ใช้บริการห้องสมุดของสถาบันขงจื้อ	173 (46.26%)	-	190 (50.80%)	11 (2.94%)	-	-

ข้อมูลในตารางที่ แสดงให้เห็นว่า มีผู้เรียนไม่ถึง 1 ใน 4 (84 คน หรือ 22.46%) ศึกษาค้นคว้าความรู้ภาษาจีนเพิ่มเติมด้วยตัวเองในระดับมากถึงมากที่สุด ผู้เรียนส่วนใหญ่ (237 คน หรือ 63.73%) ศึกษาค้นคว้าภาษาจีนเพิ่มเติมในระดับน้อยถึงน้อยที่สุด และมีผู้เรียนจำนวนหนึ่ง (53 คน หรือ 14.17%) ไม่ได้ศึกษาค้นคว้าภาษาจีนเพิ่มเติมเลย นอกจากนี้ ด้านการใช้บริการห้องสมุดพบว่า ผู้เรียนใช้เข้าใช้ห้องสมุดทั้งของมหาวิทยาลัยและของสถาบันขงจื้อน้อยมาก ในส่วนห้องสมุดของมหาวิทยาลัย มีผู้เรียนแค่ 1 ใน 10 (40 คน หรือ 10.70%) เท่านั้นที่ใช้บริการในระดับมากถึงมากที่สุด ผู้เรียนส่วนใหญ่ (285 คน หรือ 76.20%) ใช้บริการในระดับน้อยถึงน้อยที่สุด และผู้เรียนส่วนที่เหลือ (49 คน หรือ 13.10%) ไม่ใช้บริการเลย ยิ่งไปกว่านั้น สำหรับห้องสมุดของสถาบันขงจื้อพบว่าผู้เรียนเกือบครึ่งหนึ่ง (173 คน หรือ 46.26%) ตอบว่าตนเองไม่ได้เข้าใช้บริการเลย และผู้เรียนอีกครึ่งหนึ่ง (190 คน หรือ 50.80%) ใช้บริการในระดับน้อยถึงน้อยที่สุด ดังนั้นผู้เรียนที่ใช้บริการห้องสมุดสถาบันขงจื้อในระดับที่มากถึงมากที่สุดจึงแทบไม่มีเลย (11 คน หรือ 2.94%)

4.3.6 โอกาสในการทำกิจกรรมส่งเสริมการใช้ภาษาจีน

ข้อมูลเกี่ยวกับโอกาสในการทำกิจกรรมส่งเสริมการใช้ภาษาจีนด้านต่างๆ ของผู้เรียนขณะเรียนที่คณะฯ และมหาวิทยาลัยจีน นำเสนอผลการวิเคราะห์ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 2.22 โอกาสในการทำกิจกรรมส่งเสริมการใช้ภาษาจีนของผู้เรียนขณะเรียนที่คณะฯ และที่มหาวิทยาลัยจีน

กิจกรรมการใช้ภาษาจีน	ไม่เลย		น้อยถึงน้อยที่สุด		มากถึงมากที่สุด	
	ไทย	จีน	ไทย	จีน	ไทย	จีน
สนทนาภาษาจีนในชีวิตประจำวัน	94 (25.13%)	-	256 (68.45%)	90 (24.06%)	24 (6.42%)	284 (75.94%)

ดูรายการโทรทัศน์ภาษาจีน	58 (15.51%)	-	283 (75.67%)	170 (45.45%)	33 (8.82%)	204 (54.55%)
คู่มือวีดีโอหรือวีซีดีภาพยนตร์ ละคร การ์ตูน ฯลฯ ภาษาจีน	94 (25.13%)	-	266 (71.12%)	108 (28.88%)	14 (3.74%)	266 (71.12%)
อ่านภาษาจีนจากอินเทอร์เน็ตหรือสื่อสิ่งพิมพ์	69 (18.45%)	31 (8.29%)	278 (74.33%)	260 (69.52%)	27 (7.22%)	83 (22.19%)
เขียนสื่อสารผ่านห้องสนทนาในอินเทอร์เน็ตหรือส่งอีเมลภาษาจีน	98 (26.20%)	70 (18.72%)	151 (40.37%)	154 (41.18%)	126 (33.69%)	150 (40.11%)

ในภาพรวม ขณะเรียนที่คณะฯ และที่มหาวิทยาลัยจีน กิจกรรมส่งเสริมการใช้ภาษาจีนที่ผู้เรียนทำมากที่สุดถึงมากที่สุด เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้

กิจกรรมส่งเสริมการใช้ภาษาจีนที่ผู้เรียนทำในระดับมากที่สุดถึงมากที่สุดขณะเรียนที่คณะฯ

- (1) เขียนสื่อสารผ่านห้องสนทนาในอินเทอร์เน็ตหรือส่งอีเมล 126 คน (33.69%)
- (2) ดูรายการโทรทัศน์ภาษาจีน 33 คน (8.82%)
- (3) อ่านภาษาจีนจากอินเทอร์เน็ตหรือสื่อสิ่งพิมพ์ 27 คน (7.22%)
- (4) สนทนาภาษาจีนในชีวิตประจำวันนอกชั้นเรียน 24 คน (6.42%)
- (5) คู่มือวีดีโอหรือวีซีดีภาพยนตร์ ละคร การ์ตูน ฯลฯ 14 คน (3.74%)

กิจกรรมส่งเสริมการใช้ภาษาจีนที่ผู้เรียนทำในระดับมากที่สุดถึงมากที่สุดขณะเรียนที่มหาวิทยาลัยจีน

- (1) สนทนาภาษาจีนในชีวิตประจำวันนอกชั้นเรียน 284 คน (75.94%)
- (2) คู่มือวีดีโอหรือวีซีดีภาพยนตร์ ละคร การ์ตูน ฯลฯ 266 คน (71.12%)
- (3) ดูรายการโทรทัศน์ภาษาจีน 204 คน (54.55%)
- (4) เขียนสื่อสารผ่านห้องสนทนาในอินเทอร์เน็ตหรือส่งอีเมล 150 คน (40.11%)
- (5) อ่านภาษาจีนจากอินเทอร์เน็ตหรือสื่อสิ่งพิมพ์ 83 คน (22.19%)

เมื่อเปรียบเทียบการทำกิจกรรมส่งเสริมการใช้ภาษาจีนของผู้เรียนระหว่างเรียนที่คณะฯ ในประเทศไทย และที่มหาวิทยาลัยจีน พบข้อสังเกตที่น่าสนใจดังนี้

(1) ขณะเรียนที่คณะฯ กิจกรรมส่งเสริมการใช้ภาษาจีนที่ผู้เรียนทำมากที่สุด คือ เขียนสื่อสารผ่านห้องสนทนาในอินเทอร์เน็ตหรือส่งอีเมล (126 คน หรือ 33.69%) และพบผู้เรียนไม่ถึง 1 ใน 10 ทำกิจกรรมส่งเสริมการใช้ภาษาจีนที่เหลืออีก 4 รายการ นอกจากนี้ ในกิจกรรมทั้ง 5 รายการ พบผู้เรียนจำนวนหนึ่งให้ข้อมูลว่าตนเองไม่ทำกิจกรรมเหล่านี้เลย โดยสามารถเรียงลำดับจำนวนผู้เรียนจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ เขียนสื่อสารผ่านห้องสนทนาในอินเทอร์เน็ตหรือส่งอีเมล (98 คน หรือ 26.20%) สนทนาภาษาจีนในชีวิตประจำวันนอกชั้นเรียน (94 คน หรือ 25.13%) คู่มือวีดีโอหรือวี

ซีดีภาพยนตร์ ละคร การ์ตูน (94 คน หรือ 25.13%) อ่านภาษาจีนจากอินเทอร์เน็ต หรือ สื่อสิ่งพิมพ์ (69 คน หรือ 18.45%) และดูรายการโทรทัศน์ภาษาจีน (58 คน หรือ 15.51%)

(2) ขณะเรียนที่มหาวิทยาลัยจีน จำนวนผู้เรียนที่ทำกิจกรรมทั้ง 5 รายการ ในระดับมากถึงมากที่สุดเพิ่มขึ้นอย่างเห็นได้ชัด โดยกิจกรรมที่ผู้เรียนเกินครึ่งหนึ่งทำขณะเรียนที่มหาวิทยาลัยจีนมี 3 รายการ กิจกรรมที่ผู้เรียนทำมากที่สุด คือ สนทนาภาษาจีนในชีวิตประจำวันนอกชั้นเรียน (284 คน หรือ 75.94%) รองลงมา คือ ดูทีวีดีหรือวีซีดีภาพยนตร์ ละคร การ์ตูน (266 คน หรือ 71.12%) และดูรายการโทรทัศน์ภาษาจีน (204 คน หรือ 54.55%) ส่วนกิจกรรมที่เหลืออีก 2 รายการ พบผู้เรียนจำนวนไม่ถึงครึ่งหนึ่งทำขณะเรียนที่มหาวิทยาลัยจีน คือ เขียนสื่อสารผ่านห้องสนทนาในอินเทอร์เน็ตหรือส่งอีเมล (150 คน หรือ 40.11%) และอ่านภาษาจีนจากอินเทอร์เน็ตหรือสื่อสิ่งพิมพ์ (83 คน หรือ 22.19%)

(3) เมื่อเปรียบเทียบข้อมูลการทำกิจกรรมส่งเสริมการใช้ภาษาจีนทั้งที่คณะฯ และมหาวิทยาลัยจีน พบว่ากิจกรรมที่ผู้เรียนส่วนใหญ่ทำน้อยจนถึงไม่ได้ทำเลยขณะเรียนที่คณะฯ แต่เมื่อเรียนที่มหาวิทยาลัยจีน จำนวนผู้เรียนที่ทำกิจกรรมเพิ่มขึ้นทุกรายการอย่างเห็นได้ชัด โดยเฉพาะอย่างยิ่ง กิจกรรมที่ผู้เรียนเกินครึ่งหนึ่งทำและไม่ปรากฏผู้เรียนที่ไม่ทำเลยมี 3 รายการ ได้แก่ สนทนาภาษาจีนในชีวิตประจำวัน ดูรายการโทรทัศน์ภาษาจีน และดูทีวีดีหรือวีซีดีภาพยนตร์ ละคร การ์ตูน ฯลฯ อย่างไรก็ตาม กิจกรรมที่เหลืออีก 2 รายการ พบว่าผู้เรียนยังทำน้อยอยู่ แม้จะเรียนที่มหาวิทยาลัยจีน โดยพบผู้เรียน 2 ใน 5 เขียนสื่อสารผ่านห้องสนทนาในอินเทอร์เน็ตหรือส่งอีเมล และผู้เรียนไม่ถึง 1 ใน 4 อ่านภาษาจีนจากอินเทอร์เน็ตหรือสื่อสิ่งพิมพ์

4.3.7 ปัญหาการเรียนภาษาจีน

เนื่องจากหลักสูตรวิเทศธุรกิจจีน และหลักสูตรจีนศึกษาของคณะวิทยาศาสตร์ กำหนดให้ผู้เรียนศึกษา 9 ภาคการเรียนตลอดหลักสูตร โดยจัดให้ผู้เรียนศึกษาที่คณะวิทยาศาสตร์ในภาคเรียนปกติ คือ ภาคการเรียนที่ 1-2 ภาคการเรียนที่ 4-6 และภาคการเรียนที่ 7-8 และศึกษาที่มหาวิทยาลัยจีนในภาคเรียนฤดูร้อนของทุกปี คือ ภาคเรียนที่ 3 / 80 วัน ภาคการเรียนที่ 6 / 80 วัน และภาคการเรียนที่ 9 / 140 วัน ดังนั้นเนื้อหาของงานวิจัยเกี่ยวกับปัญหาการเรียนภาษาจีน นอกจากจะศึกษาปัญหาทักษะการเรียนภาษาจีนของผู้เรียนแล้ว ในส่วนปัญหาหรืออุปสรรคต่อการเรียนภาษาจีนของผู้เรียนได้แบ่งขอบเขตการศึกษาออกเป็น 2 ส่วน คือ ที่คณะวิทยาศาสตร์ และที่มหาวิทยาลัยจีน

1) ปัญหาทักษะการเรียนภาษาจีน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาทักษะการเรียนภาษาจีนของผู้เรียน ได้ข้อค้นพบที่น่าสนใจดังแสดงในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 2.23 ปัญหาทักษะการเรียนรู้ภาษาจีนด้านต่างๆ ของผู้เรียน ในระดับมากถึงมากที่สุด เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย

ทักษะการเรียนรู้ภาษาจีน	จำนวนผู้เรียนที่มีปัญหา
การเขียน	252 (67.38%)
อักษรจีน	249 (66.58%)
การอ่าน	200 (53.48%)
การพูด	180 (48.13%)
ไวยากรณ์	155 (41.44%)
การฟัง	150 (40.11%)

ในภาพรวม จะพบว่าผู้เรียนมีปัญหาการเรียนรู้ภาษาจีนในทุกทักษะมากน้อยต่างกัน โดยเห็นว่าตนเองมีปัญหาทักษะด้านการอ่าน การเขียน และอักษรจีน มากกว่าทักษะด้านการพูด การฟัง และไวยากรณ์ จากการวิเคราะห์ข้อมูล พบผู้เรียนเกินครึ่งหนึ่งเห็นว่าตนเองมีปัญหาการเรียนรู้ภาษาจีน ทักษะการเขียนมากที่สุด (252 คน หรือ 67.38%) รองลงมาคือ อักษรจีน (249 คน หรือ 66.58%) และการอ่าน (200 คน หรือ 53.48%) ผู้เรียนเกือบครึ่งหนึ่ง (180 คน หรือ 48.13%) เห็นว่าตนเองมีปัญหาด้านการพูด และผู้เรียน 2 ใน 5 เห็นว่าตนเองมีปัญหาด้านไวยากรณ์ (155 คน หรือ 41.44%) และการฟัง (150 คน หรือ 40.11%)

2) ปัญหาหรืออุปสรรคต่อการเรียนภาษาจีนที่คณะวิเทศศึกษา

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของผู้เรียนต่อปัญหาหรืออุปสรรคในการเรียนภาษาจีนที่คณะวิเทศศึกษาได้แสดงดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 2.24 ความคิดเห็นของผู้เรียนต่อปัญหาหรืออุปสรรคในการเรียนภาษาจีนที่คณะวิเทศศึกษา

ปัญหาหรืออุปสรรคต่อการเรียนภาษาจีน	ไม่เลย	น้อยถึงน้อยที่สุด	มากถึงมากที่สุด
ผู้สอนชาวไทยสอนไม่เข้าใจ	16 (4.28 %)	236 (63.10%)	122 (32.62%)
ผู้สอนชาวจีนสอนไม่เข้าใจ	44 (11.76%)	181 (48.40%)	149 (39.84%)
ชั่วโมงเรียนแต่ละสัปดาห์น้อยเกินไป	47 (12.57%)	240 (64.17%)	87 (23.26%)
จำนวนผู้เรียนมากเกินไป	69 (18.45%)	265 (70.86%)	40 (10.70%)
ระดับภาษาจีนของผู้เรียนในชั้นแตกต่างกันมาก	4 (1.07%)	178 (47.59%)	192 (51.34%)
ระดับความสามารถด้านภาษาจีนของผู้เรียนไม่เพียงพอ	16 (4.28%)	189 (50.53%)	169 (45.19%)
ตำราหรือเอกสารประกอบการเรียนการสอนรายวิชาภาษาจีนไม่เหมาะสม	123 (32.89%)	223 (59.63%)	28 (7.49%)

จากข้อมูลความคิดเห็นของผู้เรียนเกี่ยวกับปัญหาหรืออุปสรรคต่อการเรียนภาษาจีนที่คณะ
 ศึกษาศาสตร์ สามารถเรียงลำดับความสำคัญของปัญหาที่ผู้เรียนเห็นว่าเป็นอุปสรรคในระดับมากถึง
 มากที่สุดจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้

(1) ระดับภาษาจีนของผู้เรียนในชั้นแตกต่างกันมาก	192 คน (51.34%)
(2) ระดับความสามารถด้านภาษาจีนของท่านไม่เพียงพอ	169 คน (45.19%)
(3) ผู้สอนชาวจีนสอนไม่เข้าใจ	149 คน (39.84%)
(4) ผู้สอนชาวไทยสอนไม่เข้าใจ	122 คน (32.62%)
(5) ชั่วโมงเรียนแต่ละสัปดาห์น้อยเกินไป	87 คน (23.26%)
(6) จำนวนผู้เรียนมากเกินไป	40 คน (10.70%)
(7) ตำราหรือเอกสารประกอบการเรียนการสอน	28 คน (7.49%)

รายวิชาภาษาจีนไม่เหมาะสม

จากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้ข้างต้น พบว่าผู้เรียนเห็นว่าปัญหาทั้ง 7 รายการ เป็นอุปสรรคต่อ
 การเรียนภาษาจีนที่คณะฯ ในระดับที่แตกต่างกัน กล่าวคือ ปัญหาที่ผู้เรียนเห็นว่าเป็นอุปสรรคใน
 ระดับสูง มี 2 รายการ คือ ระดับภาษาจีนของผู้เรียนในชั้นแตกต่างกันมาก พบผู้เรียนเกินครึ่งหนึ่ง
 (192 คน หรือ 51.34 %) เห็นว่าเป็นอุปสรรค รองลงมา พบผู้เรียนเกือบครึ่งหนึ่ง (169 คน หรือ
 45.19%) เห็นว่าระดับความสามารถด้านภาษาจีนของตนเองไม่เพียงพอ ในส่วนปัญหาระดับกลาง มี
 2 รายการ คือ ผู้เรียน 2 ใน 5 เห็นว่าผู้สอนชาวจีนสอนไม่เข้าใจ (149 คน หรือ 39.84%) และผู้เรียน 1
 ใน 3 เห็นว่าผู้สอนชาวไทยสอนไม่เข้าใจ (122 คน หรือ 32.62%) ส่วนปัญหาที่เหลืออีก 3 รายการ
 ผู้เรียนเห็นว่าเป็นอุปสรรคต่อการเรียนภาษาจีนที่คณะฯ ในระดับต่ำ คือ ผู้เรียนประมาณ 1 ใน 4 (87
 คน หรือ 23.26%) เห็นว่าชั่วโมงเรียนแต่ละสัปดาห์น้อยเกินไป ผู้เรียนประมาณ 1 ใน 10 เห็นว่า
 จำนวนผู้เรียนในชั้นมีมากเกินไป (40 คน หรือ 10.70%) และตำราหรือเอกสารประกอบการเรียน
 การสอนที่ใช้ในรายวิชาภาษาจีนไม่เหมาะสม (28 คน หรือ 7.49%)

3) ปัญหาหรืออุปสรรคต่อการเรียนภาษาจีนที่มหาวิทยาลัยจีน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของผู้เรียนเกี่ยวกับปัญหาหรืออุปสรรคต่อการเรียน
 ภาษาจีนที่มหาวิทยาลัยจีนปรากฏในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 2.25 ความคิดเห็นของผู้เรียนต่อปัญหาหรืออุปสรรคในการเรียนภาษาจีนที่มหาวิทยาลัยจีน

ปัญหาหรืออุปสรรคต่อการเรียนภาษาจีน	ไม่เลย	น้อยถึงน้อยที่สุด	มากถึงมากที่สุด
ผู้สอนชาวจีนสอนไม่เข้าใจ	43 (11.50%)	285 (68.98%)	73 (19.52%)
ชั่วโมงเรียนแต่ละสัปดาห์น้อยเกินไป	30 (8.02%)	226 (60.43%)	118 (31.55%)
จำนวนผู้เรียนมากเกินไป	19 (5.08%)	141 (37.70%)	214 (57.22%)
ระดับภาษาจีนของนักศึกษาในชั้นแตกต่างกันมาก	9 (2.41%)	128 (34.22%)	237 (63.37%)

ระดับความสามารถด้านภาษาจีนของท่านไม่เพียงพอ	16 (4.28%)	154 (41.18%)	204 (54.55%)
ตำราหรือเอกสารประกอบการเรียนการสอนรายวิชาภาษาจีน ไม่เหมาะสม	113 (30.21%)	209 (55.88%)	52 (13.90%)

จากข้อมูลความคิดเห็นของผู้เรียนเกี่ยวกับปัญหาหรืออุปสรรคต่อการเรียนภาษาจีนที่มหาวิทยาลัยจีนสามารถเรียงลำดับความสำคัญของปัญหาที่ผู้เรียนเห็นว่าเป็นอุปสรรคในระดับมากที่สุดจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้

(1) ระดับภาษาจีนของนักศึกษาในชั้นแตกต่างกันมาก	237 คน (63.37%)
(2) จำนวนผู้เรียนมากเกินไป	214 คน (57.22%)
(3) ระดับความสามารถด้านภาษาจีนของท่านไม่เพียงพอ	204 คน (54.55%)
(4) ชั่วโมงเรียนแต่ละสัปดาห์น้อยเกินไป	118 คน (31.55%)
(5) ผู้สอนชาวจีนสอนไม่เข้าใจ	73 คน (19.52%)
(6) ตำราหรือเอกสารประกอบการเรียนการสอน	52 คน (13.90%)

รายวิชาภาษาจีนไม่เหมาะสม

จากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้ข้างต้น พบว่าผู้เรียนเห็นว่าปัญหาทั้ง 6 รายการ เป็นอุปสรรคต่อการเรียนภาษาจีนที่มหาวิทยาลัยจีนในระดับที่แตกต่างกัน กล่าวคือ ปัญหาที่ผู้เรียนเห็นว่าเป็นอุปสรรคในระดับสูงมี 3 รายการ คือ ผู้เรียน 2 ใน 3 (237 คน หรือ 63.37%) เห็นว่าระดับภาษาจีนของนักศึกษาในชั้นเรียนแตกต่างกันมาก รองลงมาคือ ผู้เรียนกว่าครึ่งหนึ่งเห็นว่าจำนวนผู้เรียนมากเกินไป (214 คน หรือ 57.22%) และระดับความสามารถด้านภาษาจีนของตนเองไม่เพียงพอ (204 คน หรือ 54.55%) ในส่วนปัญหาระดับกลาง มี 1 รายการ คือ ผู้เรียนประมาณ 1 ใน 3 (118 คน หรือ 31.55%) เห็นว่าชั่วโมงเรียนแต่ละสัปดาห์น้อยเกินไป ส่วนปัญหาที่เหลืออีก 2 รายการ ผู้เรียนเห็นว่าเป็นปัญหาในระดับต่ำ คือ ผู้เรียน 1 ใน 4 (73 คน หรือ 19.52%) เห็นว่าผู้สอนชาวจีนสอนไม่เข้าใจ และมีผู้เรียนน้อยมาก (52 คน หรือ 13.90%) ที่เห็นว่าตำราหรือเอกสารประกอบการเรียนการสอนรายวิชาภาษาจีนไม่เหมาะสม

อย่างไรก็ดี ในประเด็นปัญหาจำนวนผู้เรียนในชั้นเรียนมากเกินไป เมื่อพิจารณารายละเอียดในส่วนจำนวนผู้เรียนแต่ละชั้นปี และรายวิชาที่ผู้เรียนศึกษา ณ มหาวิทยาลัยจีน พบข้อมูลที่น่าสนใจดังนี้

ด้านจำนวนผู้เรียนแต่ละชั้นปี ในภาคการเรียนที่ 3/2552 ณ มหาวิทยาลัยในประเทศจีนทั้ง 8 แห่ง พบมีการแบ่งจำนวนผู้เรียนต่อชั้นเรียนได้ดังต่อไปนี้

(1) นักศึกษาชั้นปีที่ 1 แบ่งเป็น 3 กลุ่ม

- วิเทศธุรกิจ (จีน) กลุ่มที่ 1 : YUTCM 46 คน

- วิศวกรรมกิจ (จีน) กลุ่มที่ 2 : GXU	46 คน (แบ่งผู้เรียนเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มละ 23 คน)
- จีนศึกษา : NUST	60 คน (แบ่งผู้เรียนเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มละ 30 คน)
(2) นักศึกษาชั้นปีที่ 2 แบ่งเป็น 3 กลุ่ม	
- วิศวกรรมกิจ (จีน) กลุ่มที่ 1: SCUT	39 คน
- วิศวกรรมกิจ (จีน) กลุ่มที่ 2 : SCU	39 คน
- จีนศึกษา : JUST	52 คน (แบ่งผู้เรียนเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มละ 26 คน)
(3) นักศึกษาชั้นปีที่ 3 แบ่งเป็น 2 กลุ่ม	
- วิศวกรรมกิจ (จีน) : SHU	94 คน
- จีนศึกษา : XMU	56 คน

ด้านรายวิชาที่เปิดสอนในภาคการเรียนที่ 3/2552 ณ มหาวิทยาลัยในประเทศจีน ประกอบด้วย รายวิชาดังต่อไปนี้

สาขาวิศวกรรมกิจจีนชั้นปีที่ 1 (รหัส 52) จำนวน 2 รายวิชา ได้แก่

- Chinese III
- General Aspects of P. R. China

สาขาวิศวกรรมกิจจีนชั้นปีที่ 2 (รหัส 51) จำนวน 2 รายวิชา ได้แก่

- Chinese VI
- Chinese Business Culture

สาขาวิศวกรรมกิจจีนชั้นปีที่ 3 (รหัส 50) จำนวน 6 รายวิชา ได้แก่

- Chinese Idioms and Fables
- Chinese Business Law
- Current Events in China
- Seminar In Chinese Business
- Business Geography in China
- General Aspect about Business in China

สาขาจีนศึกษาชั้นปีที่ 1 (รหัส 52) จำนวน 2 รายวิชา ได้แก่

- Chinese III
- Chinese Conversation

สาขาจีนศึกษาชั้นปีที่ 2 (รหัส 51) จำนวน 2 รายวิชา ได้แก่

- Chinese VI
- National Minorities in P.R. China

สาขาจีนศึกษาชั้นปีที่ 3 (รหัส 50) จำนวน 3 รายวิชา ได้แก่

- Independent Study in Major Topics in Relations with China

- Seminar in Major Topics in Relations with China
- Practical Training in Relations with China

จากข้อมูล จะเห็นได้ว่าหากไม่นับรวม GXU NUST และ JUST ซึ่งมีจำนวนผู้เรียนอยู่ในเกณฑ์ไม่สูงมากนัก คือ 23 คน 30 คน และ 26 คน ตามลำดับ จำนวนผู้เรียนต่อชั้นเรียนใน 5 มหาวิทยาลัยที่เหลือคือ 39 คน 46 คน 56 คน และ 94 คน ซึ่งถือว่ามากหากเป็นชั้นเรียนรายวิชาด้านภาษา อย่างไรก็ตามหากแยกพิจารณารายวิชาที่ศึกษาในมหาวิทยาลัยจีน จะพบว่าการเรียนที่มหาวิทยาลัยจีนนั้น ผู้เรียนจะต้องเรียนทั้งรายวิชาด้านภาษาจีนและรายวิชาในสาขา โดยในส่วนของรายวิชาของชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 กำหนดให้ผู้เรียนศึกษาทั้งรายวิชาทางด้านภาษาจีนและรายวิชาในสาขา ส่วนรายวิชาของชั้นปีที่ 3 ส่วนใหญ่เป็นรายวิชาในสาขา ดังนั้นอาจสรุปได้ว่า ปัญหาจำนวนผู้เรียนมากเกินไปอาจพบแค่ในรายวิชาทางด้านภาษาจีนเท่านั้น ไม่ได้ครอบคลุมทุกรายวิชาของการจัดการศึกษา ณ มหาวิทยาลัยจีนทั้งหมด

4.3.8 ความคิดเห็นเพิ่มเติมต่อการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนของคณะวิทยาศาสตร์ศึกษา

ผู้เรียนได้ให้ข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนของคณะวิทยาศาสตร์ศึกษา โดยแบ่งเป็น ข้อดีของการจัดการศึกษา และข้อเสนอแนะต่อการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน

1) ข้อดีของการจัดการศึกษา

- (1) เนื้อหาหลักสูตรใช้ได้จริง เพราะจัดให้เรียนทั้งความรู้ในสาขา สอนเป็นภาษาจีนและอังกฤษ เมื่อเรียนจบแล้วหางานทำได้ง่าย
- (2) การจัดการศึกษาโดยนำผู้เรียนไปเรียนที่ประเทศจีน เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีประสบการณ์ตรงในประเทศเจ้าของภาษา โดยเฉพาะด้านการพัฒนาภาษาเพื่อใช้ในการสื่อสาร ได้รู้จักเพื่อนชาวจีน ซึ่งแม้ผู้เรียนจะกลับมาประเทศไทยแล้วก็ยังมีการติดต่อกับเพื่อนชาวจีน ทำให้เป็นประโยชน์ต่อการทำงานในอนาคต และช่วยในการหางานทำที่ประเทศจีนหลังสำเร็จการศึกษา นอกจากนี้การไปศึกษาภาคเรียนฤดูร้อน ณ มหาวิทยาลัยในประเทศจีนถึง 3 เมือง ยังช่วยให้ผู้เรียนได้สัมผัสกับวัฒนธรรมจีนโดยตรงด้วยตัวเอง ทำให้ได้พบเจอประสบการณ์ที่หลากหลาย ได้เรียนรู้และปรับตัวในสถานที่ที่แตกต่างกัน ทั้งภูมิประเทศ สภาพชีวิตความเป็นอยู่ วิถีชีวิต ประเพณี วัฒนธรรม และอุปนิสัยของของจีนในเมืองต่างๆ
- (3) คณะฯ มีศูนย์สอบวัดระดับภาษาจีน และจัดให้ผู้เรียนเข้าร่วมการสอบ HSK ทุกปีทำให้ผู้เรียนทราบระดับความสามารถภาษาจีนของตน และกระตุ้นให้ผู้เรียนต้องปรับตัวเพื่อพัฒนาภาษาจีนของตนเองให้ได้มาตรฐาน

(4) ที่ตั้งของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ คณะวิทยาศาสตร์อยู่ที่จังหวัดภูเก็ตซึ่งเป็นเมืองนานาชาติ มีนักท่องเที่ยวจากทั่วโลกโดยเฉพาะนักท่องเที่ยวที่ใช้ภาษาจีน เป็นการสร้างบรรยากาศในการเรียนภาษาจีน และมีโอกาสใช้ภาษาที่เรียนในการสื่อสารนอกชั้นเรียนได้

(5) ผู้สอนชาวจีนมีมากทำให้มีโอกาสดูฝึกสื่อสารกับเจ้าของภาษาโดยตรง ช่วยพัฒนาทักษะการฟัง และการพูดได้ดี

2) ข้อเสนอแนะต่อการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน

ผู้เรียน ได้ให้ข้อเสนอแนะต่อการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนของคณะวิทยาศาสตร์ไว้หลากหลาย โดยสามารถสรุปความคิดเห็นได้เป็น 4 ประเด็นใหญ่ๆ ดังนี้

ด้านผู้สอน

(1) คุณภาพด้านทักษะการสอนของผู้สอนชาวจีนแตกต่างกันมาก ทำให้การเรียนการสอนภาษาจีนในชั้นเรียนแต่ละภาคการเรียนไม่ได้มาตรฐาน ผู้เรียนเห็นว่าผู้สอนบางคนขาดความเชี่ยวชาญทั้งในส่วนเนื้อหาที่สอนและวิธีการสอน ผู้สอนเน้นสอนตามเนื้อหาในตำรา ทฤษฎีและการท่องจำมากเกินไป การสอนขาดความหลากหลาย การฝึกปฏิบัติ กิจกรรม และการประยุกต์ใช้ ทำให้รู้สึกว่าการเรียนภาษาจีนน่าเบื่อหน่าย

(2) ในการเรียนช่วงเริ่มแรกของการเรียนภาษาจีน ผู้สอนชาวจีนไม่สามารถสื่อสารกับผู้เรียนที่ไม่มีพื้นฐานภาษาจีนมาก่อน เนื่องจากผู้สอนใช้ภาษาจีนในการสอนทั้งหมด อีกทั้งผู้สอนชาวจีนที่มีพื้นฐานความรู้ภาษาอังกฤษมีน้อย ทำให้ผู้เรียนไม่เข้าใจเนื้อหาที่ผู้สอนชาวจีนอธิบาย และไม่สามารถถามคำถามที่ไม่เข้าใจด้วยตนเอง

(3) ต้องการให้ผู้สอนเข้มงวดเรื่องระเบียบวินัยในการเรียนการสอนให้มากขึ้น เนื่องจากผู้สอนโดยเฉพาะชาวจีนที่มักจะใจดีเกินไป ไม่เข้มงวดต่อกฎระเบียบในชั้นเรียน ทำให้ควบคุมผู้เรียนไม่ได้ เป็นผลให้ผู้เรียนขาดความกระตือรือร้น เข้าชั้นเรียนสายหรือเข้าเรียนไม่สม่ำเสมอ ไม่ตั้งใจฟังผู้สอน ลอกการบ้าน ททุจริตในการสอบ เป็นต้น

ด้านหลักสูตร

(1) ควรรวบรวมรายวิชาที่มีเนื้อหาใกล้เคียงกันเป็นวิชาเดียว เช่น วิชาความซาบซึ้งในกวีนิพนธ์จีน และวิชาวรรณกรรมจีนและงานเขียนร่วมสมัย วิชาศาสนาและลัทธิของจีนและวิชาคำสอนของขงจื้อและปรัชญาจีน เป็นเหตุให้ไม่ได้เรียนรู้องค์ความรู้ใหม่ๆ เนื่องจากเนื้อหาบางส่วนในแต่ละวิชาซ้ำซ้อนกัน เช่น วิชาศาสนาและลัทธิของจีนและวิชาคำสอนของขงจื้อและปรัชญาจีนต่างมีเนื้อหาในบางบทนิยามกับความเชื่อสมัยบรรพกาล ศาสนาขงจื้อ ลัทธิเต๋า และลัทธิต่างๆ ของจีนเหมือนกัน ขณะที่วิชาการพัฒนาการศึกษาในประเทศจีนก็มีเนื้อหาซ้ำซ้อนเกี่ยวกับความคิดด้านการศึกษาของขงจื้อเช่นกัน

(2) ควรเพิ่มรายวิชาที่เป็นประโยชน์ และนำไปใช้ได้จริงให้มากขึ้น ได้แก่ รายวิชาพื้นฐานความรู้จีนศึกษาด้านอื่นๆ ที่จำเป็นมากกว่า เช่น ประวัติศาสตร์จีน และวิชาศิลปะจีน หรือรายวิชาด้านภาษาจีนที่นำไปประยุกต์ใช้ได้จริงหลังสำเร็จการศึกษา เช่น ภาษาจีนเพื่อการโรงแรม และการท่องเที่ยว ภาษาจีนเพื่องานประชาสัมพันธ์ การอ่านสื่อสิ่งพิมพ์ เป็นต้น เนื่องจากทุกปีมีบัณฑิตเข้าทำงานในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว โรงแรมและสายการบินเป็นจำนวนมาก

(3) ผู้เรียนในชั้นเรียนโดยเฉพาะนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มีระดับความรู้ภาษาจีนที่แตกต่างกันมากเกินไป ผู้เรียนที่ไม่เคยเรียนภาษาจีนมาก่อนเรียนตามเพื่อนไม่ทัน เมื่อผู้สอนอธิบายหรือถามคำถามในชั้นเรียนผู้เรียนที่มีพื้นฐานภาษาจีนจะเข้าใจได้ง่ายและตอบคำถามได้เนื่องจากเคยเรียนมาแล้ว ผู้เรียนที่ไม่มีพื้นฐานภาษาจีนมาก่อนจึงเรียนไม่รู้เรื่อง เพราะเป็นความรู้ใหม่ที่ไม่เคยเรียนมาก่อน ผู้เรียนรู้สึกที่ผู้สอนไม่ใส่ใจตนเองแต่ให้ความสำคัญกับผู้เรียนที่มีพื้นฐานมากกว่า ทำให้รู้สึกไม่มั่นใจในตัวเอง เครียด กัดฟัน และไม่กล้าถามคำถาม ขณะที่ผู้เรียนที่มีพื้นฐานภาษาจีนมาจากระดับชั้นมัธยมศึกษาเห็นว่าผู้สอนสอนซ้ำ เนื้อหาขากเกินไป เรียนซ้ำความรู้เดิมที่รู้อยู่แล้ว ไม่ได้เพิ่มพูนหรือต่อยอดความรู้เดิม

(4) พื้นฐานความรู้ภาษาจีนของผู้เรียนไม่เพียงพอที่จะเรียนรายวิชาอื่นๆ นอกเหนือจากรายวิชาด้านภาษาในหลักสูตร เช่น วิชาวรรณกรรมจีนและงานเขียนร่วมสมัย วิชาศาสนาและลัทธิของจีน วิชาวัฒนธรรมจีน เป็นต้น วิชาเหล่านี้มีเนื้อหาและคำศัพท์ที่มีความยากเกินระดับความสามารถด้านภาษาจีนของผู้เรียน ระดับภาษาของการเรียนจึงขาดความต่อเนื่องกันและสอดคล้องกับพื้นฐานความรู้ภาษาจีนของผู้เรียน ความยากของภาษาที่ใช้ในการเรียนจึงเป็นลักษณะก้าวกระโดด เพราะใช้คำศัพท์ที่มีคำศัพท์ระดับสูงและคำโบราณ ทำให้ผู้เรียนปรับตัวและเรียนตามไม่ทัน นำไปสู่ความเบื่อหน่าย หรือแม้กระทั่งนำไปสู่การทุจริตในการสอบเพื่อให้สอบผ่านวิชาต่างๆ

(5) ความยากของการเรียนในหลักสูตรทั้งสาขาวิเทศธุรกิจ (จีน) และสาขาจีนศึกษา เนื่องจากทั้งสองสาขาคาดหวังให้ผู้เรียนได้ทั้งความรู้ในสาขา ความรู้ภาษาจีนและภาษาอังกฤษ ดังนั้นตัวผู้เรียนจึงต้องใช้ความพยายามอย่างสูง นอกจากนี้ผู้เรียนสาขาวิเทศธุรกิจ (จีน) ยังเห็นว่าหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรมากถึง 141 หน่วยกิต และต้องเรียนภาคการเรียนละประมาณ 21 หน่วยกิต หรือ 6-7 วิชา เพื่อเร่งให้จบการศึกษาภายใน 3 ปีครึ่ง ทำให้ผู้เรียนทบทวนความรู้ไม่ทัน และรู้สึกเหนื่อยกับการเรียนมากเกินไป

(6) หลักสูตร 3 ปีครึ่งเร่งรัดเกินไป กำหนดให้เรียนปีละ 3 ภาคการศึกษา ช่วงเวลาเปิดปิดภาคการเรียนกระชั้นชิดมาก ทำให้ผู้เรียนไม่มีเวลาหยุดพัก ควรให้เรียนแบบค่อยๆ เป็นค่อยๆ ไปตามระยะเวลาในภาคการเรียนปกติ 4 ปี ปีละ 2 ภาคการเรียน หรือเรียนภาคเรียนฤดูร้อนตามความสมัครใจของผู้เรียน

(7) การกำหนดภาษาที่ใช้เป็นสื่อในการเรียนการสอนยังไม่มีคามแน่นอน กล่าวคือ ผู้เรียนสาขาวิเทศธุรกิจ (จีน) เห็นว่าตนเองเรียนเป็นภาษาอังกฤษมากกว่าภาษาจีน ขณะที่ผู้เรียนสาขาจีน

ศึกษาเห็นว่าตนเองเรียนเป็นภาษาจีนมากกว่าภาษาอังกฤษ นอกจากนี้บางรายวิชาของสาขาจีนศึกษา แต่ละปีจัดการสอนเป็นภาษาอังกฤษบ้างภาษาจีนบ้าง เช่น รายวิชาความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับประเทศจีน การพัฒนาการศึกษาในประเทศจีน ศาสนาและลัทธิของจีน ความสัมพันธ์ไทย-จีน เป็นต้น ทำให้มาตรฐานความสามารถด้านภาษาจีนและภาษาอังกฤษของผู้เรียนแต่ละปีไม่แน่นอน

(8) หลักสูตรควรจัดให้มีการฝึกงาน เพื่อให้ สามารถนำความรู้ที่เรียน ไปฝึกใช้จริง มี ประสบการณ์การทำงาน และเป็นการเตรียมความพร้อมและความมั่นใจก่อนเริ่มประกอบอาชีพ หลังสำเร็จการศึกษา

ด้านการจัดการศึกษาที่ประเทศจีน

(1) การสอน การออกข้อสอบ เกณฑ์การประเมินผลของมหาวิทยาลัยจีนแตกต่างกันมาก ควรหาวิธีปรับให้การเรียนการสอนรายวิชาเดียวกันในแต่ละเมือง ได้มาตรฐานที่ใกล้เคียงกัน

(2) ระยะเวลาในการศึกษา ณ ประเทศจีน ช่วงปีที่ 1 และปีที่ 2 ปีละ 80 วัน น้อยเกินไป พอ เริ่มปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมและเพื่อนชาวจีนได้ก็ต้องเดินทางกลับ ทำให้การพัฒนา ภาษาจีนหยุดชะงัก ควรขยายชั่วโมงเรียนที่จีนให้นานขึ้น เพื่อให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาทักษะ ภาษาจีนได้ต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

(3) จำนวนผู้เรียนในชั้นเรียนที่มหาวิทยาลัยจีนมีมากเกินไป ทำให้ผู้สอนดูแลผู้เรียนทำไม่ได้ ไม่ทั่วถึง

(4) ควรส่งเสริมให้มหาวิทยาลัยจีนจัดกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียน ได้พบปะเพื่อทำ ความรู้จักกับเพื่อนชาวจีน เพราะผู้เรียนสามารถนำความรู้ภาษาจีนมาใช้จริงในการสื่อสาร เป็นวิธีที่ ช่วยพัฒนาภาษาจีนได้เร็ว

(5) ควรเลือกมหาวิทยาลัยจีนที่มีประสบการณ์ในการสอนผู้เรียนต่างชาติ และมีความ เชี่ยวชาญในวิชาที่ไปศึกษา

ด้านการส่งเสริมการเรียนภาษาจีนในมหาวิทยาลัย

(1) ควรจัดแนะแนว สอนเสริมหรือทบทวนความรู้ให้กับกลุ่มผู้เรียนที่มีปัญหาในการเรียน ภาษาจีน โดยเฉพาะ เพื่อแก้ไขปัญหาผู้เรียนที่เรียนอ่อน หรือเรียนตามเพื่อนไม่ทัน เช่น จัดแนะแนว ให้ความรู้เกี่ยวกับวิธีการเรียนภาษาจีน อบรมความรู้เกี่ยวกับไวยากรณ์ การเตรียมความพร้อมเพื่อ สอบวัดระดับภาษาจีน เป็นต้น

(2) ควรจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนภาษาจีนให้ผู้เรียนได้เข้าร่วม เพื่อสร้างบรรยากาศและ ส่งเสริมการใช้ภาษาจีนในมหาวิทยาลัยผ่านการทำกิจกรรม เช่น จัดแข่งขันการใช้ภาษาจีนด้านต่าง ๆ จัดดูงานตามสถานที่หรือหน่วยงานที่ใช้ภาษาจีนในการทำงาน เป็นต้น

(3) ห้องสมุดมหาวิทยาลัยยังขาดแคลนตำราภาษาจีนและความรู้เกี่ยวกับประเทศจีนด้าน ต่างๆ โดยปัจจุบันตำราเหล่านี้ในห้องสมุดค่อนข้างเก่า ขาดความทันสมัย อีกทั้งส่วนใหญ่ยังเป็น ภาษาไทย การศึกษาหรือค้นคว้าความรู้เพิ่มเติมต้องอาศัยข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต นอกจากนี้ แม้ว่า

สถาบันงจี๋มีสื่อวัสดุการเรียนภาษาจีนด้วยตนเองค่อนข้างพร้อม แต่สถานที่ตั้งของสถาบันงจี๋อยู่ในเมือง ไม่สะดวกต่อการเดินทางเพื่อไปใช้บริการ จึงควรย้ายห้องสมุดของสถาบันงจี๋เข้ามาอยู่ในมหาวิทยาลัย

บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

งานวิจัยนี้เป็นการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนภาษาจีนของผู้เรียนสาขาวิศวกรรมจีนและสาขาจีนศึกษา คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตภูเก็ต ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยแบ่งกลุ่มเป้าหมายออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ ผู้บริหาร 14 คน ผู้สอน 35 คน และผู้เรียน 374 คน จากผลการสำรวจสามารถสรุปรายละเอียดได้ดังต่อไปนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1 ผู้บริหาร

งานวิจัยนี้ได้รวบรวมข้อมูลในส่วนของความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับสภาพทั่วไปและปัญหาการบริหารและการจัดการศึกษาในสาขาวิศวกรรมจีน (จีน) และสาขาจีนศึกษา คณะวิศวกรรมศาสตร์ โดยแจกแบบสอบถามความคิดเห็นให้แก่ผู้บริหารผู้เกี่ยวข้องทั้งที่คณะฯ และมหาวิทยาลัยจีนจำนวน 14 คน จากกลุ่มเป้าหมาย 3 กลุ่ม แบ่งเป็น (1) ผู้บริหารมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตภูเก็ต 4 คน ได้แก่ ผู้ช่วยรองอธิการบดีวิทยาเขตภูเก็ตฝ่ายวิชาการ คณบดีคณะวิศวกรรมศาสตร์ควมตำแหน่งผู้อำนวยการสถาบันขงจื้อฝ่ายไทย รองคณบดีฝ่ายวิชาการ คณะวิศวกรรมศาสตร์ และประธานสาขาตะวันออกศึกษา คณะวิศวกรรมศาสตร์ (2) ผู้บริหารสถาบันขงจื้อ 2 คน ได้แก่ ผู้อำนวยการสถาบันขงจื้อฝ่ายจีน และผู้ช่วยผู้อำนวยการสถาบันขงจื้อฝ่ายจีน (3) ผู้บริหารมหาวิทยาลัยในประเทศจีนที่คณะวิศวกรรมศาสตร์ส่งนักศึกษาไปเรียนในช่วงภาคเรียนฤดูร้อน 8 คน ได้แก่ ผู้อำนวยการสำนักงานนักศึกษาต่างชาติ สถาบันการศึกษานานาชาติ Yunnan University of Traditional Chinese Medicine: YUTCM ผู้อำนวยการสถาบันการศึกษานานาชาติ Guangxi University: GXU ผู้อำนวยการสำนักงานนักศึกษาต่างชาติ สถาบันการศึกษานานาชาติ South China University of Technology: SCUT ผู้อำนวยการสำนักงานนักศึกษาต่างชาติ สถาบันการศึกษาโพ้นทะเล Soochow University: SCU รองผู้อำนวยการสถาบันแลกเปลี่ยนนานาชาติ Shanghai University: SHU ผู้อำนวยการสำนักงานการศึกษาภาษาจีนสำหรับนักศึกษาต่างชาติ สถาบันการศึกษานานาชาติ Nanjing University of Science and Technology: NUST รองผู้อำนวยการสถาบันการศึกษานานาชาติ Jiangxi University of Science and Technology: JUST ผู้อำนวยการสถาบันการศึกษาโพ้นทะเล Xiamen University: XMU

1) ผู้บริหารคณะวิศวกรรมศาสตร์

นโยบายการจัดการศึกษา “การเรียนการสอนภาษาจีน ” ของคณะวิศวกรรมศาสตร์

ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา คณะฯ ได้ปฏิบัติตามระบบการประกันคุณภาพของมหาวิทยาลัยและหน่วยงานที่กำกับดูแลเช่น สกอ. สมศ. กพร. เป็นต้น นอกจากนี้ในส่วนการประกันคุณภาพการเรียนการสอนภายใน คณะฯ ได้จัดแบ่งกลุ่มผู้สอนหมุนเวียนกันเข้าสังเกตการ

เรียนการสอนในทุกรายวิชา เพื่อเรียนรู้ประสบการณ์และปัญหาการเรียนการสอนร่วมกัน สำหรับอาสาสมัครผู้สอนภาษาจีนของสถาบันขงจื้อ เนื่องจากส่วนใหญ่ยังขาดประสบการณ์ด้านการสอน คณะฯ จึงจัดปฐมนิเทศและอบรมการสอน รวมถึงติดตามผลภายหลัง โดยการประเมินคุณภาพการสอนเช่นเดียวกับผู้สอนประจำในคณะฯ

ด้านการปรับปรุงหลักสูตร คณะฯ มีนโยบายปรับปรุงหลักสูตรในระยะเวลาขั้นต่ำตามข้อกำหนดของ สกอ. นอกจากนี้ยังพิจารณาการปรับปรุงหลักสูตรตามการเปลี่ยนแปลงของ ปรัชญา จุดประสงค์ องค์ความรู้ วิธีการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน และผลประเมินการเรียนการสอน ฯลฯ

ด้านการสนับสนุนการเรียนการสอนภาษาจีน คณะฯ มีความร่วมมือกับสถาบันขงจื้อกุ่ตี่ ซึ่งเป็นหน่วยงานร่วมดำเนินการระหว่างมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และสำนักส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาจีน หรือฮั่นป๋าน (Office of Chinese Language Council International: HANBAN) ของสาธารณรัฐประชาชนจีน โดยทำหน้าที่สนับสนุนการจัดการศึกษาร่วมกับคณะฯ จัดหาผู้สอนชาวจีนให้คณะฯ จัดสอบวัดระดับภาษาจีน จัดอบรมความรู้ด้านภาษา และวัฒนธรรมจีน รวมไปถึงจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาจีน

ด้านความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยในประเทศจีน คณะฯ สร้างความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยที่มีความแตกต่างกันในด้านที่ตั้งตามทำเลภูมิศาสตร์ โดยจัดให้ผู้เรียนสาขาวิศวกรรมจีนไปศึกษา ณ มหาวิทยาลัยจีนที่ตั้งอยู่ในเมืองสำคัญทางเศรษฐกิจและจัดให้ผู้เรียนสาขาจีนศึกษาไปศึกษา ณ มหาวิทยาลัยจีนที่ตั้งอยู่ในเมืองที่มีมรดกทางวัฒนธรรม ทั้งนี้ คณะฯ ได้ให้ข้อมูลในส่วนเงื่อนไขในการจัดการศึกษา วัตถุประสงค์ของหลักสูตร เนื้อหารายวิชา และพื้นฐานความรู้ภาษาจีนของผู้เรียน เพื่อให้มหาวิทยาลัยจีนจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับการจัดการศึกษาของคณะฯ

ด้านการพัฒนาศักยภาพผู้สอน คณะฯ กำหนดให้ผู้สอนชาวไทยทุกคนมีวุฒิระดับปริญญาเอกภายในปี พ.ศ. 2020 และกำหนดให้ผู้สอนชาวไทยทุกคนต้องมีงานวิจัยและผลงานตีพิมพ์ในวารสารวิชาการระดับชาติและระดับนานาชาติ จัดฝึกอบรมในระหว่างปฏิบัติงานในคณะฯ และส่งผู้สอนไปร่วมอบรม ประชุม สัมมนา นอกคณะฯ ในเรื่องที่เห็นว่าเป็นประโยชน์ต่อคณะฯ และภาควิชา

ด้านการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน คณะฯ ได้พยายามจัดผู้สอนที่มีความชำนาญในสาขาที่ตรงกับรายวิชาที่สอน เน้นให้ผู้เรียนได้ศึกษากับเจ้าของภาษาและอาจารย์ชาวไทยซึ่งต้องปฏิบัติงานร่วมกันอย่างใกล้ชิด กำหนดจำนวนผู้เรียนในชั้นเรียนรายวิชาด้านภาษาไม่ให้เกิน 25 คน ใช้สื่อและเทคโนโลยีในการสอนภาษา โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนศึกษาเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านการศึกษาแบบ On-line และ Computer-based Learning

ด้านการจัดสรรงบประมาณ คณะฯ ได้ให้ความสำคัญในด้านการเรียนการสอนภาษาจีนอย่างมาก ในปัจจุบันถือว่าภาระงานด้านนี้ ได้ใช้งบประมาณไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของงบที่คณะฯ ใช้

ในแต่ละปี (งบประมาณแผ่นดินและงบประมาณเงินรายได้รวมกัน) คิดเป็นจำนวนเงินปีละไม่น้อยกว่า 25 ล้านบาท

จุดแข็งของ “การจัดการเรียนการสอนภาษาจีน” ของคณะวิทยาศาสตร์ศึกษา

ความร่วมมือทางด้านวิชาการของคณะฯ กับมหาวิทยาลัยในประเทศจีนในการจัดการศึกษาร่วมกัน ซึ่งคณะฯ กำหนดให้ผู้เรียนไปศึกษาและเทียบโอนหน่วยกิตรายวิชาที่เรียนในมหาวิทยาลัยจีน 3 แห่ง แห่งละ 80-140 วัน รวมระยะเวลาการศึกษาในมหาวิทยาลัยจีน 300 วัน เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้และมีประสบการณ์ตรงในด้านการเรียนรู้ต่างวัฒนธรรม ได้ใช้ภาษาในสิ่งแวดล้อมและสถานการณ์จริง ช่วยเพิ่มความเข้มแข็งทางภาษา

ความร่วมมือด้านการส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาจีนกับสถาบันขงจื้อ โดยช่วยคณะฯ จัดการเรียนการสอนและจัดหาผู้สอนทั้งในรายวิชาด้านภาษาจีนและรายวิชาในสาขา จัดตั้งศูนย์สอบ HSK ห้องสมุดของสถาบันขงจื้อ และศูนย์วัฒนธรรมจีน รวมไปถึงจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนภาษาจีนด้านต่างๆ

จุดอ่อนของ “การจัดการเรียนการสอนภาษาจีน” ของคณะวิทยาศาสตร์ศึกษา

ผู้เรียนในทั้ง 2 สาขา ยังขาดความพยายาม ความมีวินัย ความรับผิดชอบ และทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยผู้เรียนส่วนใหญ่มักเน้นเป็นผู้รับความรู้จากผู้สอนในชั้นเรียนเป็นหลัก ไม่ศึกษาค้นคว้าหรือทบทวนความรู้ด้วยตนเอง นอกจากนี้ยังขาดความรับผิดชอบในการทำงานที่ได้รับมอบหมาย

การบริหารจัดการหลักสูตร เนื่องจากปัจจุบันได้มีการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาจีนในโรงเรียนมัธยมศึกษามากขึ้น แต่การรับนักศึกษาเข้าเรียนของคณะฯ ไม่ได้กำหนดคุณสมบัติความสามารถด้านภาษาจีนของผู้สมัคร ทำให้ผู้เรียนมีความสามารถด้านภาษาไม่เท่ากัน อีกทั้งยังมีข้อจำกัดของหลักสูตรที่กำหนดให้ผู้เรียนไปศึกษา ณ มหาวิทยาลัยในประเทศจีน จึงไม่อาจจัดการศึกษาเพื่อรองรับกลุ่มผู้เรียนที่มีพื้นฐานภาษาจีนมาก่อน

คุณภาพของผู้สอน คณะฯ ยังขาดแคลนบุคลากร หรือผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาจีนที่เป็นผู้สอนประจำของคณะฯ ผู้สอนส่วนใหญ่เป็นอาสาสมัครของสถาบันขงจื้อ ซึ่งบางส่วนไม่ได้จบการสอนภาษาจีนมาโดยตรง และส่วนใหญ่เพิ่งจบการศึกษาระดับปริญญาตรี ยังขาดทั้งประสบการณ์การสอน ยิ่งไปกว่านั้นผู้สอนชาวจีนเหล่านี้มีการหมุนเวียนทุก ๆ 1 ปี ทำให้ขาดความต่อเนื่องในการพัฒนาทักษะการสอน

ด้านความพร้อมของห้องสมุดของมหาวิทยาลัย พบตำราและสื่อการเรียนรู้ภาษาจีนมีจำกัด และขาดความไม่ทันสมัย สำหรับห้องสมุดของสถาบันขงจื้อเองก็อยู่ไกลจากวิทยาเขตมากจึงไม่สะดวกในการเดินทางไปใช้บริการ

ด้านการจัดการศึกษาที่มหาวิทยาลัยจีน บางส่วนยังไม่สามารถควบคุมให้เป็นไปตามมาตรฐานการจัดการศึกษาที่คณะฯ ได้ เช่น จำนวนผู้เรียนในชั้นเรียนรายวิชาด้านภาษาจีนยังมาก

เกินไป บางรายวิชาจัดแบ่งกลุ่มผู้เรียนให้ศึกษาใน 2-3 มหาวิทยาลัย จึงควบคุมการจัดการศึกษาให้เป็นไปในทิศทางเดียวกันได้ยาก โดยเฉพาะในส่วนระดับความยากง่ายของข้อสอบ และเกณฑ์การประเมินผล

ข้อเสนอแนะต่อการแก้ไข้ปัญหา

ด้านผู้เรียน คณะฯ จะต้องจัดอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อดูแลการเรียนของผู้เรียนอย่างใกล้ชิด และจัดกิจกรรมเสริมสร้างความรู้ด้านวิชาการ หรือกิจกรรมพัฒนาทักษะการเรียนรู้เพื่อปรับเปลี่ยนทัศนคติที่ถูกต้องต่อพฤติกรรมการเรียนในระดับมหาวิทยาลัยให้แก่ผู้เรียน

ด้านหลักสูตร คณะฯ จะต้องศึกษาและวิเคราะห์ปัญหาต่าง ๆ อันเกิดจากการบริหารจัดการหลักสูตร พร้อมทั้งจัดหาแนวทางการแก้ไข้ปัญหานั้น ๆ อย่างจริงจัง โดยเริ่มจากการทบทวนการจัดแผนการศึกษาให้สอดคล้องกับคุณสมบัติของผู้เรียน คณะฯ ควรดูแลการเรียนการสอนในมหาวิทยาลัยจีนให้ได้มาตรฐานเดียวกันกับการจัดการศึกษาที่คณะฯ โดยจัดคณะทำงานเพื่อดูแล โดยเฉพาะอย่างยิ่ง

ด้านผู้สอน คณะฯ ควรต้องเตรียมความพร้อมด้านการสรรหาผู้เชี่ยวชาญการสอนภาษาจีนร่วมกับสถาบันขงจื้อ และพัฒนาผู้สอนประจำของคณะฯ ควบคู่กันไป ในระยะยาวคณะฯ ควรจะต้องเพิ่มจำนวนผู้สอนภาษาจีนประจำในคณะฯ และลดจำนวนอาสาสมัครจากสถาบันขงจื้อลงเพื่อควบคุมการเรียนการสอนภาษาจีนของคณะฯ ให้ได้มาตรฐาน

นอกจากนี้ คณะฯ ควรปรับปรุงประสิทธิภาพการให้บริการของห้องสมุดมหาวิทยาลัย และห้องสมุดสถาบันขงจื้อ เพื่อให้เป็นแหล่งศึกษาค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมด้วยตนเองแก่ผู้เรียนอย่างแท้จริง

2) ผู้บริหารสถาบันขงจื้อ

นโยบายต่อการจัดการศึกษาให้กับคณะวิเทศศึกษา

ในส่วนการจัดการศึกษา สถาบันขงจื้อควรได้พยายามจัดการเรียนการสอนรายวิชาด้านภาษาจีนและจีนศึกษาให้เป็นไปตามหลักสูตรของคณะฯ จัดหาผู้สอนให้มีความเชี่ยวชาญสอดคล้องกับสาขาวิชาที่สอน จัดอบรมเทคนิคการสอนให้กับอาสาสมัครผู้สอนชาวจีน วางแผนการสอนประจำภาคการเรียน จัดผู้สอนตามรายวิชาที่ถนัด ประเมินผลติดตามการปฏิบัติงาน และนำผลการประเมินที่ได้มาเป็นแนวทางในการแก้ไข้ปัญหาด้านการเรียนการสอน

ด้านการจัดสอบวัดระดับภาษาจีน สถาบันขงจื้อได้ประสานงานกับฮั่นป๋านในการเลือกวันสอบให้สอดคล้องกับแผนการศึกษาของคณะฯ เป็นประจำทุกปี และเลือกระดับการสอบวัดระดับภาษาจีนให้เหมาะสมให้กับระดับความรู้ผู้เรียน โดยจัดอบรมการสอบให้กับผู้เรียนก่อนวันสอบจริง

ข้อดีของการจัดการศึกษา

การจัดการศึกษาที่คณะฯ ซึ่งจัดการเรียนการสอนแบบหลักสูตรนานาชาติ และกำหนดให้ผู้เรียนจะต้องไปศึกษายังมหาวิทยาลัยในประเทศจีนในช่วงภาคการเรียนฤดูร้อน ช่วยให้ผู้เรียน

พัฒนาทักษะทางด้านภาษาจีนได้เร็วกว่าหลักสูตรปกติ นอกจากนี้ การจัดสอบวัดระดับภาษาจีนทุกปี ช่วยให้ผู้เรียนได้ทราบถึงความสามารถทางด้านภาษาจีนของตน และยังเป็นข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อผู้เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาของคณะฯ

ข้อเสียที่เป็นปัญหาและอุปสรรค

ผู้เรียนมีทักษะทางภาษาที่แตกต่างกันมากเกินไป ทำให้ประสิทธิภาพของการเรียนการสอนในแต่ละรายวิชาลดน้อยลง เนื่องจากผู้สอนไม่อาจดูแลผู้เรียนทั้งที่มีและไม่มีพื้นฐานความรู้ภาษาจีนได้ทั่วถึง อีกทั้งพื้นฐานความรู้ภาษาจีนของผู้เรียนไม่มากพอที่จะเรียนในรายวิชาทางด้านจีนศึกษา ซึ่งมีคำศัพท์จำนวนมากและระดับความยากของคำศัพท์สูงกว่ารายวิชาพื้นฐานภาษาจีน

ข้อเสนอแนะต่อปัญหา

ควรจัดสอบเพื่อแยกผู้เรียนกลุ่มที่มีพื้นฐานและไม่มีพื้นฐานภาษาจีนออกจากกัน เพื่อให้สามารถจัดการเรียนการสอนได้สอดคล้องกับความสามารถของผู้เรียน และควรสนับสนุนให้จัดทำตำราหรือเอกสารประกอบการเรียนการสอนในแต่ละรายวิชาขึ้นมาโดยเฉพาะเพื่อใช้สอนผู้เรียนในทั้ง 2 สาขา

3) ผู้บริหารมหาวิทยาลัยในประเทศจีน

นโยบายต่อการประกันคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาผู้สอน

มีการคัดเลือกผู้สอนที่มีประสบการณ์และความเชี่ยวชาญตรงตามเนื้อหาวิชาที่สอน พัฒนาผู้สอนโดยการอบรมความรู้ด้านการสอนภาษาจีน สนับสนุนให้ผู้สอนศึกษาต่อ และเข้าร่วมโครงการแลกเปลี่ยนอาจารย์กับสถาบันการศึกษาต่างประเทศ มีการประเมินคุณภาพการสอนในทุกภาคการเรียน โดยให้ผู้เรียนทำแบบสอบถาม และนำผลที่ได้ไปเป็นแนวทางในการวางแผนปรับปรุงประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอน

การส่งเสริมการพัฒนาความสามารถทางด้านภาษาจีนของผู้เรียน พบว่ามหาวิทยาลัยจีนแต่ละแห่งมีการดำเนินการที่หลากหลาย ได้แก่ จัดสอบแบ่งกลุ่มผู้เรียนตามระดับความรู้ภาษาจีน เพื่อลดจำนวนผู้เรียนต่อชั้นเรียนให้น้อยลง และเพื่อให้การเรียนการสอนในชั้นเรียนที่มีผู้เรียนที่มีทักษะภาษาจีนใกล้เคียงกันทำได้ง่ายขึ้น จัดผู้เรียนให้พบปะกับเพื่อนนักศึกษาชาวจีน เพื่อเปิดโอกาสให้ทำความรู้จักและสร้างความสัมพันธ์ เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะการฟังและการพูดจากการสื่อสาร จัดกิจกรรมส่งเสริมการใช้ภาษาและวัฒนธรรมจีนที่หลากหลายให้กับผู้เรียน เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญของการใช้ภาษาจีนและขยายโลกทัศน์ทางด้านวัฒนธรรมจีน เช่น ทัศนศึกษาตามสถานที่สำคัญสอนร้องเพลงจีน ชมภาพยนตร์จีน สอนศิลปะการต่อสู้แบบจีนหรือวูซู จัดการแข่งขันเขียนเรียงความ กล่าวสุนทรพจน์ จัดการแข่งขันกีฬาเชื่อมสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษาไทยและจีน ทำบัตรห้องสมุดให้ผู้เรียน เพื่ออำนวยความสะดวกในการเข้าใช้บริการและยืมหนังสือจากห้องสมุด และอนุญาตให้ผู้เรียนใช้คอมพิวเตอร์ในห้องมัลติมีเดียของมหาวิทยาลัย

ความคิดเห็นต่อการจัดการศึกษาที่มหาวิทยาลัยในประเทศจีน

ข้อดีของโครงการ

ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนด้านการจัดการศึกษาร่วมระหว่างองค์กรด้านการศึกษาของประเทศ ไทยและประเทศจีน ขยายความคิดและมุมมองระหว่างประเทศให้กับผู้เรียน การอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ เอื้อต่อการเรียนและการใช้ภาษาจีน ช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะภาษาจีนได้เร็วขึ้น และยังช่วยให้ ผู้เรียนได้เรียนรู้ประเพณีและวัฒนธรรมจีน รวมไปถึงได้เข้าใจลักษณะอุปนิสัยและวิถีชีวิตของชาว จีนโดยตรง

ปัญหาและอุปสรรคของโครงการ

ผู้เรียนมีระดับภาษาจีนที่แตกต่างกัน และความรู้ภาษาจีนค่อนข้างต่ำ ทำให้ไม่เข้าใจเนื้อหาที่ เรียน อีกทั้งผู้เรียนบางส่วนยังขาดวุฒิภาวะความเป็นผู้ใหญ่ ขาดความพร้อมและความตั้งใจเรียน ทำให้การพัฒนาความสามารถทางด้านภาษาจีนของผู้เรียนทำได้ไม่เต็มที่ ระยะเวลาในการศึกษาที่ ประเทศจีน 80 วัน หรือ 2 เดือนครึ่ง สั้นเกินไป (เฉพาะชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2) ทำให้การพัฒนา ภาษาจีนของผู้เรียนไม่ต่อเนื่อง ผู้เรียนบางคนไม่อาจปรับตัวให้เข้ากับวัฒนธรรมและการสื่อสารใน สังคมจีน การติดต่อประสานงานกันของอาจารย์ผู้ดูแลนักศึกษาทั้งของคณะฯ และมหาวิทยาลัยจีนยัง น้อยเกินไป ทำให้การดูแลผู้เรียนได้ไม่ทั่วถึง

ข้อเสนอแนะต่อการแก้ไขปัญหาและอุปสรรค

คณะฯ ควรแบ่งกลุ่มผู้เรียนตามความสามารถด้านภาษา และให้ข้อมูลในภาพรวมเกี่ยวกับการ จัดการเรียนการสอนในหลักสูตรและพื้นฐานความรู้ภาษาจีนของผู้เรียน เพื่อเป็นข้อมูลในการ จัดการเรียนการสอน นอกจากนี้ คณะฯ ควรหาทางกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบและเห็น ความสำคัญของการเรียนให้มากขึ้น สำหรับผู้เรียนชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 ควรขยายเวลาใน การศึกษาที่มหาวิทยาลัย จาก 80 วัน เป็น 120 วัน หรือ 4 เดือน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาภาษาจีน อย่างต่อเนื่อง ก่อนมาศึกษาที่ประเทศจีน คณะฯ ควรจัดอบรมความรู้เกี่ยวกับประเทศจีนและ วัฒนธรรมจีนให้ผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนปรับตัวทั้งด้านการเรียนและการใช้ชีวิตประจำวันในประเทศ จีนได้ง่ายขึ้น นอกจากนี้ อาจารย์ทั้งฝ่ายไทยและฝ่ายจีนควรประสานงานเพื่อดูแลผู้เรียนร่วมกันอย่าง ใกล้ชิด

5.1.2 ผู้สอน

งานวิจัยนี้ได้รวบรวมข้อมูลทั่วไปและความคิดเห็นของผู้สอนเกี่ยวกับปัญหาต่างๆ ที่ส่งผล ต่อการเรียนการสอนของผู้เรียนรหัส 50 รหัส 51 และรหัส 52 สาขาวิเทศธุรกิจจีน และจีนศึกษา คณะวิเทศศึกษา ในปีการศึกษาที่ 2552 จากกลุ่มเป้าหมายทั้งหมด 35 คน ได้แบ่งผู้สอนออกเป็น 3 กลุ่มใหญ่ ได้แก่ 1) กลุ่มผู้สอนชาวไทยของคณะวิเทศศึกษา 5 คน 2) กลุ่มผู้สอนชาวจีนที่คณะวิเทศ ศึกษา 9 คน แบ่งเป็นผู้สอนชาวจีนสังกัดสถาบันขงจื่อ 7 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านการเรียนการสอน ภาษาจีนจากฮั่นปู้ 1 คน และอาจารย์ชาวจีนสังกัดคณะวิเทศศึกษา 1 คน 3) กลุ่มผู้สอนที่

มหาวิทยาลัยจีน 8 แห่ง จำนวน 21 คน แบ่งเป็น Yunnan University of Traditional Chinese Medicine (YUTCM) 2 คน Guangxi University (GXU) 2 คน South China University of Technology (SCUT) 2 คน Soochow University (SCU) 2 คน Shanghai University (SHU) 6 คน Nanjing University of Science and Technology (NUST) 2 คน Jiangxi University of Science and Technology (JUST) 3 คน และ Xiamen University: XMU 2 คน

ด้านข้อมูลทั่วไป

เพศ: ผู้สอนชาวไทยเป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิงในอัตราส่วน 2 ใน 5 แต่ผู้สอนชาวจีนที่คณะฯ และทีมมหาวิทยาลัยจีนเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชายในอัตราส่วน 2 ใน

อายุ: ผู้สอนส่วนใหญ่ หรือ 65.71% มีอายุอยู่ในช่วง 25-35 ปี เมื่อแยกวิเคราะห์ผู้สอนแต่ละกลุ่มพบว่า ผู้สอนทีมมหาวิทยาลัยจีนมีอายุมากกว่า 36 ปี ขึ้นไป 33.33% มากกว่าที่คณะวิทยาศาสตร์ซึ่งไม่พบผู้สอนชาวไทยที่อายุสูงกว่า 36 ปีเลย พบแก่ผู้สอนชาวจีนที่คณะฯ มีอายุ 46 ปีขึ้นไป เพียงคนเดียว หรือ 11.11% ในทางตรงกันข้าม ทีมมหาวิทยาลัยจีนไม่พบผู้สอนที่มีอายุต่ำกว่า 25 ปีเลย แต่ที่คณะฯ พบผู้สอนที่มีอายุต่ำกว่า 25 ปีทั้งในผู้สอนชาวไทย (40.00%) และผู้สอนชาวจีน (22.22%) จะเห็นว่า วิทยุคของผู้สอนทีมมหาวิทยาลัยจีนสูงกว่าผู้สอนที่คณะฯ ทั้งชาวไทยและชาวจีน

วุฒิการศึกษา: ในภาพรวมผู้สอนทั้งสามกลุ่มมีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีมากที่สุด หรือ 45.71% รองลงมาก็คือระดับปริญญาโท 40.00% และระดับปริญญาเอก 14.29% เมื่อแยกวิเคราะห์ผู้สอนในแต่ละกลุ่ม พบว่า ผู้สอนที่คณะฯ ทั้งชาวไทย (60.00%) และชาวจีน (66.67%) ส่วนใหญ่ หรือ 2 ใน 3 มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี แต่ผู้สอนทีมมหาวิทยาลัยในประเทศจีน ส่วนใหญ่ (47.62%) หรือเกือบครึ่งมีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโท

สาขาที่จบการศึกษา: ผู้สอน 2 ใน 3 หรือ 65.71% จบสาขาที่เกี่ยวกับภาษาจีน ได้แก่ การสอนภาษาจีนเป็นภาษาต่างประเทศ ภาษาศาสตร์และภาษาศาสตร์ประยุกต์ อักษรศาสตร์ภาษาจีน แบ่งเป็นผู้สอนทีมมหาวิทยาลัยจีนมากที่สุด (76.19%) รองลงมาก็คือผู้สอนชาวจีนที่คณะฯ (55.56%) และผู้สอนชาวไทย (40.00%) พบผู้สอน 1 ใน 3 หรือ 34.29% ไม่ได้จบสาขาที่เกี่ยวกับภาษาจีน แบ่งเป็นผู้สอนชาวไทยมากที่สุด (60.00%) ซึ่งผู้สอนกลุ่มนี้กำลังลาศึกษาต่อในสาขาการสื่อสาร 2 คน และสาขาเศรษฐศาสตร์ภูมิภาค 1 คน รองลงมาก็คือผู้สอนชาวจีนที่คณะฯ 44.44% จบสาขาภาษาอังกฤษ วิทยาการจัดการ ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ และสังคมศาสตร์ ผู้สอนทีมมหาวิทยาลัยจีน 23.81% จบสาขากฎหมายการค้าระหว่างประเทศ รัฐศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ ประวัติศาสตร์เศรษฐกิจโลก และบริหารธุรกิจ

ประสบการณ์สอน: ผู้สอนส่วนใหญ่ หรือ 85.71% เคยมีประสบการณ์สอนในระดับต่างๆ พบผู้สอนทีมมหาวิทยาลัยจีนมีประสบการณ์สอนมากที่สุด 95.24% รองลงมาก็คือผู้สอนชาวไทย 80.00% และผู้สอนชาวจีนที่คณะฯ 66.67% ในส่วนระยะเวลาของประสบการณ์สอน พบค่าเฉลี่ยรวมต่อคนของทั้งสามกลุ่มอยู่ที่ 4.46 ปี โดยค่าเฉลี่ยของผู้สอนทีมมหาวิทยาลัยจีนสูงที่สุด 5.57 ปี

รองลงมาคือผู้สอนชาวจีนที่คณะฯ 2.89 ปี และผู้สอนชาวไทย 2.60 ปี ขณะเดียวกัน พบว่าผู้สอนที่คณะฯ บางส่วนไม่มีประสบการณ์สอนเลย แบ่งเป็นชาวจีน 33.33% และชาวไทย 20.00%

ภาระงานของผู้สอน: ในส่วนจำนวนรายวิชาที่สอน/คน/ภาคการเรียนพบว่า GXU มีภาระงานสอนเฉลี่ยสูงสุดที่ 3.5 วิชา และ YUTCM มีภาระงานสอนเฉลี่ยต่ำที่สุดเพียง 1 วิชา ผู้สอนทั้งสามกลุ่มเฉลี่ยสอน 2.31 วิชา โดยผู้สอนที่มหาวิทยาลัยจีนสอนเฉลี่ยสูงสุด 2.43 วิชา รองลงมาคือผู้สอนชาวจีนที่คณะฯ 2.1 วิชา และผู้สอนชาวไทย 2 วิชา ในส่วนจำนวนชั่วโมงสอนพบว่า NUST มีภาระงานสอนเฉลี่ยสูงสุด 26 ชั่วโมง และ SHU มีภาระงานสอนเฉลี่ยต่ำสุด 3 ชั่วโมง ผู้สอนทั้งสามกลุ่มมีภาระงานสอนเฉลี่ย 12.69 ชั่วโมง ผู้สอนที่มหาวิทยาลัยจีนสอนเฉลี่ยสูงสุด 13.14 ชั่วโมง รองลงมาคือผู้สอนชาวจีนที่คณะฯ 12 ชั่วโมง และผู้สอนชาวไทย 11 ชั่วโมง นอกจากนี้ยังพบว่า โดยรวมผู้สอนเกือบครึ่งหนึ่ง หรือ 46.88% ไม่มีภาระงานอื่นเลยยกเว้นงานสอน แบ่งเป็นผู้สอนที่มหาวิทยาลัยจีน 25.00% ผู้สอนชาวจีนที่คณะฯ 18.75% และผู้สอนชาวไทย 3.13% ส่วนผู้สอนที่เหลือ 53.13% มีภาระงานอื่นๆ นอกเหนือจากงานสอน ได้แก่ งานแต่งตำราหรือเอกสารประกอบการเรียนการสอน งานวิจัย และงานบริหาร เป็นต้น แบ่งเป็นผู้สอนที่มหาวิทยาลัยจีน 40.63% ผู้สอนชาวจีนที่คณะฯ 9.38% และผู้สอนชาวไทย 3.13%

ด้านปัญหาและอุปสรรคในการสอน ผู้สอนชาวไทยและผู้สอนชาวจีนที่คณะฯ มีความคิดเห็นไปในทิศทางเดียวกันเกือบทั้งหมด โดยเรียงลำดับความสำคัญของปัญหาจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ระดับภาษาจีนของผู้เรียนในชั้นเรียนแตกต่างกันมาก ผู้สอนชาวไทย 80.00% ผู้สอนชาวจีนที่คณะฯ 77.78% ระดับความสามารถด้านภาษาจีนของผู้เรียนไม่เพียงพอ ผู้สอนชาวไทย 80.00% ผู้สอนชาวจีนที่คณะฯ 77.78% ชั่วโมงเรียนแต่ละสัปดาห์น้อยเกินไป ผู้สอนชาวไทย 60.00% ผู้สอนชาวจีนที่คณะฯ 55.56% ประสบการณ์สอนของตนไม่เพียงพอ ผู้สอนชาวไทย 60.00% ผู้สอนชาวจีนที่คณะฯ 55.56% ภาระงานมากเกินไป ผู้สอนชาวไทย 40.00% ผู้สอนชาวจีนที่คณะฯ 11.11% จำนวนผู้เรียนมากเกินไป ผู้สอนชาวไทย 00.00% ผู้สอนชาวจีนที่คณะฯ 11.11% สำหรับปัญหาการสอนที่มหาวิทยาลัยในประเทศจีน เรียงลำดับความสำคัญของปัญหาจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ระดับภาษาจีนของผู้เรียนในชั้นเรียนแตกต่างกันมาก 90.48% จำนวนผู้เรียนมากเกินไป 76.19% ระดับความสามารถด้านภาษาจีนของผู้เรียนไม่เพียงพอ 52.38% ภาระงานมากเกินไป 14.29% ชั่วโมงเรียนแต่ละสัปดาห์น้อยเกินไป 0.00% ประสบการณ์สอนของตนไม่เพียงพอ 0.00%

ด้านความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการเรียนของผู้เรียน ผู้สอนทั้งสามกลุ่มให้ความคิดเห็นออกมาในทิศทางที่ใกล้เคียงกันทั้ง 7 รายการ โดยในส่วนของเข้าเรียนและความตั้งใจเรียน แม้ว่าผู้สอนส่วนใหญ่ หรือ 88.57% เห็นว่าผู้เรียนเข้าเรียนสม่ำเสมอ แต่ผู้สอน 65.71% กลับเห็นว่าผู้เรียนไม่ตั้งใจเรียนในชั้นเรียน ในส่วนความพยายามมีส่วนร่วมในการตอบและถามคำถามในชั้นเรียน มีผู้สอนส่วนน้อย หรือ 28.57% ที่เห็นว่าผู้เรียนกระตือรือร้นในการตอบคำถามในชั้นเรียน และมีผู้สอนแค่ 5.71% ที่เห็นว่าผู้เรียนกระตือรือร้นที่จะถามคำถาม ในส่วนความรับผิดชอบต่องานหรือ

การบ้านได้รับมอบหมาย และจริยธรรมในการเรียน แม้ผู้สอนส่วนใหญ่ หรือ 71.43% เห็นว่าผู้เรียนจะส่งงานหรือการบ้านที่ได้รับมอบหมายตรงตามกำหนดเวลา แต่มีผู้สอน 2 ใน 5 หรือ 40.00% เห็นว่าผู้เรียนลอกการบ้าน และผู้สอน 1 ใน 3 หรือ 34.29% เห็นว่าผู้เรียนทุจริตในการสอบ

5.1.3 ผู้เรียน

ผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการเรียนการสอนภาษาจีนให้กับผู้เรียนซึ่งเป็นนักศึกษาสาขาวิเทศธุรกิจ (จีน) และสาขาจีนศึกษา รหัส 50 51 และ 52 คณะวิทศศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ในภาคการศึกษาที่ 3/2552 โดยมีจำนวนผู้เรียนทั้งสิ้น 432 คน เป็นผู้เรียนสาขาวิเทศธุรกิจ (จีน) 264 คน และผู้เรียนสาขาจีนศึกษา 168 คน และได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาจากกลุ่มเป้าหมายทั้งหมด 374 คน (86.57%) เป็นผู้เรียนสาขาวิเทศธุรกิจ (จีน) 236 คน (63.10%) สาขาจีนศึกษา 138 คน (36.90%) หากแยกตามชั้นปีแบ่งเป็นผู้เรียนชั้นปีที่ 1 รหัส 52 120 คน (32.09%) ผู้เรียนชั้นปีที่ 2 รหัส 51 114 คน (30.48%) และผู้เรียนชั้นปีที่ 3 รหัส 50 140 คน (37.43%)

ด้านข้อมูลทั่วไป

เพศ: อัตราส่วนของผู้เรียนที่เป็นเพศหญิงต่อเพศชายทั้งสองสาขาใกล้เคียงกัน คือ 9 ต่อ 10
 ภูมิภาค: ผู้เรียนส่วนใหญ่ หรือ 96.26% มีภูมิลำเนาอยู่ในภาคใต้ โดยเฉพาะจังหวัดสงขลา และภูเก็ตมีจำนวนผู้เรียนคิดเป็นเกือบครึ่งหนึ่ง หรือ 48.66% ของผู้เรียนทั้งหมด

ครอบครัวผู้เรียนที่มีเชื้อสายจีน: ผู้เรียนเกือบ 2 ใน 3 หรือ 63.9% มาจากครอบครัวซึ่งมีเชื้อสายจีน

รายได้ต่อเดือนของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง: เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ รายได้สูงกว่า 50,000 บาท 22.73% รายได้ 20,000-30,000 บาท 21.39% รายได้ 10,000 -20,000 บาท 18.45% รายได้ 30,000-40,000 บาท 17.11% รายได้ 40,000-50,000 บาท 16.04% และรายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท 4.28%

พื้นฐานความรู้ภาษาจีน: ผู้เรียนที่มีพื้นฐานความรู้ภาษาจีนมาก่อนเข้าเรียนที่คณะวิทศศึกษา หรือเรียนในสาขาที่เกี่ยวกับภาษาจีนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (สายศิลป์ภาษาจีน สายศิลป์ภาษาอังกฤษจีน และสาขาศิลป์ภาษาจีนคณิตศาสตร์) หรืออาชีวศึกษา พบจำนวนผู้เรียนกลุ่มนี้มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปี คือ ปี 50 21 คน (15.00%) ปี 51 31 คน (27.19%) และปี 52 48 คน (40.00%) เมื่อแยกสาขาพบว่า ผู้เรียนสาขาจีนศึกษามีแนวโน้มของจำนวนผู้เรียนที่มีพื้นฐานภาษาจีนเพิ่มขึ้นสูงกว่าสาขาวิเทศธุรกิจ (จีน) คือ สาขาจีนศึกษา ปี 50 12 คน (24.49%) ปี 51 16 คน (38.10%) และปี 52 23 คน (48.94%) สาขาวิเทศธุรกิจ (จีน) ปี 50 9 คน (9.89%) ปี 51 15 คน (20.83%) และปี 52 25 คน (34.25%)

ด้านรูปแบบการจัดการศึกษารายวิชาพื้นฐานภาษาจีน 1-8 ในส่วนความเหมาะสมของการจัดให้เรียนใน 8 ภาคการเรียน จาก 9 ภาคการเรียน ผู้เรียนส่วนใหญ่ หรือ 85.3% เห็นว่ามีความเหมาะสมดีแล้ว ในส่วนเนื้อหาตลอดหลักสูตร ผู้เรียนส่วนใหญ่ หรือ 64.44% เห็นว่าเนื้อหาที่เรียนยังไม่เพียงพอต่อการพัฒนาความสามารถทางด้านภาษาจีนของตน ในส่วนจำนวนครั้งที่เรียน/สัปดาห์ ผู้เรียนเกือบครึ่งหนึ่ง หรือ 48.93% ต้องการให้จัดเรียนรายวิชาภาษาจีนสัปดาห์ละ 3 ครั้ง ครั้งละ 2 ชั่วโมง (รวมสัปดาห์ละ 6 ชั่วโมง) มีผู้เรียนประมาณ 1 ใน 5 หรือ 22.46% เท่านั้น ที่พอใจต่อการจัดชั่วโมงเรียนในรูปแบบเดิม คือ สัปดาห์ละ 2 ครั้ง ครั้งละ 2 ชั่วโมง (รวมสัปดาห์ละ 4 ชั่วโมง)

ในส่วนการจัดการศึกษา ณ มหาวิทยาลัยในประเทศจีน ในส่วนช่วงเวลาที่เหมาะสม ผู้เรียนมีความคิดเห็นแยกออกเป็น 2 กลุ่ม คือ ผู้เรียนครึ่งหนึ่ง หรือ 51.34% พอใจต่อการจัดการศึกษาดังกล่าวในภาคเรียนฤดูร้อน ซึ่งเป็นรูปแบบเดิมที่คณะฯ จัดให้เรียนในภาคการเรียนที่ 3 ของทุกปี รวม 300 วัน โดยแบ่งเป็น 3 ครั้ง คือ ปี 1 ไป 80 วัน ปี 2 ไป 80 วัน และ ปี 3 ไป 140 วัน รวมระยะเวลาตลอดหลักสูตร 9 ภาคการเรียน หรือ 3 ปี ครึ่ง อย่างไรก็ตาม ผู้เรียนอีกเกือบครึ่งหนึ่ง หรือ 48.66% กลับเห็นว่าการศึกษา ณ มหาวิทยาลัยในประเทศจีนควรจัดในภาคเรียนปกติ คือ ภาคการเรียนที่ 1 และ/หรือ ภาคการเรียนที่ 2 เหมือนมหาวิทยาลัยส่วนใหญ่ในประเทศไทย โดยมีระยะเวลาการเรียนตลอดหลักสูตร 8 ภาคการเรียน หรือ 4 ปี แต่อาจปรับช่วงเวลาปิดเปิดภาคการเรียนให้สอดคล้องกับมหาวิทยาลัยในประเทศจีน โดยผู้เรียนมีความคิดที่หลากหลายต่อการจัดการศึกษา ณ มหาวิทยาลัยจีนในภาคเรียนปกติ แบ่งเป็น ต้องการให้จัดการศึกษาแบบ 3 ภาคการเรียน ไป 3 ครั้งมากที่สุด 17.38% รองลงมาคือ แบบ 2 ภาคการเรียน ไป 2 ครั้ง 10.70% แบบ 4 ภาคการเรียน ไป 2 ครั้ง ครั้งละ 1 ปี 9.89% แบบ 2 ภาคการเรียน ไปครั้งเดียว 1 ปี 5.08% และ แบบ 8 ภาคการเรียน ไปครั้งเดียว 2 ปี 5.61%

ด้านรูปแบบการจัดผู้สอนรายวิชาภาษาจีนพื้นฐาน 1-8 ในภาพรวมผู้เรียนส่วนใหญ่ต้องการให้จัดการการสอนแบบผู้สอนชาวไทยสอนร่วมกับผู้สอนชาวจีนมากที่สุด 42.25% รองลงมาคือแบบผู้สอนชาวจีนสอนทั้งวิชา 31.02% และแบบให้ผู้สอนชาวไทยทั้งวิชา 26.74% เมื่อแยกตามชั้นปี พบว่าผู้เรียนในระดับที่สูงขึ้นมีความต้องการเรียนกับผู้สอนชาวยุโรปน้อยลงแต่ต้องการเรียนกับผู้สอนชาวจีนมากขึ้น หากเปรียบเทียบผู้เรียนทั้งสามชั้นปี พบว่าผู้เรียนชั้นปีที่ 1 ต้องการให้จัดการสอนแบบผู้สอนชาวไทยสอนร่วมกับผู้สอนชาวจีน 48.33% แบบผู้สอนชาวไทยสอนทั้งวิชา 34.17% และแบบผู้สอนชาวจีนสอนทั้งวิชา 17.50% ในทางตรงกันข้าม ผู้เรียนชั้นปีที่ 3 ต้องการให้จัดการสอนแบบผู้สอนชาวจีนสอนทั้งวิชามากที่สุด 42.14% รองลงมาคือแบบผู้สอนชาวไทยสอนร่วมกับผู้สอนชาวจีน 36.43% และแบบผู้สอนชาวไทยสอนทั้งวิชา 21.43%

ด้านความพึงพอใจโดยรวมต่อตัวผู้สอนภาษาจีน ผู้เรียนส่วนใหญ่ 63.10% พึงพอใจต่อการสอนของผู้สอนที่มหาวิทยาลัยจีนมากที่สุด รองลงมาคือผู้สอนชาวไทย 54.55% และผู้สอนชาวจีนที่

คณะฯ 45.19% แต่เมื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้เรียนด้านรูปแบบการจัดผู้สอนและด้านตัวผู้สอน จะเห็นได้ว่าผู้เรียนมีความคิดเห็นทั้งสองด้านขัดแย้งกัน คือ แม้ผู้เรียนส่วนใหญ่ 54.81% พอใจต่อการสอนของผู้สอนชาวจีนที่คณะฯ อยู่ในระดับน้อยจนถึงไม่พอใจเลย แต่กลับต้องการให้จัดการเรียนการสอนแบบให้ผู้สอนชาวไทยสอนร่วมกับผู้สอนชาวจีน และแบบให้ผู้สอนชาวจีนสอนทั้งวิชามากกว่าการจัดให้เรียนกับผู้สอนชาวไทยทั้งวิชา

ด้านแรงจูงใจในการเลือกเรียนในสาขา ผู้เรียนส่วนใหญ่ทั้งในสาขาวิศวกรรมกิจจिन (61.86%) และสาขาจีนศึกษา (57.25%) สนใจความรู้ในสาขาที่ตนเองศึกษาในระดับมากถึงมากที่สุด ส่วนผู้เรียนที่เหลือประมาณ 2 ใน 5 ทั้งในสาขาวิศวกรรมกิจจिन (37.71%) และสาขาจีนศึกษา (40.58%) สนใจความรู้สาขาที่ตนเองศึกษาอยู่ในระดับน้อยถึงน้อยที่สุด แสดงให้เห็นว่ามีผู้เรียนกลุ่มหนึ่งในทั้งสองสาขาไม่ได้เลือกเรียนในสาขาที่ตรงตามความสนใจของตนเอง แต่อาจมีแรงจูงใจในเลือกเรียนด้านอื่นแทน โดยพบว่า แรงจูงใจที่มีผลต่อการเลือกเรียนในสาขามากที่สุดคือประโยชน์ต่อการหางานทำในอนาคต จากข้อมูลแสดงให้เห็นว่า ผู้เรียนส่วนใหญ่ หรือ 96.52% เห็นตรงกันว่า สาขาที่ตนเองเลือกมีประโยชน์ต่อการหางานทำในอนาคต นอกจากนี้ยังพบว่า ผู้เรียน 2 ใน 3 ชอบเรียนภาษาจีน (64.17%) และภาษาอังกฤษ (61.76%) และทางบ้านของผู้เรียนต้องการให้เรียนภาษาจีน 41.71% ส่วนแรงจูงใจที่เหลือพบว่าอยู่ในระดับที่ค่อนข้างต่ำทั้งหมด ได้แก่ ทางบ้านประกอบอาชีพที่ต้องใช้ภาษาจีน 12.30% และเลือกเรียนตามเพื่อน 5.61%

ด้านพฤติกรรมการเรียน ในส่วนการเตรียมบทเรียนก่อนเข้าชั้นเรียน พบว่าผู้เรียนส่วนใหญ่ หรือ 78.88% เตรียมบทเรียนในระดับน้อยถึงน้อยที่สุด ผู้เรียน 9.63% ไม่ได้เตรียมบทเรียนเลย และพบผู้เรียนที่เตรียมบทเรียนในระดับมากถึงมากที่สุดมีแค่ 11.50% หลังเสร็จสิ้นการเรียนการสอนในแต่ละครั้ง พบว่าผู้เรียนแค่ 12.83% ที่ทบทวนบทเรียนในระดับที่มากถึงมากที่สุดเช่นกัน โดยพบว่าผู้เรียนส่วนใหญ่ หรือ 79.95% ทบทวนบทเรียนในระดับน้อยถึงน้อยที่สุด และผู้เรียน 7.22% ไม่ได้ทบทวนบทเรียนเลย

ในส่วนพฤติกรรมการเรียนในชั้นเรียน พบว่าผู้เรียนส่วนใหญ่ หรือ 86.63% เข้าเรียนอย่างสม่ำเสมอ และผู้เรียน 67.65% ตั้งใจเรียนในชั้นเรียน ในทางตรงกันข้ามแม้ว่าผู้เรียนจะเข้าเรียนสม่ำเสมอ และตั้งใจเรียนในชั้นเรียน แต่มีผู้เรียนแค่ 27.54% เท่านั้นที่กระตือรือร้นในการตอบคำถามของผู้สอน เมื่อไม่เข้าใจเนื้อหาที่เรียน ผู้เรียนส่วนใหญ่ หรือ 64.17% เลือกที่จะปรึกษาหรือซักถามเพื่อน มีผู้เรียนเพียง 33.16% ที่ปรึกษาหรือซักถามผู้สอน

ในส่วนความรับผิดชอบต่องาน/การบ้านที่ได้รับมอบหมายและความซื่อสัตย์ต่อตนเองในการเรียน พบว่าผู้เรียนส่วนใหญ่ หรือ 78.07% ส่งงานหรือการบ้านที่ได้รับมอบหมายตามเวลาที่กำหนด แต่อีกด้านหนึ่งกลับพบว่า ผู้เรียนส่วนใหญ่ หรือ 42.25% ให้ข้อมูลว่าตนเองไม่ได้ลอกงาน/การบ้านเลย มีผู้เรียน 32.35% ยอมรับว่าลอกงาน/การบ้านในระดับน้อยถึงน้อยที่สุด และผู้เรียน 25.40% ยอมรับว่าลอกงานหรือการบ้านในระดับมากถึงมากที่สุด นอกจากนี้ในการสอบยังพบว่า

แม้ผู้เรียนส่วนใหญ่ หรือ 64.71% ไม่ได้ทุจริตในการสอบเลย แต่พบผู้เรียน 22.99% ยอมรับว่าทุจริตในการสอบในระดับน้อยถึงน้อยที่สุด และผู้เรียน 12.30% ทุจริตในการสอบในระดับมากถึงมากที่สุด

ด้านพฤติกรรมการศึกษาค้นคว้าความรู้เพิ่มเติมด้วยตนเอง พบว่ามีผู้เรียนแค่ 22.46% ศึกษาค้นคว้าความรู้ภาษาจีนเพิ่มเติมด้วยตัวเองในระดับมากถึงมากที่สุด ผู้เรียนส่วนใหญ่ หรือ 63.73% ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมในระดับน้อยถึงน้อยที่สุด และผู้เรียน 14.17% ไม่ได้ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมเลย ในส่วนการใช้บริการห้องสมุด มีผู้เรียนแค่ 10.70% ที่ใช้บริการห้องสมุดของมหาวิทยาลัยในระดับมากถึงมากที่สุด ผู้เรียนส่วนใหญ่ หรือ 76.20% ใช้บริการในระดับน้อยถึงน้อยที่สุด และมีผู้เรียน 13.10% ไม่ใช้บริการห้องสมุดของมหาวิทยาลัยเลย ยิ่งไปกว่านั้น ยังพบว่าผู้เรียนเกือบครึ่งหนึ่ง หรือ 46.26% ไม่ใช้บริการห้องสมุดของสถาบันขงจื่อเลย ส่วนอีกครึ่งหนึ่ง หรือ 50.80% ใช้บริการห้องสมุดสถาบันขงจื่อในระดับน้อยถึงน้อยที่สุด ดังนั้นจึงแทบไม่มีผู้เรียนที่ใช้บริการห้องสมุดของสถาบันขงจื่อในระดับมากถึงมากที่สุดเลย โดยพบแค่ 2.94%

ด้าน โอกาสในการทำกิจกรรมส่งเสริมการใช้ภาษาจีน พบว่าขณะเรียนที่มหาวิทยาลัยในประเทศไทย ผู้เรียนทำกิจกรรมดังกล่าวมากกว่าขณะเรียนที่คณะฯ ทุกรายการ โดยเปรียบเทียบ อัตราส่วนการทำกิจกรรมด้านต่างๆ ขณะเรียนที่คณะฯ และที่มหาวิทยาลัยจีน ได้ดังนี้ เขียนสื่อสารผ่านห้องสนทนาในอินเทอร์เน็ตหรือส่งอีเมล จาก 33.69% เพิ่มขึ้น 40.11% ดูรายการโทรทัศน์ภาษาจีน จาก 8.82% เพิ่มขึ้น 54.55% อ่านภาษาจีนจากอินเทอร์เน็ตหรือสื่อสิ่งพิมพ์ จาก 7.22% เพิ่มขึ้น 22.19% สนทนาภาษาจีนในชีวิตประจำวันนอกชั้นเรียน จาก 6.42% เพิ่มขึ้น 75.94% ดูวิดีโอหรือวีซีดีภาพยนตร์ ละคร การ์ตูน ฯลฯ จาก 3.74% เพิ่มขึ้น 71.12% จะเห็นได้ว่า ขณะเรียนที่ประเทศไทยผู้เรียนไม่ถึง 1 ใน 10 ทำกิจกรรมการใช้ภาษาจีนต่างๆ ยกเว้นการเขียนสื่อสารผ่านห้องสนทนาในอินเทอร์เน็ตหรือส่งอีเมล ซึ่งพบ 33.69% อย่างไรก็ตาม มีกิจกรรม 2 รายการ ซึ่งยังคงมีจำนวนผู้เรียนไม่ถึงครึ่งทำขณะเรียนที่มหาวิทยาลัยจีน คือ การเขียนสื่อสารผ่านห้องสนทนาในอินเทอร์เน็ตหรือส่งอีเมล 40.11% และการอ่านภาษาจีนจากอินเทอร์เน็ตหรือสื่อสิ่งพิมพ์ 22.19%

ด้านปัญหาทักษะการเรียนภาษาจีน พบมี 3 รายการที่ผู้เรียนเกินครึ่งเห็นว่าเป็นปัญหา โดยผู้เรียนเห็นว่าตนเองมีปัญหาการเรียนภาษาจีนทักษะการเขียนมากที่สุด 67.38% รองลงมาคือ อักษรจีน 66.58% การอ่าน 53.48% ส่วนทักษะที่เหลือแม้ว่าผู้เรียนจำนวนไม่ถึงครึ่งหนึ่งเห็นว่าตนเองมีปัญหา แต่อัตราส่วนที่พบยังถือว่าค่อนข้างสูง ได้แก่ การพูด 48.13% ไวยากรณ์ 41.44% และการฟัง 40.11%

ด้านปัญหาหรืออุปสรรคต่อการเรียนภาษาจีน ในส่วนการจัดการศึกษาที่คณะฯ ผู้เรียนเห็นว่าปัญหา 4 อันดับแรก ได้แก่ ระดับภาษาจีนของผู้เรียนในชั้นแตกต่างกันมาก 51.34% ระดับความสามารถด้านภาษาจีนของผู้เรียนไม่เพียงพอ 45.19% อาจารย์ชาวจีนสอนไม่เข้าใจ 39.84% และอาจารย์ชาวไทยสอนไม่เข้าใจ 32.62% ส่วนปัญหาที่เหลืออีก 3 รายการ ผู้เรียนเห็นว่าไม่มีปัญหา

อยู่ในเกณฑ์ต่ำ ได้แก่ ชั่วโมงเรียนแต่ละสัปดาห์น้อยเกินไป 23.26% จำนวนผู้เรียนมากเกินไป 10.70% และตำราหรือเอกสารประกอบการเรียนการสอนรายวิชาภาษาจีนไม่เหมาะสม 7.49%

ในส่วนการจัดการศึกษาที่มหาวิทยาลัยในประเทศจีน ผู้เรียนเห็นว่าปัญหา 4 อันดับแรกได้แก่ ระดับภาษาจีนของผู้เรียนในชั้นแตกต่างกันมาก 63.37% จำนวนผู้เรียนมากเกินไป 57.22% ระดับความสามารถด้านภาษาจีนของผู้เรียนไม่เพียงพอ 54.55% และชั่วโมงเรียนแต่ละสัปดาห์น้อยเกินไป 31.55% ส่วนปัญหาที่เหลืออีก 2 รายการ ผู้เรียนเห็นว่าไม่มีปัญหาอยู่ในเกณฑ์ต่ำ ได้แก่ อาจารย์ชาวจีนสอนไม่เข้าใจ 19.52% และตำราหรือเอกสารประกอบการเรียนการสอนรายวิชาภาษาจีนไม่เหมาะสม 13.90%

5.2 อภิปรายผล

ปัจจัยด้านพื้นฐานความรู้ภาษาจีนของผู้เรียน

ผู้เรียนที่มีพื้นฐานภาษาจีนมาก่อนเข้าเรียนที่คณะฯ จากระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือระดับอาชีวศึกษามีจำนวนเพิ่มขึ้นทุกปี ซึ่งผู้เรียนกลุ่มนี้เพิ่มขึ้นจาก 15% ในปี 2550 เป็น 40% ในปี 2552 แนวโน้มดังกล่าวอาจอธิบายได้ว่าเป็นผลสืบเนื่องมาจากนโยบายส่งเสริมการเพิ่มจำนวนผู้รู้ภาษาจีนในประเทศไทยของกระทรวงศึกษาธิการ โดยสนับสนุนให้เปิดสอนภาษาจีนในทุกระดับการศึกษาอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษา ไปจนถึงระดับอุดมศึกษา เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมในการพัฒนาทรัพยากรบุคคลภายในชาติให้มีทักษะการสื่อสารด้านภาษาจีน ซึ่งนับเป็นยุทธศาสตร์การเพิ่มศักยภาพการแข่งขันกับต่างชาติในเวทีโลกให้แก่ประเทศไทย จึงเป็นผลให้จำนวนผู้ที่มีพื้นฐานความรู้ภาษาจีนก่อนเข้าเรียนในระดับมหาวิทยาลัยทั่วประเทศมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นตามไปด้วย จากสถิติของสำนักยุทธศาสตร์อุดมศึกษาต่างประเทศ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (2553) ระบุว่าจำนวนผู้เรียนภาษาจีนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว จากการสำรวจ ในปี 2547-2548 มีสถานศึกษาที่เปิดสอนภาษาจีน 769 แห่ง และมีจำนวนผู้เรียนภาษาจีนทั่วประเทศ 198,191 คน แต่ในปี 2551-2552 พบมีสถานศึกษาที่เปิดสอนภาษาจีนเพิ่มขึ้นเป็น 1,470 แห่ง และจำนวนผู้เรียนภาษาจีนทั่วประเทศมีมากถึง 532,795 คน ดังนั้นการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในระดับมหาวิทยาลัยจึงต้องดำเนินการปรับเปลี่ยนรูปแบบการจัดการศึกษาภายในให้สอดคล้องกับนโยบายของประเทศ เพื่อรองรับกลุ่มผู้เรียนที่มีพื้นฐานความรู้ภาษาจีนมาแล้ว ไม่ให้เกิดปัญหาผู้เรียนต้องเรียนซ้ำองค์ความรู้เดิมที่มีมาก่อนเข้าเรียนต่อในระดับมหาวิทยาลัย ผู้เรียนกลุ่มนี้จะได้สามารถต่อยอดทางการศึกษาและพัฒนาขีดความสามารถด้านทักษะภาษาจีนของตนเองได้อย่างต่อเนื่อง

ที่ผ่านมา ในปีการศึกษา 2553 และ ปีการศึกษา 2554 คณะฯ ได้เริ่มดำเนินการจัดการศึกษาเพื่อให้สอดคล้องกับพื้นฐานความรู้ภาษาจีนของผู้เรียนกลุ่มดังกล่าว โดยได้จัดให้มีการสอบวัดความรู้ภาษาจีนซึ่งมีความยากเทียบเท่า HSK ระดับ 2 (เป็นระดับเดียวกันที่แนะนำให้ผู้เรียนชั้นปีที่ 1

สอบในภาคการเรียนที่ 2 ของทุกปี เพื่อตรวจสอบผลสัมฤทธิ์ด้านการเรียนการสอนภาษาจีนของคณะฯ) เพื่อแยกกลุ่มผู้เรียนออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มผู้เรียนที่มีพื้นฐานความรู้ภาษาจีน และกลุ่มผู้เรียนที่ไม่มีพื้นฐานความรู้ภาษาจีน ผลปรากฏว่า ในปีการศึกษา 2553 มีผู้เรียนที่สอบผ่านเกณฑ์ 30 คน และในปีการศึกษา 2554 มีผู้สอบผ่านเกณฑ์ 45 คน อย่างไรก็ตาม มาตรการดังกล่าวสามารถแก้ไขปัญหาได้แค่ในภาคการเรียนที่ 1 และ ภาคการเรียนที่ 2 ของปีการศึกษาที่ 1 แต่ไม่ได้ครอบคลุมการจัดการศึกษาตลอดหลักสูตร กล่าวคือ หลังจากภาคการเรียนที่ 3 ของปีการศึกษาที่ 1 ซึ่งเป็นภาคเรียนฤดูร้อน ณ มหาวิทยาลัยในประเทศจีน ผู้เรียนทั้งที่มีและไม่มีพื้นฐานภาษาจีนต้องกลับมาเรียนร่วมกันเช่นเดิมจนสำเร็จการศึกษา เป็นผลให้ผู้เรียนทั้ง 2 กลุ่ม มีความรู้ภาษาจีนไม่แตกต่างกันเมื่อสำเร็จการศึกษา ดังนั้นการใช้มาตรการแก้ไขปัญหาดังกล่าว จึงเป็นแค่การบรรเทาปัญหาในระยะสั้นเท่านั้น เนื่องจากผู้เรียนที่มีพื้นฐานภาษาจีนมาแล้วก่อนเข้าเรียนที่คณะฯ ยังคงไม่สามารถขอยอดความรู้เดิมและพัฒนาขีดความสามารถทางด้านภาษาจีนของตนเองได้เต็มที่เช่นเดิม

นอกจากนี้ ข้อมูลที่ได้จากผู้เรียนและผู้สอนทั้งที่คณะฯ และที่มหาวิทยาลัยจีนต่างเห็นตรงกันว่า ปัญหาพื้นฐานความรู้ภาษาจีนของผู้เรียนในชั้นที่ต่างกันมาก เป็นปัญหาอันดับต้นๆ ที่ส่งผลกระทบต่อพัฒนาทักษะด้านภาษาจีนของผู้เรียนโดยตรง โดยเฉพาะผู้เรียนชั้นปีที่ 1 กล่าวคือ ในชั้นเรียนหนึ่ง จะประกอบไปด้วยผู้เรียน 2 กลุ่มใหญ่ คือ ผู้เรียนที่มีพื้นฐานภาษาจีน และผู้เรียนที่ไม่มีพื้นฐานภาษาจีน ปัญหาดังกล่าวปรากฏชัดเจนมากในช่วงเริ่มต้นของการเรียนภาษาจีน โดยผู้เรียนที่ไม่มีพื้นฐานมาก่อน จะรู้สึกว่ระดับความสามารถด้านภาษาจีนของตนเองไม่เพียงพอ เรียนตามผู้เรียนกลุ่มที่มีพื้นฐานภาษาจีนไม่ทัน ทำให้รู้สึกเครียดและกดดันต่อการเรียนใน ขณะเดียวกัน ผู้เรียนที่มีพื้นฐานมาก่อนกลับรู้สึกว่าการดำเนินการเรียนการสอนในชั้นเรียนเชิงซ้ำ ทำให้ตนเองไม่ได้พัฒนาความรู้ภาษาจีนเท่าที่ควร หรือต้องเรียนซ้ำความรู้เดิมที่รู้อยู่แล้ว ส่วนผู้สอนก็ไม่อาจดูแลการสอนในชั้นเรียนได้ทั่วถึง ทำให้ประสิทธิภาพของการสอนลดลง เพราะหากผู้สอนเน้นสอนผู้เรียนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งมากเกินไป อีกกลุ่มหนึ่งก็จะเกิดปัญหาด้านการเรียนรู้ตามมาอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

ปัจจัยด้านทักษะการเรียนภาษาจีน

จากข้อมูลด้านปัญหาทักษะการเรียนภาษาจีนแสดงให้เห็นว่า นอกจากทักษะด้านไวยากรณ์ ซึ่งมีผู้เรียน 2 ใน 5 เห็นว่าเป็นปัญหาต่อการเรียนภาษาจีนของตนเอง เมื่อแยกพิจารณาเฉพาะทักษะการฟัง พูด อ่าน และเขียน ผู้เรียนเห็นว่าตนเองมีปัญหาด้านการอ่านและการเขียนมากกว่าด้านการฟังและการพูด ซึ่งข้อมูลดังกล่าวสอดคล้องกับข้อมูลพื้นฐานการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ ระดับอุดมศึกษาในภาคใต้ (อดิศา เตียว, 2547) ซึ่งพบว่า “ในภาพรวม ทักษะทางด้านภาษาที่ผู้เรียนทุกภาษามีความถนัดมากที่สุด คือ ทักษะการอ่าน (58.09%) รองลงมาคือการเขียน (40.88%) การฟัง (34.31%) และการพูด (24.09%) แต่สำหรับผู้เรียนภาษาจีน พบมีเพียง 1 ใน 3 ที่เห็นว่าตนเองมีทักษะการฟังพูดและอ่านในระดับมากถึงมากที่สุด และพบผู้เรียนภาษาจีนเพียง 1 ใน 4 มีทักษะการเขียนในระดับมากถึงมากที่สุด”

การที่ผู้เรียนที่คณะฯ ไม่คิดว่าตนเองมีปัญหาด้านการพูดและการฟังมากเท่าที่ควร อาจอธิบายได้ว่าเป็นผลจากข้อดีของการจัดการศึกษาทั้งสาขาวิศวกรรมกิจ (จีน) และสาขาจีนศึกษา ของคณะฯ ซึ่งเป็นหลักสูตรที่กำหนดให้ผู้เรียนต้องเดินทางไปศึกษา ณ มหาวิทยาลัยในประเทศจีน และใช้ชีวิตในประเทศเจ้าของภาษา อันเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีประสบการณ์การใช้ภาษาจีนเพื่อสื่อสารในชีวิตประจำวัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการฟังและการพูด อีกทั้งหลักสูตรดังกล่าวยังเป็นหลักสูตรนานาชาติ ซึ่งมีผู้สอนส่วนใหญ่เป็นชาวจีน และกำหนดให้ใช้ภาษาจีนและภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการเรียนการสอน ทำให้ผู้เรียนได้อยู่ในสภาพแวดล้อมที่มีโอกาสฝึกใช้ภาษาจีนกับผู้สอนเจ้าของภาษาและผู้สอนชาวไทยอยู่เป็นประจำ ผู้เรียนจึงเกิดความชำนาญ ความกล้าและความมั่นใจในการพูดและการฟังภาษาจีน เป็นผลให้ผู้เรียนรู้สึกว่าการฟังและการพูดไม่เป็นปัญหามากนัก

นอกจากนี้ หากพิจารณาลักษณะพิเศษของภาษาจีน พบว่าอาจเป็นปัจจัยอีกด้านหนึ่งที่ทำให้ผู้เรียนเห็นว่าทักษะการอ่านและการเขียนเป็นปัญหาสำหรับตนมากกว่าทักษะการฟังและการพูด ที่เห็นได้ชัดคือ ทักษะด้านอักษรจีน ซึ่งจากข้อมูลจะพบว่า ผู้เรียนเห็นว่าตนเองมีปัญหาการเรียนอักษรจีนมากที่สุดรองจากทักษะการเขียน และเห็นว่าทักษะการอ่านเป็นปัญหาอันดับ 3 ของตน ความยากในการเรียนอักษรจีนนี้เองเป็นผลให้ผู้เรียนรู้สึกว่าการเขียนและอ่านภาษาจีนเป็นเรื่องยาก โดยหากวิเคราะห์การเรียนอักษรจีนในส่วนจำนวนตัวอักษร ปัจจุบันคนจีนใช้อักษรจีนในชีวิตประจำวัน 3,500 ตัว โดยอันป๋ันกำหนดให้ผู้เรียนภาษาจีนชาวต่างชาติเรียนอักษรจีนตั้งแต่ระดับต้นถึงระดับสูง 2,500 ตัว สำหรับหลักสูตรในสาขาวิศวกรรมกิจ (จีน) และสาขาจีนศึกษา กำหนดให้ผู้เรียนต้องรู้อักษรจีนประมาณ 1,000 ตัว แม้จำนวนดังกล่าวจะไม่ถึงครึ่งหนึ่งของที่อันป๋ันกำหนด แต่อักษรจีนเป็นอักษรชนิดเดียวในโลกซึ่งเป็นอักษรภาพที่ยังใช้อยู่ในปัจจุบัน โดยอักษรจีนส่วนใหญ่ประกอบไปด้วยขีดต่างๆจำนวนมาก ลักษณะพิเศษนี้เองทำให้ผู้เรียนรู้สึกว่าการเรียนอักษรจีนเป็นเรื่องยากทั้งการจดจำ การอ่าน และการเขียน

ปัจจัยด้านการจัดการศึกษา

ในส่วนการจัดการศึกษาที่คณะฯ แม้ว่าผู้เรียนส่วนใหญ่จะเห็นว่า การจัดให้เรียนรายวิชาพื้นฐานภาษาจีน 1-8 ใน 8 ภาคการเรียน จาก 9 ภาคการเรียนตลอดหลักสูตร มีความเหมาะสมดีแล้ว แต่ด้านเนื้อหาและชั่วโมงเรียนรายวิชาพื้นฐานภาษาจีน ผู้เรียนกลับเห็นว่าเนื้อหาที่เรียนไม่เพียงพอต่อการพัฒนาความสามารถทางภาษาจีนของตน และต้องการให้คณะฯ เพิ่มชั่วโมงเรียนรายวิชาภาษาจีนพื้นฐานจากเดิมสัปดาห์ละ 2 ครั้งครั้งละ 2 ชั่วโมง รวมเป็น 4 ชั่วโมง/สัปดาห์ เป็นสัปดาห์ละ 3 ครั้ง ครั้งละ 2 ชั่วโมง รวมเป็น 6 ชั่วโมง/สัปดาห์

ด้านรูปแบบการจัดผู้สอนในรายวิชาภาษาจีน 1-8 ผู้เรียนส่วนใหญ่ต้องการให้จัดการการสอนแบบผู้สอนชาวไทยสอนร่วมกับผู้สอนชาวจีนมากที่สุด และต้องการให้จัดการสอนแบบผู้สอนชาวจีนสอนทั้งวิชามากกว่าแบบให้ผู้สอนชาวไทยทั้งวิชา ขณะเดียวกันพบว่าผู้เรียนในระดับที่สูงขึ้นมี

ความต้องการเรียนกับผู้สอนชาวไทยน้อยลง แต่ต้องการเรียนกับผู้สอนชาวจีนมากขึ้น โดยพบว่า ผู้เรียนชั้นปีที่ 1 เป็นผู้เรียนกลุ่มเดียวเท่านั้นที่ต้องการให้จัดการสอนแบบแบบผู้สอนชาวไทยสอน ทั้งวิชามากที่สุด ในทางตรงกันข้าม ผู้เรียนชั้นปีที่ 3 ต้องการให้จัดการสอนแบบผู้สอนชาวจีนสอน ทั้งวิชามากที่สุด ผลความคิดเห็นของผู้เรียนต่อรูปแบบการจัดผู้สอนดังกล่าวอาจสืบเนื่องมาจาก ผู้เรียนชั้นปีที่ 1 ส่วนใหญ่เป็นผู้เรียนที่เพิ่งเริ่มเรียนภาษาจีน จึงอาจมีปัญหาด้านการสื่อสารกับผู้สอน ชาวจีนมากที่สุด ทำให้ผู้เรียนมีความต้องการเรียนกับผู้สอนชาวไทยในระดับที่สูงกว่าผู้เรียนชั้นปีที่ 2 และ 3 อย่างเห็นได้ชัด

ในส่วนการจัดการศึกษา ณ มหาวิทยาลัยจีน แม้ผู้เรียนครึ่งหนึ่งพอใจต่อรูปแบบเดิมของการ จัดการศึกษา ณ มหาวิทยาลัยในประเทศจีนในภาคการเรียนฤดูร้อน แต่ผู้เรียนอีกเกือบครึ่งหนึ่ง ต้องการให้จัดการศึกษา ณ มหาวิทยาลัยจีนในภาคการเรียนปกติ โดยเพิ่มระยะเวลาการเรียนให้ ยาวนานขึ้น ซึ่งการเรียนในภาคเรียนฤดูร้อนไม่อาจจัดการศึกษารูปแบบดังกล่าวได้ เนื่องจาก ข้อจำกัดของเวลาที่สั้นกว่า คือ 2 เดือนครึ่ง หรือ 80 วัน ในขณะที่ระยะเวลาในภาคการเรียนปกติมี ประมาณ 4 เดือน หรือ 120 วัน ทั้งนี้ ผู้เรียนกลุ่มดังกล่าวเห็นว่า การเรียนที่มหาวิทยาลัยจีนต้องอาศัย ระยะเวลาในการปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยจีนที่ไป รวมไปถึงการทำ ความ รู้จักเพื่อนชาวจีน นอกจากนี้ โอกาสที่ผู้เรียนทำกิจกรรมส่งเสริมการใช้ภาษาจีนด้านต่างๆ ขณะเรียน ที่มหาวิทยาลัยในประเทศจีนก็มีมากกว่าขณะเรียนที่คณะฯ เนื่องจากสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวย แก่การพัฒนาความสามารถทางภาษาจีนของผู้เรียน ช่วยให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนการใช้ทักษะทางภาษา ด้านต่างๆ ทั้งในการสื่อสารกับชาวจีนและการใช้ชีวิตประจำวัน แต่เนื่องด้วยข้อจำกัดด้านระยะเวลา ที่มีสั้นเกินไปทำให้การพัฒนาภาษาจีนของตนหยุดชะงัก การขยายชั่วโมงเรียนของการจัดการศึกษา ที่มหาวิทยาลัยจีนให้นานขึ้นจะทำให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาทักษะภาษาจีนได้ต่อเนื่องและมี ประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ด้านการจัดการเรียนการสอนรายวิชาทางด้านภาษาจีนที่คณะฯ ในส่วนจำนวนผู้เรียนต่อชั้น เรียนจะไม่เป็นอุปสรรคต่อพัฒนาทักษะภาษาจีนของผู้เรียน เนื่องจากคณะฯ กำหนดให้แต่ละชั้น เรียนมีจำนวนผู้เรียนอยู่ที่ประมาณ 20-25 คน ซึ่งยังไม่ถือว่ามากจนเกินไป แต่ในส่วนการจัดการ เรียนการสอนที่มหาวิทยาลัยในประเทศจีน ทั้งผู้เรียนและผู้สอนเห็นตรงกันว่า จำนวนผู้เรียนต่อชั้น เรียนในรายวิชาทางด้านภาษาจีนนั้นมีมากเกินไป ซึ่งอาจทำให้โอกาสการฝึกฝนทักษะภาษาจีนใน ชั้นเรียนของผู้เรียนลดน้อยลงหรือไม่ทั่วถึง ส่งผลให้ประสิทธิภาพในการเรียนการสอนลดลงตาม ไปด้วย

ปัจจัยด้านผู้สอน

ด้านความพึงพอใจโดยรวมต่อตัวผู้สอนภาษาจีน ผู้เรียนส่วนใหญ่พึงพอใจต่อการสอนของ ผู้สอนที่มหาวิทยาลัยจีนมากที่สุด รองลงมาคือผู้สอนชาวไทย และพึงพอใจต่อการสอนของผู้สอน

ชาวจีนที่คณะฯ น้อยที่สุด เมื่อพิจารณาผลดังกล่าวและรายละเอียดอื่นๆเพิ่มเติม อาจวิเคราะห์และขยายผลได้ 4 ประเด็นดังนี้

ประเด็นที่ 1 ผู้สอนชาวจีนที่มหาวิทยาลัยจีนมีความพร้อมในการสอนมากกว่าผู้สอนในอีกสองกลุ่ม อาจเนื่องมาจากคณะฯ ได้เลือกมหาวิทยาลัยจีนที่มีความน่าเชื่อถือเพื่อนำนักศึกษาไปเรียนในช่วงการเรียนฤดูร้อน ผู้เรียนจึงมีโอกาสดูเรียนกับผู้สอนที่มีความชำนาญในการสอน โดยเฉพาะมหาวิทยาลัยจีนหลายแห่งที่คณะฯ มีความร่วมมือ เช่น SHU SCU XMU GXU ล้วนแล้วแต่เป็นมหาวิทยาลัยที่มีประสบการณ์สอนนักศึกษาต่างชาติมาเป็นเวลานาน การจัดการเรียนการสอนและคัดเลือกผู้สอนจึงทำให้ได้อย่างมีระบบและประสิทธิภาพมากกว่า

ประเด็นที่ 2 ผู้สอนชาวไทย แม้จะมีผู้เรียนจำนวนเกินครึ่งพึงพอใจ แต่จำนวนดังกล่าวก็ไม่มากเท่าผู้สอนที่มหาวิทยาลัยจีน ผลลัพธ์นี้อาจอธิบายได้ว่า แม้ผู้สอนชาวไทยไม่มีปัญหาด้านการสื่อสารในชั้นเรียน ทำให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาที่สอนได้ง่าย แต่ตัวผู้สอนชาวไทยส่วนใหญ่เป็นผู้สอนที่เพิ่งสำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรี หรือปริญญาโท อีกทั้งยังมีประสบการณ์สอนน้อยกว่าผู้สอนที่มหาวิทยาลัยจีน

ประเด็นที่ 3 ผู้สอนชาวจีนที่คณะฯ จากการศึกษาด้านการเรียนการสอนภาษาจีนในประเทศไทยระดับอุดมศึกษาของศูนย์จีนศึกษา สถาบันเอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2551) ได้ให้ข้อสังเกต และข้อเสนอแนะไว้ว่า “อาจารย์สอนภาษาจีนที่อันปั่นส่งมานั้นสร้างปัญหาในการเรียนการสอนมาก เนื่องจากเกือบทั้งหมดพูดภาษาไทยไม่ได้เลย ขาดประสบการณ์สอน และอาจารย์ชาวจีนบางคนยังขาดความรับผิดชอบ” ข้อมูลดังกล่าวสนับสนุนผลการวิจัยในส่วนของความพึงพอใจของผู้เรียนต่อการสอนของผู้สอนชาวจีนที่คณะฯ โดยผู้เรียนพึงพอใจต่อการสอนของผู้สอนชาวจีนที่คณะฯ น้อยที่สุด ผู้สอนกลุ่มดังกล่าวส่วนใหญ่เป็นครูอาสาของสถาบันฯ ซึ่งถือว่าเพิ่งสำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรี หรือกำลังศึกษาในระดับปริญญาโท ผู้สอนส่วนใหญ่จึงมีประสบการณ์การสอนน้อยหรือบางรายไม่เคยมีประสบการณ์สอนมาก่อนเลย เมื่อต้องมาสอนนักศึกษาต่างชาติยังทำให้คุณภาพการสอนทำได้ไม่ดีเท่าที่ควร นอกจากนี้ยังมีปัญหาด้านการสื่อสารในชั้นเรียนซึ่งเป็นอุปสรรคสำคัญต่อการสอน จึงเป็นสาเหตุให้จำนวนผู้เรียนที่พึงพอใจต่อคุณภาพการสอนของผู้สอนกลุ่มนี้มีน้อยที่สุด

ประเด็นที่ 4 เมื่อพิจารณาข้อมูลอื่นๆประกอบ ยังพบข้อสังเกตที่น่าสนใจเป็นพิเศษ คือ แม้ผู้เรียนพอใจการสอนของผู้สอนชาวจีนที่คณะฯ น้อยที่สุด แต่เมื่อเปรียบเทียบข้อมูลความพึงพอใจของผู้เรียนต่อตัวผู้สอนดังกล่าวกับข้อมูลในส่วนของความพึงพอใจของผู้เรียนต่อรูปแบบการจัดผู้สอน จะเห็นว่าความคิดเห็นของผู้เรียนทั้งสองประเด็นได้ผลลัพธ์ที่ขัดแย้งกัน คือ แม้ผู้เรียนส่วนใหญ่พอใจต่อการสอนของผู้สอนชาวจีนที่คณะฯ อยู่ในระดับต่ำจนถึงไม่พอใจเลย แต่ผู้เรียนส่วนใหญ่กลับต้องการให้จัดรูปแบบการเรียนการสอนแบบให้ผู้สอนชาวไทยสอนร่วมกับผู้สอนชาวจีน และแบบให้ผู้สอนชาวจีนสอนทั้งวิชามากกว่าให้ผู้สอนชาวไทยสอนทั้งวิชา

จากข้อมูลเหล่านี้จึงอาจสรุปได้ว่า แม้ว่าระดับความพอใจในคุณภาพการสอนของผู้สอนชาวจีนที่คณะฯ จะน้อยกว่าผู้สอนชาวไทย เนื่องจากผู้สอนชาวไทยไม่มีปัญหาด้านการสื่อสารกับผู้เรียน แต่ผู้เรียนส่วนใหญ่ยังพอใจที่จะเรียนภาษาจีนในรูปแบบที่ให้ผู้สอนชาวจีนสอนทั้งวิชา หรือให้ผู้สอนชาวไทยสอนร่วมกับผู้สอนชาวจีนมากกว่า ข้อมูลส่วนนี้สะท้อนให้เห็นว่าในการเรียนภาษาต่างประเทศ แม้ว่าผู้เรียนจะพึงพอใจต่อการสอนของผู้สอนชาวไทยมากเพียงใดก็ตาม แต่ตัวผู้เรียนยังคงคาดหวังที่จะได้เรียนภาษาจีนกับเจ้าของภาษาเป็นหลัก หรือให้ผู้สอนชาวไทยสอนร่วมกับผู้สอนชาวจีนมากกว่าให้ผู้สอนชาวไทยสอนทั้งวิชา

ด้านอายุ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์สอน ผู้สอนชาวจีนที่มหาวิทยาลัยจีน โดยเฉลี่ยมีอายุสูงกว่าผู้สอนทั้งชาวไทยและผู้สอนชาวจีนที่คณะฯ ในส่วนวุฒิการศึกษา ผู้สอนชาวจีนที่มหาวิทยาลัยจีน โดยเฉลี่ยมีวุฒิการศึกษาสูงกว่าผู้สอนทั้งชาวไทยและผู้สอนชาวจีนที่คณะฯ พบส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโท (47.62%) ตรงกันข้ามกับผู้สอนชาวไทย (60.00%) และผู้สอนชาวจีนที่คณะฯ (66.67%) ที่ส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี นอกจากนี้ด้านประสบการณ์สอน พบว่ากลุ่มผู้สอนที่มีความน่าเชื่อถือด้านประสบการณ์สอนมากที่สุด คือ กลุ่มผู้สอนชาวจีนที่มหาวิทยาลัยจีน เพราะไม่เพียงแต่มีจำนวนผู้สอนที่มีประสบการณ์สอนมากที่สุด แต่ผู้สอนส่วนใหญ่ยังมีระยะเวลาของประสบการณ์สอนที่นานกว่าผู้สอนทั้งชาวไทยและชาวจีนที่คณะฯ

ด้านสาขาที่ผู้สอนจบการศึกษา เมื่อพิจารณาเนื้อหาการเรียนของหลักสูตรในสาขาวิศวกรรมกิจจिन และสาขาจีนศึกษา จะเห็นว่าทั้ง 2 สาขาไม่ใช่หลักสูตรทางด้านภาษาโดยตรงเหมือนหลักสูตรภาษาจีนทั่วไป แต่เป็นหลักสูตรที่ผู้เรียนต้องเรียนรายวิชาด้านภาษาจีน ภาษาอังกฤษ และรายวิชาในสาขาทั้งด้านวิศวกรรมกิจจिन และด้านจีนศึกษา ดังนั้นจากข้อมูลด้านสาขาที่ผู้สอนจบการศึกษาข้างต้นสามารถทำความเข้าใจได้ว่า การเรียนการสอนในทั้ง 2 สาขา ของคณะฯ จะต้องอาศัยผู้สอนที่จบการศึกษาในสาขาอื่นที่ไม่เกี่ยวข้องกับภาษาจีน เพื่อปฏิบัติงานสอนในรายวิชาในสาขาต่างๆ ที่ไม่ใช่รายวิชาด้านภาษาจีนในหลักสูตร อย่างไรก็ตาม พบข้อมูลด้านสาขาที่ผู้สอนจบการศึกษางบประเด้นอันอาจก่อให้เกิดปัญหาต่อการเรียนภาษาจีนของผู้เรียนได้ กล่าวคือ ข้อจำกัดด้านบุคคลากรผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาของคณะฯ โดยผู้สอนชาวไทยของคณะฯ ส่วนใหญ่ยังอยู่ในระหว่างลาศึกษาต่อ และสถาบันขงจื้อเองก็ไม่อาจหาผู้สอนชาวจีนที่มีความเชี่ยวชาญได้ตรงตามรายวิชาที่เปิดในแต่ละภาคการเรียน จึงต้องให้ผู้สอนทั้งชาวไทยและชาวจีนที่ไม่ได้จบในสาขาที่เกี่ยวข้องปฏิบัติงานสอนในรายวิชาทั้งทางด้านภาษาจีนและรายวิชาในสาขา ขณะที่การจัดผู้สอนที่มหาวิทยาลัยจีน ไม่ว่าจะเป็นส่วนในสาขาที่เกี่ยวข้องกับภาษาจีนและรายวิชาที่ไม่เกี่ยวข้องกับภาษาจีน ทุกมหาวิทยาลัยสามารถจัดผู้สอนที่มีความเชี่ยวชาญได้ตรงตามรายวิชาที่สอนทั้งหมด เนื่องจากมหาวิทยาลัยจีนทั้ง 8 แห่งเป็นมหาวิทยาลัยที่ค่อนข้างใหญ่ จึงมีความพร้อมด้านบุคคลากรผู้เชี่ยวชาญการสอนในสาขาต่างๆ มากกว่าที่คณะฯ ทำให้การจัดหาผู้สอนทำได้ง่ายกว่า

ด้านการงานสอน ผู้สอนทั้ง 3 กลุ่ม จำนวน 32 คน มีค่าเฉลี่ยจำนวนรายวิชาที่สอน 2.31 วิชา/คน/ภาคการเรียน ค่าเฉลี่ยภาระงานสอนของผู้สอนทั้ง 3 กลุ่มคือ 12.69 ชั่วโมง/คน/สัปดาห์ ในส่วนภาระงานอื่นๆ ผู้สอนเกือบครึ่งหนึ่ง (46.88%) ไม่มีภาระงานอื่นๆ เลย ยกเว้นงานสอน ส่วนผู้สอนที่เหลืออีกกว่าครึ่งหนึ่ง (53.13%) มีภาระงานอื่นๆ นอกเหนือจากงานสอน ในจำนวนผู้สอนที่มีภาระงานอื่นๆ นอกเหนือจากงานสอน พบว่าผู้สอนที่มหาวิทยาลัยจีนมีภาระงานอื่นๆ มากที่สุด (40.63%) รองลงมาคือผู้สอนชาวจีนที่คณะฯ (9.38%) และผู้สอนชาวไทยมีภาระงานอื่นๆ น้อยที่สุด (3.13%) แม้ว่าผู้สอนชาวจีนที่มหาวิทยาลัยจีนจะต้องรับผิดชอบภาระงานอื่นๆ นอกเหนือจากงานสอนมากกว่าผู้สอนชาวไทยและชาวจีนที่คณะฯ แต่เมื่อพิจารณาถึงความพึงพอใจของผู้เรียนต่อตัวผู้สอนกลับพบว่าผู้เรียนพึงพอใจต่อการสอนของผู้สอนชาวจีนที่มหาวิทยาลัยจีนมากที่สุด ดังนั้นจึงอาจสรุปได้ว่าปัญหาด้านการงานของผู้สอนยังไม่ถือว่าเป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อกระบวนการเรียนการสอนภาษาจีนของผู้เรียน

ปัจจัยส่งเสริมการพัฒนาความสามารถทางภาษาจีนของผู้เรียน

ด้านแรงจูงใจในการเลือกเรียนในสาขาที่ศึกษา แม้ว่าผู้เรียนเกือบทั้งหมดเห็นว่าแรงจูงใจสำคัญในการเลือกเรียนในสาขาที่ตนเองศึกษา คือ สาขาที่เลือกมีประโยชน์ต่อการหางานทำในอนาคต โดยมีผู้เรียนประมาณ 2 ใน 3 ชอบเรียนภาษาจีน ชอบเรียนภาษาอังกฤษ และสนใจความรู้ในสาขาที่ตนเองศึกษา และผู้เรียน 2 ใน 5 ได้รับความจูงใจจากทางบ้านที่ต้องการให้เรียนภาษาจีนเป็นเหตุผลรองลงมา ส่วนแรงจูงใจด้านการประกอบอาชีพของทางบ้านที่ต้องใช้ภาษาจีนและเลือกตามเพื่อนไม่ปรากฏเด่นชัด อย่างไรก็ตามหากพิจารณาเนื้อหาในหลักสูตรทั้งสาขาวิเทศธุรกิจ (จีน) และสาขาจีนศึกษา พบว่านอกจากจะประกอบไปด้วยรายวิชาภาษาจีนพื้นฐานซึ่งแบ่งเป็น 8 ระดับ หลักสูตรยังจัดเนื้อหาให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาทักษะภาษาจีนด้านต่างๆ ทั้งการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน เช่น การสนทนาภาษาจีน การเขียนจดหมายธุรกิจจีน การแปลภาษาจีนธุรกิจ ฯลฯ นอกจากนี้ บางรายวิชาในหลักสูตรไม่ได้เป็นรายวิชาด้านภาษาจีนโดยตรง แต่กำหนดให้ใช้ภาษาจีนเป็นสื่อในการเรียนการสอน เช่น รายวิชาด้านประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์ สังคม วัฒนธรรม กฎหมาย การเมืองการปกครอง ศิลปะ วรรณกรรม ฯลฯ ทั้งนี้ยังมีรายวิชาอื่นๆ ในกลุ่มภาษาอังกฤษ และรายวิชาที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการเรียนการสอน จากข้อมูลดังกล่าว จะเห็นว่ารายวิชาที่ผู้เรียนต้องศึกษาในหลักสูตรทั้ง 2 สาขา ค่อนข้างหลากหลาย และไม่ได้เป็นหลักสูตรด้านภาษาจีน โดยเฉพาะเหมือนสาขาภาษาจีนทั่วไป แต่ต้องอาศัยภาษาจีนเป็นพื้นฐานเพื่อเรียนความรู้ในสาขา ซึ่งผู้เรียนจึงอาจมีแรงจูงใจในการเรียนด้านอื่นๆ ประกอบ ดังนั้นภาษาจีนอาจไม่ได้เป็นแรงจูงใจหลักของการเลือกศึกษาในหลักสูตร โดยข้อมูลชี้ให้เห็นว่า ผู้เรียน 1 ใน 3 ไม่ได้ชอบเรียนภาษาจีน แต่อาจชอบเรียนภาษาอังกฤษ หรือสนใจความรู้ในสาขามากกว่า จึงอาจเป็นสาเหตุให้การพัฒนาความรู้และทักษะภาษาจีนของผู้เรียนกลุ่มนี้ไม่ดีเท่าที่ควร ทั้งนี้ยังอาจส่งผลกระทบต่อเนื่องไปยัง

การเรียนรายวิชาอื่นๆ ที่ต้องใช้ภาษาจีนเป็นสื่อในการเรียนการสอน ทำให้ผู้เรียนกลุ่มนี้รู้สึกกดดัน และไม่มีความสุขกับการเรียนในหลักสูตรที่ตนเองเลือกเรียนได้

ด้านพฤติกรรมการเรียนและการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ภาษาจีนด้วยตนเอง ผู้เรียนส่วนใหญ่ยอมรับว่า ตนเองไม่ได้เตรียมและทบทวนบทเรียนทั้งก่อนและหลังการเรียนในชั้นเรียนแต่ละครั้ง แม้ผู้เรียนเกือบทั้งหมดจะเห็นว่าตนเองเข้าเรียนสม่ำเสมอและผู้เรียน 2 ใน 3 เห็นว่าตนเองตั้งใจเรียน แต่ในมุมมองของผู้สอน 2 ใน 3 กลับเห็นว่า ผู้เรียนไม่ได้ตั้งใจเรียนในชั้นเรียน ข้อมูลดังกล่าว สอดคล้องกับความคิดเห็นของทั้งผู้สอนและผู้เรียนต่อพฤติกรรมการถามตอบคำถามในชั้นเรียน ซึ่งเห็นพ้องกันว่าตัวผู้เรียนไม่กระตือรือร้นในการถามตอบคำถามในชั้นเรียน และผู้เรียนให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่าเมื่อเกิดคำถามเกี่ยวกับบทเรียน ผู้เรียนเลือกที่จะปรึกษาเพื่อนมากกว่าผู้สอน นอกจากนี้ยังพบข้อมูลที่สนับสนุนประเด็นพฤติกรรมการเรียนที่ผู้สอนอยากให้ผู้เรียนแก้ไข กล่าวคือ ผู้สอนส่วนใหญ่เห็นว่าผู้เรียนจะมีความรับผิดชอบต่องานหรือการบ้านที่ได้รับมอบหมาย แต่ผู้สอนประมาณ 1 ใน 3 เห็นว่าผู้เรียนขาดความซื่อสัตย์ต่อตนเองจากการลอกงานหรือการบ้านและการทุจริตในการสอบ ในมุมมองของผู้เรียนจำนวนหนึ่งก็ยอมรับข้อมูลดังกล่าว โดยให้ข้อมูลว่าตนเองลอกงานหรือการบ้านในมากถึงมากที่สุด (25.40%) ทุจริตในการสอบในระดับมากถึงมากที่สุด (12.30%) ยิ่งไปกว่านั้น ยังพบว่าผู้เรียนไม่ถึง 1 ใน 4 ศึกษาค้นคว้าหาความรู้ภาษาจีนเพิ่มเติมด้วยตัวเอง และมีผู้เรียนแค่ 1 ใน 10 ที่ใช้บริการห้องสมุดของมหาวิทยาลัยเป็นประจำ

เมื่อวิเคราะห์พฤติกรรมของผู้เรียนด้านต่างๆ ดังที่กล่าวไป จะเห็นว่า พฤติกรรมการเรียนของผู้เรียนหลายส่วนออกมาในเชิงลบ สะท้อนให้เห็นว่าผู้เรียนบางส่วนยังขาดความพร้อมและความตั้งใจในการศึกษาหาความรู้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งทักษะด้านการเรียนรู้ด้วยตัวเอง ซึ่งพฤติกรรมเหล่านี้ส่งผลโดยตรงต่อการพัฒนาความสามารถด้านภาษาจีนของตัวผู้เรียนเอง และเป็นปัจจัยที่เป็นสาเหตุหลักอย่างหนึ่งของความล้มเหลวในกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน กล่าวคือ หากผู้เรียนไม่กระตือรือร้นในการเรียนรู้ ก็จะไม่เข้าใจเนื้อหาที่เรียน เมื่อถึงขั้นตอนของการฝึกฝนและนำไปใช้ ซึ่งเป็นกระบวนการเรียนรู้สำคัญที่จะทำให้ผู้เรียนได้ทบทวนและทำความเข้าใจกับความรู้ที่ได้เรียนมา จึงไม่สามารถทำงานหรือการบ้านที่ได้รับมอบหมายด้วยตนเอง สุดท้ายเมื่อไม่มีความรู้ที่จะนำไปใช้ในการสอบประเมินผล จึงนำไปสู่การทุจริตในการสอบนั่นเอง

5.3 ข้อเสนอแนะ

ด้านปัญหาพื้นฐานภาษาจีนของผู้เรียน ควรมีแผนการที่ชัดเจนในการจัดการศึกษาเพื่อรองรับกลุ่มผู้เรียนที่มีพื้นฐานภาษาจีนมาก่อน และเพื่อแก้ไขปัญหาผู้เรียนในชั้นเรียนมีระดับภาษาจีนที่แตกต่างกันมากจนเกินไป โดยควรแยกการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนตามความสามารถของผู้เรียน ซึ่งแบ่งออกได้เป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่มีพื้นฐานภาษาจีนมาแล้ว และกลุ่มที่ไม่มีพื้นฐานภาษาจีนมาก่อน การแบ่งกลุ่มผู้เรียนควรเริ่มทำตั้งแต่ก่อนเข้าเรียนในภาคการศึกษาแรก โดยจัดสอบ

วัดระดับภาษาจีนให้แก่ผู้เรียนที่มีพื้นฐานภาษาจีนมาก่อน เพื่อแยกผู้เรียนที่ผ่านเกณฑ์การสอบให้อยู่ในกลุ่มผู้เรียนที่มีพื้นฐานภาษาจีน และผู้เรียนที่สอบไม่ผ่านเกณฑ์การสอบจัดให้เรียนร่วมกับกลุ่มผู้เรียนที่ไม่มีพื้นฐานภาษาจีน เมื่อแยกกลุ่มผู้เรียนตามความสามารถทางด้านภาษาจีนแล้ว จะทำให้ผู้เรียนที่มีพื้นฐานภาษาจีนสามารถเรียนรู้ต่อยอดองค์ความรู้เดิมและพัฒนาขีดความสามารถทางด้านภาษาจีนของตนเอง ได้อย่างเต็มที่ ขณะเดียวกันการเรียนการสอนในชั้นเรียนก็จะทำได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ด้านรูปแบบการจัดผู้สอน ควรจัดผู้สอนให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน โดยเน้นสร้างพื้นฐานภาษาจีนให้กับผู้เรียนตั้งแต่ช่วงเริ่มต้น โดยเฉพาะกลุ่มผู้เริ่มเรียนภาษาจีนในชั้นปีที่ 1 ซึ่งอาจมีปัญหาด้านการปรับตัวในการเรียนระดับมหาวิทยาลัย หากผู้เรียนไม่มีพื้นฐานทางภาษาจีนที่ดีตั้งแต่เริ่มแรก ก็จะทำให้การเรียนในระดับที่สูงขึ้นเกิดปัญหาที่ส่งผลต่อเนื่อง ไปจนจบการศึกษา ทั้งในส่วนรายวิชาด้านภาษาจีนและรายวิชาในสาขาที่ใช้ภาษาจีนเป็นสื่อ ปัญหาที่สำคัญของผู้เรียนในระดับนี้คือการสื่อสารกับผู้สอนชาวจีน จึงอาจต้องจัดการเรียนการสอนโดยให้ผู้เรียนได้เรียนกับทั้งผู้สอนชาวไทยและผู้สอนชาวจีนควบคู่กันไป เพราะผู้สอนชาวไทยสามารถอธิบายเนื้อหาที่เรียนให้ผู้เรียนเข้าใจได้ง่าย ขณะที่ผู้สอนชาวจีนสามารถช่วยผู้เรียนในส่วนการฝึกฝนการใช้ภาษาจีนสำหรับการเรียนในระดับที่สูงขึ้น เมื่อผู้เรียนสามารถปรับตัวกับการเรียนและมีพื้นฐานความรู้ภาษาจีนในระดับหนึ่งแล้ว อาจจัดให้ผู้เรียนได้มีโอกาสเรียนกับผู้สอนชาวจีนมากขึ้นตามลำดับ

ด้านช่วงเวลาที่เหมาะสมในการจัดการศึกษา ณ มหาวิทยาลัยในประเทศจีน เนื่องจากจำนวนผู้เรียนที่พึงพอใจต่อการจัดการศึกษารูปแบบเดิมของคณะฯ และผู้เรียนที่ต้องการให้ระยะเวลาการศึกษาในประเทศจีนยาวนานขึ้นมีจำนวนใกล้เคียงกันมาก การจัดการปัญหาดังกล่าวจึงค่อยข้างซับซ้อน และส่งผลเป็นวงกว้างต่อการบริหารงานในภาพรวม อย่างไรก็ตาม นอกจากการพิจารณาความต้องการของผู้เรียนแล้ว ยังต้องคำนึงถึงนโยบายระดับชาติและระดับนานาชาติในส่วนความร่วมมือด้านวิชาการกับกลุ่มประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ หรืออาเซียน และประเทศเอเชียตะวันออกเฉียงใต้แก่ ประเทศจีน ญี่ปุ่น และเกาหลี ซึ่งกำหนดให้ปรับเปลี่ยนช่วงเวลาเปิดปิดภาคการศึกษาให้ตรงกันภายในปี 2557 เพื่ออำนวยความสะดวกทางด้านการจัดการศึกษาร่วมกันในประเทศสมาชิก และขยายโอกาสให้ผู้เรียนสามารถเข้าเรียนในสถาบันการศึกษาต่างๆ ของประเทศสมาชิกได้ง่ายขึ้น ดังนั้นการจัดการศึกษาร่วมกับมหาวิทยาลัยจีนจึงหลีกเลี่ยงไม่พ้นที่จะต้องปรับแผนการศึกษาให้มีความยืดหยุ่นไปในทิศทางเดียวกันกับการเปลี่ยนแปลงของประเทศในระดับนานาชาติ เพื่อให้การจัดการศึกษาสอดคล้องกับการพัฒนาความสามารถด้านภาษาของผู้เรียนอย่างแท้จริง

ด้านการจัดการศึกษา ณ มหาวิทยาลัยในประเทศจีน แม้ว่าด้านคุณภาพของผู้สอนชาวจีนโดยรวมจะอยู่ในเกณฑ์ดี ผู้สอนส่วนใหญ่มีประสบการณ์สอนสูง และจบการศึกษาในสาขาที่เกี่ยวข้องกับรายวิชาที่สอน แต่ด้านการควบคุมเนื้อหาการสอนให้เป็นไปตามหลักสูตรและการจัด

การศึกษาให้ได้มาตรฐานเดียวกันกับการเรียนการสอนที่คณะฯ ยังเป็นปัญหาที่ต้องแก้ไข โดยเฉพาะรายวิชาที่เปิดสอนในมหาวิทยาลัยจีนมากกว่า 2 แห่ง พบว่าความยากง่ายของ กระบวนการสอนและการสอบประเมินผล รวมไปถึงจำนวนเนื้อหาที่เรียนยังมีความแตกต่างกันอยู่ มาก นอกจากนี้จำนวนผู้เรียนในชั้นเรียนรายวิชาภาษาจีนยังคงมีมากขึ้นไป ทำให้เป็นอุปสรรคต่อ การพัฒนาทักษะทางด้านภาษาจีนของผู้เรียน คณะฯ ควรจะต้องประสานงานกับทางมหาวิทยาลัย จีนอย่างใกล้ชิดทั้งในการแจ้งปัญหาดังกล่าวข้างต้นที่ตรวจพบ การให้ข้อมูลเกี่ยวกับพื้นฐาน ความสามารถทางด้านภาษาจีนของผู้เรียน รายละเอียดของหลักสูตรในภาพรวม เกณฑ์หรือหลักการ จัดการศึกษาโดยทั่วไปของคณะฯ โดยควรต้องทำการประเมินติดตามผลและหาแนวทางแก้ไข ปัญหาาร่วมกัน

ด้านคุณภาพของผู้สอนที่คณะฯ ควรเร่งสร้างความพร้อมในส่วนบุคลากรด้านการสอน โดย ในระยะสั้น คณะฯ ควรประสานงานกับสถาบันขงจื้อ ซึ่งเป็นหน่วยงานหลักในการจัดการเรียนการ สอนรายวิชาภาษาจีน และรายวิชาที่ต้องใช้ภาษาจีนเป็นสื่อต่างๆ เพื่อกำหนดคุณสมบัติและคัดเลือก อาสาสมัครชาวจีนที่มีประสบการณ์สอนและมีความรู้ความเชี่ยวชาญในเนื้อหาวิชาที่สอน ควร จัดอบรมเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับเทคนิคการสอน การวัดและประเมินผลเพิ่มเติม ในระยะยาว คณะฯ ควรเตรียมความพร้อมด้านการสร้างและพัฒนาอาจารย์ผู้สอนประจำควบคู่กันไป เพื่อสร้างความ เข้มแข็งในส่วนบุคลากรด้านการสอน โดยการเพิ่มจำนวนผู้สอนประจำในสาขาที่ขาดแคลน และ ลดจำนวนอาสาสมัครจากสถาบันขงจื้อลง เพื่อให้เกิดความต่อเนื่องในการพัฒนาการเรียนการสอน และสร้างมาตรฐานด้านการสอนของคณะฯ ให้มีคุณภาพ

ด้านการสร้างแรงจูงใจ และการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน เป็นปัญหาที่ต้อง ใช้เวลาในการกล่อมเกลาเพื่อปรับเปลี่ยนทัศนคติและสร้างนิสัยในการเรียนรู้ด้วยตัวเองให้แก่ผู้เรียน ในส่วนการสร้างแรงจูงใจ คณะฯ อาจต้องจัดกิจกรรมด้านต่างๆ เพื่อช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนเห็น ความสำคัญของการเรียนรู้ เช่น จัดกิจกรรมส่งเสริมการใช้ภาษาจีนให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ที่ได้ เรียนมาใช้จริงผ่านการทำกิจกรรม หรือจัดให้ผู้เรียนเข้าฟังการถ่ายทอดประสบการณ์จากบัณฑิตที่ ประสบความสำเร็จของคณะฯ เพื่อสร้างแรงบันดาลใจในการเรียนจากแบบอย่างที่ดีของรุ่นพี่ เป็น ต้น ในส่วนพฤติกรรมการเรียนรู้ คณะฯ ควรเน้นให้ผู้เรียนเกิดทักษะด้านการเรียนรู้ด้วยตัวเอง โดย จัดให้ผู้เรียนได้รับฟังการแนะนำแนวทางจากอาจารย์ที่ปรึกษา ผู้สอน หรือผู้เชี่ยวชาญด้านการเรียนการ สอนภาษาจีน เพื่อช่วยวางแผนหรือแนะนำแนวทางการเรียนรู้ในระดับมหาวิทยาลัย ช่วยให้ผู้เรียนได้รู้ หลักหรือวิธีการเรียนภาษาจีนที่ถูกต้องและมีประสิทธิภาพ ขณะเดียวกัน ควรต้องให้ความสำคัญกับ การประเมินการเรียนการสอนเพื่อรับทราบปัญหาจากผู้เรียนโดยตรง และนำปัญหาที่ได้มาหาแนว ทางแก้ไข นอกจากนี้ คณะฯ ควรพัฒนาแหล่งการเรียนรู้และค้นคว้าความรู้เพิ่มเติมทั้งในส่วน ห้องสมุดของมหาวิทยาลัยและสถาบันขงจื้อเพื่อเอื้อต่อการเรียนรู้ด้วยตัวเองของผู้เรียน ไปพร้อมกัน

บรรณานุกรม

- คณะอุตสาหกรรมบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตภูเก็ต. 2545. รายงานการ
ปฏิบัติงานการนำนักศึกษาสาขาวิชาวิเทศธุรกิจจีน และนักศึกษาต่างคณะใน
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ไปศึกษาภาคฤดูร้อน ณ Yunnan University of Traditional
Chinese Medicine และ Anhui University of Technology and Science ประจำปีการศึกษา
2545. ภูเก็ต: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตภูเก็ต.
- คณะอุตสาหกรรมบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตภูเก็ต. 2551. รายงานประจำปีการ
ประเมินคุณภาพการศึกษา ประจำปีการศึกษา 2550/ ปิงบประมาณ 2550. ภูเก็ต:
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตภูเก็ต.
- จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. สถาบันเอเชียศึกษา. ศูนย์จีนศึกษา. 2551. การเรียนการสอนภาษาจีนใน
ประเทศไทย: ระดับอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. สถาบันเอเชียศึกษา. ศูนย์จีนศึกษา. 2551. การเรียนการสอนภาษาจีนใน
ประเทศไทย: ระดับประถม - มัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปราณี กุลละวณิช และสุวณี สุรเสียงสังข์. 2549. รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์โครงการการศึกษาการ
จัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ และความต้องการการภาษาต่างประเทศในภาคกลาง
ภาคตะวันตกและภาคตะวันออก. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปรารธนา กาลเนากุล. 2548. รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์การสังเคราะห์งานวิจัยการเรียนการสอน
และการใช้ภาษาต่างประเทศของภาคใต้. ปัตตานี: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- เยาวลักษณ์ อภิชิตวิวัฒน์, 2549. รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์โครงการวิจัยข้อมูลพื้นฐานการเรียน
ภาษาต่างประเทศและการใช้ภาษาต่างประเทศในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. ขอนแก่น: คณะ
มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สุชนิห์ยา วงศ์วิวัฒนา, รุ่งศิริินทร์ จันทร์หอม. 2547. รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์โครงการข้อมูล
พื้นฐานการเรียนการสอนและการใช้ภาษาต่างประเทศในระดับมัธยมศึกษาของภาคใต้. ปัตตานี:
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.
- สำนักยุทธศาสตร์อุดมศึกษาต่างประเทศ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. 2553. ยุทธศาสตร์
ส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาจีนในประเทศไทย. กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัด บางกอก
บล็อก.

อดิศา เตียว. 2547. รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์โครงการข้อมูลพื้นฐานเพื่อการเรียนการสอน
ภาษาต่างประเทศระดับอุดมศึกษาในภาคใต้. สงขลา: คณะศิลปศาสตร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่.

ภาคผนวก

ภาคผนวก 1

แบบสอบถามผู้บริหารคณะวิเทศศึกษา

แบบสอบถามสภาพและปัญหาการเรียนการสอนภาษาจีนของนักศึกษาสาขาวิเทศธุรกิจจีน
และสาขาจีนศึกษา คณะวิเทศศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
(ฉบับผู้บริหารของคณะวิเทศศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์)

แบบสอบถามนี้มีจำนวน 3 หน้า

แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการเรียนการสอน
ภาษาจีนของนักศึกษาสาขาวิเทศธุรกิจจีน และสาขาจีนศึกษา คณะวิเทศศึกษา
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ข้อมูลที่ท่านให้ในแบบสอบถามจะไม่มีผลกระทบต่อตัวท่าน แต่
จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการนำไปใช้เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาจีน
ของคณะวิเทศศึกษา

ส่วนที่ 1 นโยบายการจัดการศึกษา “การเรียนการสอนภาษาจีน ” ของคณะวิเทศศึกษา

1. คณะวิเทศศึกษามีนโยบายการจัดการศึกษา “การเรียนการสอนภาษาจีน ” อย่างไรบ้าง? เช่น การปรับปรุงหลักสูตร ความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยในประเทศจีน การประกันคุณภาพ การศึกษา การพัฒนาศักยภาพผู้สอน การจัดการเรียนการสอน (ภาษาที่ใช้ จำนวนผู้เรียนต่อชั้นเรียน) ปัจจัยเสริมในการเรียนการสอน (ห้องสมุด ห้องปฏิบัติการทางภาษาและศูนย์การเรียนรู้ด้วยตัวเอง) การสนับสนุนกิจกรรมส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาจีน การจัดสรรงบประมาณ เป็นต้น

3 解决这些问题和障碍的建议:

感谢您的合作

ภาคผนวก 3

แบบสอบถามผู้บริหารมหาวิทยาลัยจีน

调查问卷:

泰国宋卡王子大学 (PSU)，国际研究学院，国际贸易专业 (中国班)
与中国研究专业的本科学生汉语教学的概况及问题
(中国大学行政人员版)

这份问卷共 3 页

这问卷的目的是为了积累关于泰国宋卡王子大学 (PSU)，国际研究学院，国际贸易专业 (中国班) 与中国研究专业的本科学生汉语教学的概况及问题的信息。您所提供的信息对您没有任何影响，但将会有利于国际研究学院引用在固定策略及汉语教学的发展计划。

一、对 PSU 泰国学生汉语教学的行政政策

1. 对于保证或发展教师的质量,贵校有哪些策略?如, 定期的教学评估、举行对外汉语教学法的培训等等。

2. 为了发展汉语教学的质量、促进汉语使用, 贵校为 PSU 泰国学生安排了哪些活动?如, 举行汉语作文、演讲或中文歌曲比赛、给优秀留学生提供奖学金、进行分班考试、摸底考试 (Pretest) 和结业考核 (Post test)、允许学生使用图书馆、多媒体室等等。

3 项目的问题和障碍:

4 解决这些问题和障碍的建议:

感谢您的合作

ภาคผนวก 4
แบบสอบถามผู้สอนชาวไทย

**แบบสอบถามสภาพและปัญหาการเรียนการสอนภาษาจีนของนักศึกษาสาขาวิชาวิศวกรรมกิจจัน
และสาขาจีนศึกษา คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์**
(ฉบับอาจารย์ผู้สอนชาวไทยของคณะวิศวกรรมศาสตร์)
แบบสอบถามนี้มีจำนวน 3 หน้า

แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการเรียนการสอน
ภาษาจีนของนักศึกษาสาขาวิชาวิศวกรรมกิจจัน และสาขาจีนศึกษา คณะวิศวกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ข้อมูลที่ท่านให้ในแบบสอบถามจะไม่มีผลกระทบต่อตัวท่าน แต่
จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการนำไปใช้เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาจีน
ของคณะวิศวกรรมศาสตร์

ส่วนที่ 1 ข้อมูลอาจารย์

1. เพศ ชาย หญิง
2. อายุ ต่ำกว่า 25 ปี 25-35 ปี 36-45 ปี 46 ปีขึ้นไป
3. ประวัติการเรียน (โปรดกรอกแบ่งรายการตามสภาพความเป็นจริง)
 - ปริญญาตรี / สาขา: _____
 - ปริญญาโท / สาขา: _____
 - ปริญญาเอก / สาขา: _____
4. ท่านกำลังศึกษาอยู่ในระดับ ปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก
สาขา: _____
ปีที่คาดว่าจะสำเร็จการศึกษา _____
5. ประสบการณ์สอนภาษาจีนของท่าน (ไม่รวมระยะเวลาในการลาศึกษาต่อ)
 - ไม่มี มี _____ ปี
6. จำนวนรายวิชาที่สอนต่อภาคการเรียน คือ _____ วิชา
7. ภาระงานสอนของท่านต่อสัปดาห์ คือ _____ ชั่วโมง

ส่วนที่ 2 ปัญหาและอุปสรรคในการเรียนการสอน

1. ท่านคิดว่ารายการต่อไปนี้มีผลกระทบต่อการสร้างปัญหาและอุปสรรคในการเรียนการสอนมากเพียงใด?

	ไม่มี	น้อยที่สุด	น้อย	มาก	มากที่สุด
1) ชั่วโมงเรียนน้อยเกินไป					
2) ภาระงานของท่านมากเกินไป					
3) ประสบการณ์สอนไม่เพียงพอ					
4) ระดับภาษาจีนของนักศึกษาแตกต่างกันมาก					
5) จำนวนนักศึกษามากเกินไป					
6) ระดับความสามารถด้านภาษาจีนของนักศึกษาไม่เพียงพอ					
7) อื่นๆ _____					

2. ท่านคิดว่าผู้เรียนมีพฤติกรรมการเรียนต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด?

	ไม่มี	น้อยที่สุด	น้อย	มาก	มากที่สุด
2.1 เข้าเรียนตามเวลา					
2.2 ตั้งใจเรียน					
2.3 ส่งการบ้านตรงเวลา					
2.4 กระตือรือร้นในการตอบคำถาม					
2.5 กระตือรือร้นในการซักถามข้อสงสัย					
2.6 ลอกการบ้าน					
2.7 ทุจริตในการสอบ					
2.8 อื่นๆ _____					

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ “ด้านการเรียนการสอนภาษาจีน” ของคณะวิเทศศึกษา

1. ข้อดี:

2. ข้อเสีย:

3. ปัญหาและอุปสรรค:

4. ข้อเสนอแนะต่อการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคดังกล่าว:

ขอบคุณสำหรับความร่วมมือ

ภาคผนวก 5
แบบสอบถามผู้สอนชาวจีนที่คณะวิทยาศาสตร์ศึกษา

调查问卷:

泰国宋卡王子大学 (PSU)，国际研究学院，国际贸易专业 (中国班)
与中国研究专业的本科学生汉语教学的概况及问题
(PSU 中国教师人员版)

这份问卷共有 5 页

这问卷的目的是为了积累关于泰国宋卡王子大学 (PSU)，国际研究学院，国际贸易专业 (中国班) 与中国研究专业的本科学生汉语教学方面的概况及问题的信息。您所提供的信息对您没有任何影响。但将会有利于国际研究学院引用在固定策略及汉语教学的发展计划。

一、教师信息

1. 性别 男 女
2. 年龄 低于 25 岁 25-35 岁
 36-45 岁 多于 46
3. 您是 PSU 的哪个类别职员?
 孔院的志愿者 公派教师 PSU 教师
4. 您的学历 (请按实际情况, 分项填写)
 本科 / 专业: _____
 硕士 / 专业: _____
 博士 / 专业: _____
5. 您目前是否在读 无 本科
 硕士研究 博士研究

 专业: _____
6. 来 PSU 之前, 您曾任教的经验
 无
 外国学生 有_____年
 中国学生 有_____年

三、教学中的活动

1. 进行教学时，您对这些活动运用的频度有多高？

	没有	很少	一般	比较多	非常多
1) 提问题，让学生回答					
2) 唱歌					
3) 玩游戏					
4) 让学生讲故事或发言					
5) 表演					
6) 做报告					
7) 作业					
8) 其他_____					

四、教学的问题和障碍

1. 您认为下列各项对造成教学方面的问题及障碍的影响有多少？

	没有	很少	一般	比较多	非常多
1) 上课的时间太少。					
2) 您的工作量太多。					
3) 教学经验不足。					
4) PSU对汉语教学的重视度。					
5) 教室里缺乏教学中必要的设备。					
6) 学生汉语水平参差不齐。					
7) 学生人数过多。					
8) 学生的汉语水平不够高。					
9) 其他_____					

2. 您认为 PSU 学生的学习状态如何?

	最少	很少	一般	比较多	非常多
1) 按时上课。					
2) 认真学习。					
3) 按时完成作业。					
4) 主动回答问题。					
5) 主动提问。					
6) 抄作业。					
7) 考试中作弊。					
8) 其他_____					

五、对 PSU 进行的“汉语教学”的建议和意见

1. 优点:

2. 缺点:

3. 问题和障碍:

4. 解决这些问题和障碍的建议:

5. 对 PSU 发展汉语教学的其它建议和意见。

感谢您的合作

ภาคผนวก 6
แบบสอบถามผู้สอนที่มหาวิทยาลัยจีน

谢谢您的合作

调查问卷:

泰国宋卡王子大学 (PSU), 国际研究学院, 国际贸易专业 (中国班)

与中国研究专业的本科学生汉语教学的概况及问题

(中国大学教师人员版)

这份问卷共有 5 页

这问卷的目的是为了积累关于泰国宋卡王子大学 (PSU), 国际研究学院, 国际贸易专业 (中国班) 与中国研究专业的本科学生汉语教学方面的概况及问题的信息。您所提供的信息对您没有任何影响。但将会有利于国际研究学院引用在固定策略及汉语教学的发展计划。

一、教师信息

1. 您任教的大学名称: _____
2. 性别 男 女
3. 年龄 低于 25 岁 25-35 岁 36-45 岁 多于 46
4. 您是该大学哪个类别的职员?
 固定职员 临时职员
5. 您的学历 (请按实际情况, 分项填写)
 本科 / 专业: _____
 硕士 / 专业: _____
 博士 / 专业: _____
6. 您目前正就学 本科 硕士 博士
专业: _____
7. 您任教外国人汉语的经验 (不包括请假去学习的时间)
 无 有 _____ 年

8. 你的外语技能

8.1 英语 很好 好 一般 差 无8.2 泰语 很好 好 一般 差 无

9. 您现负责哪些工作？

 任教，有_____门课，总共一周教（所有的课）_____节课 编写教材 研究 行政，职位_____ 其他_____**二、PSU 泰国学生的课程安排**

5. 您任教 PSU 泰国学生的课程名称：_____

6. 一周教_____节课

7. 有_____个学生，分成_____班

8. 授课方法

 单独授课， 合作授课，有_____位老师

9. 进行教学所用的的语言种类

 全用英语 多用英语，少用汉语 多用汉语，少用英语 全用汉语 其他_____

10. 开学之前，举行分班考试

 有 无

11. 为了测试学生的汉语水平及学习成果，进行摸底考试（Pretest）和结业考核（Post test）

 有 无

12. 您觉得 PSU 使用的汉语课本——《博雅汉语》是否合适？（如果没有使用该课本，无需回答本题）

合适

不合适（请提出原因）_____

三、教学中的活动

1. 进行教学时，您对这些活动运用的频度有多高？

	没有	很少	一般	比较多	非常多
1) 提问提，让学生回答					
2) 唱歌					
3) 玩游戏					
4) 让学生讲故事或发言					
5) 表演					
6) 做报告					
7) 作业					
8) 其他_____					

四、教学的问题和障碍

1. 您认为下列各项对造成教学方面的问题及障碍的影响有多少？

	没有	很少	一般	比较多	非常多
1) 上课的时间太少。					
2) 您的工作量太多。					
3) 教学经验不足。					
4) 本校对对外汉语教学的重视度。					
5) 教室里缺乏教学中必要的设备。					
6) 学生汉语水平参差不齐。					
7) 学生人数过多。					
8) 学生的汉语水平不高够。					
9) 其他_____					

2. 您认为 PSU 泰国学生的学习状态如何？

	最少	很少	一般	比较多	非常多
1) 按时上课。					
2) 认真学习。					
3) 按时完成作业。					
4) 踊跃回答问题。					
5) 踊跃提问。					
6) 抄作业。					
7) 考试中作弊。					
8) 其他_____					

五、对 PSU 和贵校合作项目“在汉语教学方面”的建议和意见

1. 项目的优点:

2. 项目的缺点:

3. 项目的问题和障碍:

4. 解决这些问题和障碍的建议:

感谢您的合作

ภาคผนวก 7
แบบสอบถามผู้เรียน

แบบสอบถามสภาพและปัญหาการเรียนการสอนภาษาจีนของนักศึกษาสาขาวิชาวิศวกรรมกิจจีน
และสาขาจีนศึกษา คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
(ฉบับผู้เรียน)

แบบสอบถามนี้มีจำนวน 8 หน้า

แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการเรียนการสอน
ภาษาจีนของนักศึกษาสาขาวิชาวิศวกรรมกิจจีน และสาขาจีนศึกษา คณะวิศวกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ข้อมูลที่ท่านให้ในแบบสอบถามจะไม่มีผลกระทบต่อตัวท่าน แต่
จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการนำไปใช้เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาจีน
ของคณะวิศวกรรมศาสตร์

ส่วนที่ 1 ข้อมูลนักศึกษา

1. สาขาที่ศึกษา วิศวกรรมกิจจีน จีนศึกษา
2. รหัสนักศึกษา 50 51 52
3. เพศ ชาย หญิง
4. ภูมิลำเนา (จังหวัด) _____
5. ครอบครัวของท่านมีเชื้อสายจีนหรือไม่
 ไม่มี มี
6. รายได้ต่อเดือนโดยรวมของบิดามารดา หรือ ผู้ปกครอง
 ต่ำกว่า 10,000 บาท 10,000 - 20,000 บาท
 20,000-30,000 บาท 30,000 - 40,000 บาท
 40,000- 50,000 บาท สูงกว่า 50,000 บาท
7. ท่านสำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หรืออาชีวศึกษา
 สายวิทย์ สาขา _____
 สายศิลป์ สาขา _____

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นด้านหลักสูตร

1. การจัดให้เรียนรายวิชาพื้นฐานภาษาจีน 1-8 ใน 8 ภาคการศึกษา มีความเหมาะสมหรือไม่
อย่างไร
 ไม่เหมาะสม เหมาะสม
 โปรดระบุเหตุผล _____

2. เนื้อหารายวิชาพื้นฐานภาษาจีน 1-8 ในหลักสูตรเพียงพอต่อการพัฒนาความสามารถทางด้าน
ภาษาจีนหรือไม่
 ไม่เพียงพอ เพียงพอ
3. รายวิชาพื้นฐานภาษาจีน 1-8 ควรเรียนสัปดาห์ละกี่ครั้ง
 2 ครั้ง 3 ครั้ง
 4 ครั้ง 5 ครั้ง
4. ชั่วโมงเรียนรายวิชาพื้นฐานภาษาจีน 1-8 ควรเป็นสัปดาห์ละกี่ชั่วโมง
 4 ชั่วโมง 5 ชั่วโมง
 6 ชั่วโมง อื่นๆ (โปรดระบุ) _____
5. ช่วงเวลาที่เหมาะสมของการศึกษา ณ มหาวิทยาลัยในประเทศจีนควรเป็นช่วงใด
 ภาคเรียนฤดูร้อน 3 ภาคการเรียน ไป 3 ครั้ง
 ภาคเรียนปกติ 3 ภาคการเรียน ไป 3 ครั้ง
 ภาคการเรียนปกติ 2 ภาคการเรียน ไป 2 ครั้ง
 ภาคการเรียนปกติ 2 ภาคการเรียน ไปครั้งเดียว 1 ปี
 ภาคการเรียนปกติ 4 ภาคการเรียน ไป 2 ครั้ง ครั้งละ 1 ปี
 ภาคการเรียนปกติ 4 ภาคการเรียน ไปครั้งเดียว 2 ปี
 อื่นๆ โปรดระบุ _____

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นด้านอาจารย์ผู้สอน

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

	ไม่มี	น้อยที่สุด	น้อย	มาก	มากที่สุด
1. ท่านพอใจต่อรูปแบบการจัดอาจารย์ผู้สอนต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด					
1.1 อาจารย์ชาวไทยสอนทั้งวิชา					
1.2 อาจารย์ชาวจีนสอนทั้งวิชา					
1.3 อาจารย์ชาวไทยสอนร่วมกับอาจารย์ชาวจีนในแต่ละวิชา					
2. ท่านพอใจต่ออาจารย์ผู้สอนภาษาจีนต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด					
2.1 อาจารย์ชาวไทย					
2.2 อาจารย์ชาวจีนของสถาบันขงจื้อ					
2.3 อาจารย์ชาวจีนของมหาวิทยาลัยในประเทศจีน					

ตอนที่ 4 แรงจูงใจในการเรียนภาษาจีน

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

	ไม่มี	น้อยที่สุด	น้อย	มาก	มากที่สุด
1. ท่านได้แรงจูงใจต่อการเลือกเรียนในหลักสูตรวิเทศธุรกิจจีน หรือจีนศึกษา จากรายการต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด					
1.1 สนใจความรู้ด้านจีนศึกษา					
1.2 สนใจความรู้ด้านวิเทศธุรกิจจีน					
1.3 ชอบภาษาจีน					
1.4 ชอบภาษาอังกฤษ					
1.5 มีประโยชน์ต่อการหางานในอนาคต					
1.6 ทางบ้านประกอบอาชีพที่ต้องใช้ภาษาจีน					

1.7 ทางบ้านต้องการให้เรียนภาษาจีน					
1.8 เลือกตามเพื่อน					
1.9 อื่นๆ(โปรดระบุ) _____					

ตอนที่ 5 พฤติกรรมการเรียนภาษาจีน

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

	ไม่มี	น้อยที่สุด	น้อย	มาก	มากที่สุด
1. ท่านมีพฤติกรรมการเรียนภาษาจีนต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด					
1.1 เตรียมบทเรียนก่อนเข้าชั้นเรียน					
1.2 ทบทวนบทเรียนหลังจากเรียนเสร็จ					
1.3 เข้าเรียนสม่ำเสมอ					
1.4 ตั้งใจเรียนในชั้นเรียน					
1.5 กระตือรือร้นในการตอบคำถาม					
1.6 ส่งงาน / การบ้านทุกครั้ง					
1.7 ปรีกษา หรือซักถามอาจารย์เกี่ยวกับบทเรียน					
1.8 ปรีกษา หรือซักถามเพื่อนเกี่ยวกับบทเรียน					
1.9 ลอกการบ้าน					
1.10 ททุจริตในการสอบ					
1.11 ศึกษา ค้นคว้าภาษาจีนเพิ่มเติมด้วยตัวเอง					
1.12 เรียนพิเศษภาษาจีนเพิ่มเติม					
2. ท่านได้ใช้บริการ ค้นคว้าหาข้อมูล หรือศึกษาภาษาจีนเพิ่มเติมจากแหล่งต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด					
2.1 ห้องสมุดมหาวิทยาลัย					
2.2 สถาบันขงจื่อจังหวัดภูเก็ต					
2.3 อื่นๆ (โปรดระบุ) _____					

ตอนที่ 6 โอกาสในการทำกิจกรรมส่งเสริมการใช้ภาษาจีน

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

	ไม่มี	น้อยที่สุด	น้อย	มาก	มากที่สุด
1. ขณะเรียนที่ “ประเทศไทย” ท่านมีโอกาสใช้ภาษาจีนในการทำกิจกรรมต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด					
1.1 ดูรายการโทรทัศน์					
1.2 ดูแผ่นดีวีดีหรือวีซีดีภาพยนตร์ ละคร การ์ตูนภาษาจีน เป็นต้น					
1.3 อ่านภาษาจีนจากสื่อสิ่งพิมพ์ต่างๆ หรืออินเทอร์เน็ต					
1.4 สนทนาภาษาจีนในชีวิตประจำวัน					
1.5 เขียนอีเมล ส่งข้อความ หรือจดหมายโต้ตอบเป็นภาษาจีน					
1.6 อื่นๆ (โปรดระบุ) _____					
2. ขณะเรียนที่ “ประเทศจีน” ท่านมีโอกาสใช้ภาษาจีนในการทำกิจกรรมต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด					
2.1 ดูรายการโทรทัศน์					
2.2 ดูแผ่นดีวีดีหรือวีซีดีภาพยนตร์ ละคร การ์ตูนภาษาจีน เป็นต้น					
2.3 อ่านภาษาจีนจากสื่อสิ่งพิมพ์ต่างๆ หรืออินเทอร์เน็ต					
2.4 สนทนาภาษาจีนในชีวิตประจำวัน					
2.5 เขียนอีเมล ส่งข้อความ หรือจดหมายโต้ตอบเป็นภาษาจีน					
2.6 อื่นๆ (โปรดระบุ) _____					

ตอนที่ 7 ปัญหาและอุปสรรคต่อการเรียนภาษาจีน

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

	ไม่มี	น้อยที่สุด	น้อย	มาก	มากที่สุด
1. ท่านรู้สึกว่าการเรียนภาษาจีนด้านต่างๆต่อไปนี้ มีความยากมากน้อยเพียงใด					
1.1 การฟัง					
1.2 การพูด					
1.3 การอ่าน					
1.4 การเขียน					
1.5 คำศัพท์					
1.6 อักษรจีน					
1.7 ไวยากรณ์					
2. ท่านมีปัญหาหรืออุปสรรคในการเรียนภาษาจีนที่ “ <u>คณะ</u> <u>วิเทศศึกษา</u> ” ต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด					
2.1 อาจารย์ชาวไทยสอนไม่เข้าใจ					
2.2 อาจารย์ชาวจีนสอนไม่เข้าใจ					
2.3 ชั่วโมงเรียนแต่ละสัปดาห์น้อยเกินไป					
2.4 จำนวนผู้เรียนมากเกินไป					
2.5 ระดับภาษาจีนของนักศึกษาในชั้นแตกต่างกันมาก					
2.6 ระดับความสามารถด้านภาษาจีนของท่าน ไม่เพียงพอ					
2.7 ตำราหรือเอกสารประกอบการเรียนการสอนที่ใช้ ไม่เหมาะสม					
2.8 สื่อวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียนการสอน ไม่เพียงพอ					
2.9 ห้องสมุดมีตำราหรือสื่อการเรียนรู้ภาษาจีน ไม่เพียงพอ					
2.10 อื่นๆ (โปรดระบุ)_____					

3. ท่านมีปัญหาหรืออุปสรรคในการเรียนภาษาจีนที่ “มหาวิทยาลัยในประเทศจีน” ต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด					
3.1 อาจารย์ชาวจีนสอนไม่เข้าใจ					
3.2 ชั่วโมงเรียนแต่ละสัปดาห์น้อยเกินไป					
3.3 จำนวนผู้เรียนมากเกินไป					
3.4 ระดับภาษาจีนของนักศึกษาในชั้นแตกต่างกันมาก					
3.5 ระดับความสามารถด้านภาษาจีนของท่าน ไม่เพียงพอ					
3.6 ตำราหรือเอกสารประกอบการเรียนการสอนที่ใช้ ไม่เหมาะสม					
3.7 สื่อวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียนการสอน ไม่เพียงพอ					
3.8 ห้องสมุดมีตำราหรือสื่อการเรียนรู้ภาษาจีน ไม่เพียงพอ					
3.9 อื่นๆ (โปรดระบุ)_____					

ตอนที่ 6 ความคิดเห็นเพิ่มเติมต่อการจัด“การเรียนการสอนภาษาจีน”ของคณะวิเทศศึกษา

1. ข้อดี

2. ข้อเสีย

3. ปัญหาและอุปสรรค

4. ข้อเสนอแนะต่อการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคดังกล่าว

ขอบคุณสำหรับความร่วมมือ